

INHOUDSTAFEL

..... Voorwoord

..... Van Vlaamse openbare instelling naar agentschap

..... Bestuursorganen

..... Organogram

..... ● 1. Kinderopvang

Druk op kinderopvang leidt tot een nieuw concept, uitbreiding en kwaliteitsbevordering

1. Kinderopvang in cijfers
 - 1.1 Aantal opvangplaatsen
 - 1.2 Aantal opvangvoorzieningen
 - 1.3 Aantal aanwezige kinderen
 - 1.4 Aantal verblijfsdagen
 - 1.5 Gemiddelde ouderbijdrage in de erkende kinderopvang
2. Kwaliteitszorg
 - 2.1 Competentiebevordering en professionalisering
 - 2.2 Ziko, zelfevaluatie-instrument voor welbevinden en betrokkenheid
 - 2.3 Medische preventie
 - 2.4 Rondetafelgesprek over integrated services en centra voor kinderopvang
3. Specifieke activiteiten in 2006

..... ● 2. Preventieve Gezinsondersteuning

Op de drempel van een nieuw elan

1. Zwangerschap en bevalling
 - 1.1 Infoavonden
 - 1.2 Zwangerschapmap, zwangerschapspakket en zwangerschapsnieuwsbrieven
 - 1.3 Bezoeken aan pasbevallen vrouwen in kraamklinieken
 - 1.4 Samenwerking met vroedvrouwen
 - 1.5 Prenatale steunpunten
2. De eerste weken, maanden en jaren van het kind: een professionele begeleiding op maat
 - 2.1 Informatieaanbod
 - 2.2 Gezinsbezoeken
 - 2.3 Consulten
 - 2.4 Vaccinaties
 - 2.5 Gehoor- en oogscreening
 - 2.6 Aanmoedigen van borstvoeding
 - 2.7 Opvoedingsondersteuning
 - 2.8 Versterken van de dienstverlening aan maatschappelijk kwetsbare gezinnen
 - 2.9 Veiligheid van kinderartikelen
3. Bijzondere zorg en hulpverlening
 - 3.1 Hulpverlening aan kinderen in probleem- of crisissituaties
 - 3.2 Kindermishandeling

..... ● 3. Adoptie

Eerste volledig werkjaar sinds de wijziging van de adoptiewetgeving

1. Verdere uitwerking opdrachten VCA
2. Aantal adopties
 - 2.1 Interlandelijke adoptie
 - 2.2 Binnenlandse adoptie

.....● 4. Klachtendienst

1. Evolutie van het aantal oproepen
2. Klachten over de dienstverlening van Kind en Gezin
3. Klachten over een voorziening onder de bevoegdheid van Kind en Gezin
4. Aanbevelingen naar aanleiding van klachten

.....● 5. Managementondersteuning

1. Kind en Gezin-Academie
 - 1.1 Kernthema's
 - 1.2 Intern
 - 1.3 Extern
2. Informatisering
3. Marketing en communicatie
 - 3.1 Externe communicatie
 - 3.2 Interne communicatie
4. Project telefonische dienstverlening
5. Interne controle

.....● 6. Sociaal verslag

1. Personeelsopbouw
2. Leeftijd en geslacht
3. Overwegend vrouwelijk personeel
4. Diversiteit in de arbeidsverdeling
5. Focus op de regioverpleegkundige
6. Vorming en ontwikkeling
7. Sociale Dienst
8. Aandachtspunten in het personeelsbeleid
 - 8.1 BBB: invoering van het raamstatuut
 - 8.2 BBB: de overdracht van de inspectieleden
 - 8.3 Intern controlesysteem voor binnenlandse reizen
 - 8.4 e-HRM
 - 8.5 Opstartpersoneelsplan

.....● 7. Financieel verslag

1. Begrotingsevolutie in 2006
 - 1.1 Initiële begroting en begrotingscontrole: evolutie van de dotatie
 - 1.1.1 Dotatie aan Kind en Gezin
 - 1.1.2 Dotatie aan Kind en Gezin gefinancierd met de netto-opbrengsten van de Nationale Loterij
 - 1.1.3 Dotatie aan Kind en Gezin voor de financiering van de toelagen voor aankoop, bouw, verbouwing, uitbreiding en uitrusting van crèches ('VIPA-investeringsdotatie')
 - 1.1.4 Vastleggingsmachtigingen aan Kind en Gezin
 - 1.2 Uitvoering van de begroting
 - 1.2.1 Resultaat
 - 1.2.2 Ontvangsten in 2006
 - 1.2.3 Uitgaven in 2006
2. Stand van zaken op 31 december 2006
 - 2.1 Gecumuleerd budgettair resultaat
 - 2.1.1 Gecumuleerd resultaat op de werkingsdotatie
 - 2.1.2 Gecumuleerd resultaat op de VIPA-investeringsdotatie
 - 2.2 Reservefondsen

VOORWOORD

Inge Vervotte
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

2006 stond in het teken van verandering en vernieuwing. Sleutelen aan wat nog beter kan, is in iedere organisatie altijd een uiting van een gezamenlijke ambitie. Voor Kind en Gezin is ambitie altijd al een werkwoord geweest.

De Vlaamse overheid zorgde op 1 april 2006 voor een keerpunt in haar bestuurlijke organisatie. Van oude structuren werd afscheid genomen. Nieuwe organisaties zagen het licht. Bij de hele vernieuwingsoperatie was ook Kind en Gezin betrokken. Voortaan spreken we van een 'intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid'. Een aantal wijzigingen gingen daarmee gepaard, zoals de opheffing van de Raad van Bestuur en de installatie van het Raadgevend Comité. Dit comité verstrekt, al dan niet op eigen initiatief, advies over alle aangelegenheden die van belang zijn voor de taken van Kind en Gezin. Door de vernieuwingsoperatie is het in elk geval zoeken naar een nieuw evenwicht. Maar het doel van de operatie is duidelijk: de slagkracht van Kind en Gezin in haar werking en dienstverlening verhogen.

Opnieuw kenden we een stijging van het aantal geboorten. De maatschappelijke roep om extra kinderopvang hield dan ook aan. Intussen werd de uitbreiding van het aantal plaatsen voortgezet. Onze ambitie om kinderopvang uit te bouwen tot een basisvoorziening staat voorop. Dankzij kinderopvang bieden we aan onze kinderen belangrijke ontwikkelingskansen. Zo werken we

ook mee aan emancipatie, integratie en sociale rechtvaardigheid in onze samenleving. Aan de vernieuwing in de kinderopvang hebben we naarstig voortgewerkt. Het concept van de Centra voor Kinderopvang werd op punt gesteld. We zijn erin geslaagd een realistisch concept met een breed draagvlak uit te werken. Maar onze ambities reiken nog verder. We werken voort aan een nieuw vergunningssysteem voor de kinderopvang. Het uitgangspunt is dat ieder kind moet kunnen rekenen op dezelfde kwaliteit. We lanceerden tegelijk een studie die de impact van een werknemersstatuut voor onthaalouders in kaart moet brengen.

Met de operationalisering van het actieplan flexibele en occasionele kinderopvang kreeg Kind en Gezin een zware opdracht.

De regelgeving moest worden voorbereid en de programmatie uitgewerkt. Het actieplan was bovendien bevoegdheidsoverschrijdend naar sociale economie, wat de opdracht niet vergemakkelijkte. Maar door hard te werken en constructief samen te werken zijn we erin geslaagd het actieplan in 2007 volledig op de rails te krijgen. Voor het eerst kunnen we in Vlaanderen een beroep doen op zo'n ruim aanbod aan flexibele en occasionele kinderopvang. Rekening houden met de draagkracht van het kind was vanaf het begin onze leidraad. Hieraan zijn we ten volle tegemoetgekomen.

Het succesverhaal van onze consultatiebureaus hield onverminderd aan, dankzij de inzet van al onze verpleegkundigen, kinderartsen én vrijwilligers. Meer en meer mensen doen een beroep op onze consultatiebureaus, wat hun werking onder druk zet. Om en bij de honderd verpleegkundigen uit de grootstad Antwerpen kregen alvast training in het Triple P-programma, om op een onderbouwde manier ouders te ondersteunen in positief ouderschap. Het is een uitdaging voor het beleid om het succes van onze consultatiebureaus te bestendigen en zelfs te versterken.

De centra voor kindercare en gezinsondersteuning werden uitgebreid met 55 plaatsen. Dankzij de intensieve opvoedingsondersteuning waar deze centra garant voor staan, kunnen we nieuwe kansen bieden aan tal van ouders en kinderen om een nieuw evenwicht te vinden. Voor ouders en kinderen die in een crisis verwickeld zijn, hebben we ook gezorgd dat zij voortaan terecht kunnen bij steungezinnen via de gezinsondersteunende pleegzorg. Pleegzorg verdient een sterkere positionering en een duurzame verankering in ons ruimere welzijnslandschap.

Het ontwikkelingsplan voor de vertrouwenscentra kindermishandeling is in uitvoering. Er werd onderzoek verricht naar het uniform definiëren van meldingen en naar de haalbaarheid van een centraal meldpunt voor

kindermishandeling. We hebben met het ontwikkelingsplan nog een lange weg te gaan, waarbij we de bezorgdheid delen om aan elk kind dat geconfronteerd wordt met kindermishandeling zo snel mogelijk de meest geschikte hulp te bieden.

Voor adoptie werd 2006 het eerste volledige jaar van implementatie, na de invoering van de nieuwe federale wet. De knelpunten van de nieuwe procedure die kandidaat-adoptanten moeten doorlopen, werden vlug duidelijk. Om het grote aantal kandidaat-adoptanten zo snel mogelijk te helpen, hebben we gezorgd voor een verdubbeling van het aantal medewerkers dat instaat voor het maatschappelijk onderzoek. Het zal in elk geval een permanente uitdaging blijven om de vragen van de kandidaat-adoptanten af te stemmen op de noden van de kinderen uit de herkomstlanden.

Wanneer mensen kiezen voor elkaar, voor een gezin, dan moeten zij de kansen krijgen om dit op een duurzame wijze te doen. Zoals u in dit jaarverslag kunt lezen, kunnen ouders en kinderen hiervoor ten volle rekenen op de professionele ondersteuning van Kind en Gezin. Elke dag opnieuw zorgen alle medewerkers mee voor de beste start voor elk kind!

VAN VLAAMSE OPENBARE INSTELLING NAAR AGENTSCHAP

Lieven Vandenberghe
Administrateur-generaal

Het werkjaar 2006 zal in de herinnering bewaard blijven als het startjaar van het 'nieuwe' agentschap. De hervormingen binnen de Vlaamse overheid (Beter Bestuurlijk Beleid) kregen uiteindelijk concreet vorm en zo kon het agentschap Kind en Gezin op 1 april 2006 daadwerkelijk van start gaan.

De opvallendste wijziging die deze start voor Kind en Gezin teweegbracht is ongetwijfeld de vervanging van de Raad van Bestuur door een Raadgevend Comité (in een eerste fase met dezelfde samenstelling).

Het was dan ook zoeken en tasten naar nieuwe wegen voor participatie en overleg om alle partners en betrokkenen bij kinderopvang en kinderopvang te blijven betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid.

Ook de administratie zocht nieuwe wegen voor het opnemen van een ruimere en zwaardere verantwoordelijkheid. Een externe audit werd uitgevoerd om de organisatie af te stemmen op deze nieuwe structuren en nieuwe vereisten.

Een andere ingrijpende beslissing in dit BBB-kader was de overheveling van de inspectiediensten naar een nieuw agentschap Inspectie Welzijn en Gezondheid. Voor Kind en Gezin was dit afscheid toch wel betekenisvol, gezien het 20 jaar lange koesteren van haar inspectiediensten. Vóór 1 april - datum van de overheveling - realiseerde deze inspectie nog 771 inspectiebezoeken en 15 boekhoudinspecties.

UITBREIDING VAN DE KINDEROPVANG

De teller van het aantal plaatsen in de kinderopvang staat op bijna 100 000 plaatsen, waarvan ongeveer 75 000 in de dagopvang. Globaal is dit een stijging in 1 jaar met circa 4000 plaatsen!

Daarmee wordt de Barcelona-norm (330 plaatsen per 1000 kinderen onder de 3 jaar) zeker gehaald.

Die forse stijging van het aantal plaatsen is niet zo verwonderlijk. In 2006 werd immers een grote uitbreidingsactie voltooid die toch in een aantal gebieden voor reële oplossingen heeft gezorgd.

Maar het stijgende aantal geboorten had tot gevolg dat die toename van het aantal plaatsen, gemeten aan het aantal kinderen, toch nog lichtjes daalde. Met andere woorden: er kwamen onvoldoende plaatsen bij om het effect van het stijgende aantal geboorten bij te benen.

Er waren in 2006 maar liefst 144 404 kinderen in de opvang, goed voor ruim 10 miljoen verblijfsdagen!

De druk op de kinderopvang blijft dus - ondanks de ernstige inspanningen van de jongste jaren - heel hoog.

Naast de uitbreidingsactie werd er ook hard gewerkt aan de voorbereiding en de uitvoering van een regeringsplan inzake flexibele en occasionele opvang. Dit ambitieuze plan zal vanaf 2007 zijn vruchten afwerpen.

VERNIEUWING VAN DE KINDEROPVANG

De vernieuwing van de kinderopvang, die al in 2005 op gang werd gebracht met het concept rond de 'Centra voor Kinderopvang', kreeg in 2006 een grondig overleg te doorstaan. Dit overleg - geleid door de minister zelf - leidde tot een aangepast concept, waarin onder meer de doelstellingen van de vernieuwing en de knelpunten hierbij duidelijker werden afgelijnd. In 2007 zullen de eerste proef-CKO's van wal steken.

EEN STEEDS GROTER DOELBEREIK IN DE PREVENTIEVE GEZINSONDERSTEUNING

Zowel voor de kraambezoeken en huisbezoeken als voor de consulten haalt Kind en Gezin een doelbereik dat 90% van alle gezinnen met jonge kinderen benadert of overschrijdt. Bij kansarme en allochtone gezinnen ligt dit nog hoger.

De periode waarin het bereik op 70% lag (voor de consulten) ligt al lang achter ons.

Toch is dit geen sinecure. Het stijgende aantal geboorten doet ook hier de werkdruk sterk toenemen, maar heeft vooral tot gevolg dat er minder tijd kan worden geïnvesteerd in de contacten met de gezinnen.

Het managen van die contacttijden en contactmomenten vergt heel veel energie en een zeer efficiënte organisatie.

Dit doelbereik maakt het mogelijk preventieve acties tegen wiegendood, voor gehoorscreening en vaccinaties over vrijwel heel de populatie te verspreiden, waardoor deze acties dan ook een maximaal effect hebben.

De behaalde resultaten inzake wiegendood, de opsporing van gehoorstoornissen en de vaccinaties zijn daar het gevolg van en betekenen een reële gezondheidswinst.

VERSTERKEN VAN DE OPVOEDINGSONDERSTEUNING

De jongste jaren werd er permanent geïnvesteerd in het uitbouwen en professionaliseren van de dienstverlening op het gebied van opvoedingsondersteuning. Naast het informatieaanbod via de website, de brochures, enz. werd in 2006 het spreekuur opvoedingsondersteuning nagenoeg veralgemeend.

Er werd echter vooral intensief gewerkt om het Triple P-programma (Positive Parenting Program) in Vlaanderen bekend te maken en de invoering ervan in de dienstverlening van Kind en Gezin voor te bereiden. In 2007 zal dit leiden tot de invoering van deze werkmethode in heel de provincie Antwerpen.

Naast de invoering van Triple P werd er ook volop gewerkt aan een concept rond opvoedingswinkels, aan de haalbaarheid van een veralgemeende opvoedingstelefoon en aan een kenniscentrum opvoedingsondersteuning. Deze intense voorbereiding moet in 2007 resulteren in de totstandkoming van regelgeving en concrete acties.

GEWELD IN DE GEZINNEN

Een van de grote bezorgdheden van Kind en Gezin is het geweld dat nog te vaak in sommige gezinnen aanwezig is.

Het versterken van de acties rond kindermishandeling, het vergroten van de ondersteuningskracht van de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning en van de gezinsondersteunende pleegzorg en de volle medewerking aan het project integrale jeugdzorg zijn in dit verband zeker het vermelden waard.

VERNIEUWEN OM TE VERSTERKEN

Een permanente gevoeligheid voor de vragen, opvattingen en behoeften van telkens nieuwe jonge gezinnen is voor het agentschap Kind en Gezin een absolute noodzaak.

Vernieuwing en gevoeligheid voor verandering in gezinnen zijn voor Kind en Gezin geen holle slogan, maar volstreekte noodzaak.

Het steeds opnieuw en verder op zoek gaan naar nieuwe mogelijkheden, instrumenten en methodieken om

gezinnen te versterken in hun opvoeding van en zorg voor het jonge kind is voor Kind en Gezin een prioriteit.

Vernieuwing moet dus vooral versterking betekenen, niet zozeer van Kind en Gezin als wel van de jonge gezinnen.

In 2006 werden daartoe weer vele stappen gezet, in een organisatie die daardoor het volle vertrouwen blijft genieten van een almaar stijgend aantal gezinnen.

BESTUURSORGANEN

DIRECTIERAAD

(statutaire aangelegenheden)

ADMINISTRATEUR-GENERAAL

Lieven Vandenberghe

ADJUNCT-ADMINISTRATEUR-GENERAAL

Dirk Vanderpoorten, tot 31.03.2006

AFDELINGSHOOFDEN

Lisette Bergmans

Simonne Boeckmans

Ingrid Bombay

Inge Duchateau

Jos Eerdeken

Johan Letouche

Anne Vanden Berge

Mien Vanderpoorten

Leo Van Loo

Will Verniest

SECRETARIS

Eddy Verbestel

DIRECTIECOMITE

(leiding en management)

Identiek aan de Directieraad maar versterkt met:

INSPECTEUR-GENERAAL

Jozef Pelgrims, juridisch expert

Leen Du Bois, woordvoerder

Dorine Chamon, adoptieambtenaar

SECRETARIS

Wouter Appeltans

RAADGEVEND COMITE

(vóór 01.04.2006 Raad van Bestuur)

VOORZITTER

Lyliane Hebbrecht

ONDERVOORZITTERS

Erwin Devriendt

Martine Lemonnier

LEDEN

Jan Bosmans

Henk Callewaert

Lieve Cerulus

Jerry Crombez

Els Demol

Sabine Denis

Jan De Clercq

Fons De Neve

Jannie Hespel

Moo Laforce

Magda Linthout

Ann Lobijn

Sandra Rosvelds

Monique Swinnen

Marleen Temmerman

Wim Van Esch

Stien Van Rie

ADMINISTRATIE

Lieven Vandenberghe,

Administrateur-generaal

SECRETARIS

Bea Buysse

BUREAU VAN HET RAADGEVEND COMITÉ

(vóór 01.04.2006

Bureau van de Raad van Bestuur)

VOORZITTER

Lyliane Hebbrecht

ONDERVOORZITTERS

Erwin Devriendt

Martine Lemonnier

LEDEN

Jan Bosmans

Fons De Neve

ADMINISTRATIE

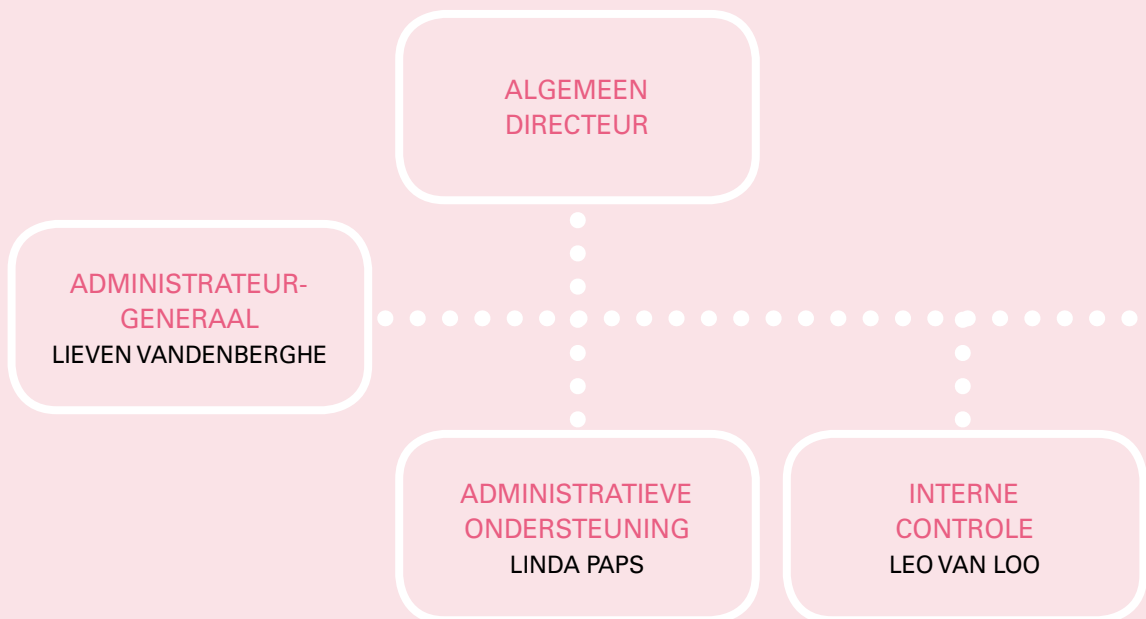
Lieven Vandenberghe,

Administrateur-generaal

SECRETARIS

Bea Buysse

ORGANOGRAM

- Provinciale afdelingen: uitvoering dienstverlening
- Afdelingen voor beheer en ontwikkeling dienstverlening
- Ondersteunende afdelingen

OOST-VLAANDEREN
MIEN VANDERPOORTEN

VLAAMS-BRABANT
EN BRUSSEL
JOHAN LETOUCHE

WEST-VLAANDEREN
INGE DUCHATEAU

ANTWERPEN
SIMONE BOECKMANS

LIMBURG
LISETTE BERGMANS

COÖRDINATIE EN
OVERKOEPELING
DIENSTVERLENING
ALGEMEEN DIRECTEUR

KINDEROPVANG
WILL VERNIEST

PREVENTIEVE
GEZINSONDERSTEUNING
ANNE VANDEN BERGE

VLAAMSE CENTRALE
AUTORITEIT ADOPTIE
DORINE CHAMON

ICT/HRM
LEO VAN LOO

ALGEMENE
DIENSTEN
INGRID BOMBAY

LOGISTIEK EN
FINANCIËN
JOS EERDEKENS

1. KINDEROPVANG

DRUK OP KINDEROPVANG LEIDT TOT EEN NIEUW CONCEPT, UITBREIDING EN KWALITEITSBEVORDERING

Will Verniest
Afdelingshoofd Kinderopvang

De druk op de kinderopvang is op verschillende vlakken nog toegenomen en dat heeft in 2006 geleid tot resultaten op de volgende drie terreinen: bijkomende plaatsen, kwaliteitsbevordering en een definitief concept van vernieuwing. Van de uitbreiding die de Vlaamse Regering heeft gepland, kon Kind en Gezin de eerste 3000 plaatsen toewijzen. Door het verhoogde gebruik van kinderopvang en het gestegen geboortecijfer neemt deze belangrijke inspanning de druk nog onvoldoende weg. Een belangrijk gedeelte van deze plaatsen wordt gerealiseerd in de zelfstandige sector en kan een verhoogde financiële ondersteuning krijgen. Het grote aantal aanvragen dat niet kon worden ingewilligd wijst op de grote dynamiek die in de sector aanwezig is, maar ook op de blijvend grote behoefte. Er is ook gewerkt aan de hervorming van de subsidiëring van de diensten voor onthaalouders. Deze kan daardoor beter aansluiten bij de factoren die bijdragen tot de werkdruk en de activiteit van de diensten.

De gebruikers en heel de samenleving verwachten van kinderopvang dat de kinderen er veilig zijn en kwaliteitsvol worden begeleid. Voor de kwaliteitsbevordering werden in 2006 dan ook grote inspanningen voor kwaliteitsbevordering geleverd. De opleiding voor levensreddend handelen bij 0- tot 3-jarigen, de start van een actieplan voor veiligheid en preventie in de kinderopvang, de verdere uitbreiding van het aantal ZiKo-begeleidingstrajecten door ECEGO en de versterking van de informatie zowel voor ouders als voor de opvang zelf, droegen bij tot een kinderopvang waaraan ouders hun kinderen kunnen toevertrouwen met een grotere kwaliteitsgarantie. Het concept van vernieuwing van de kinderopvang kreeg gedurende 2006 een definitieve vorm. Dit gebeurde in samenwerking tussen de Vlaamse minister van Volksgezondheid, Welzijn en Gezin, de opvangsectoren en Kind en Gezin. Het kind en de ouders zijn de uitgangspunten om tot een betere organisatie en een goede kwaliteit te komen. Hierbij staan de

toegankelijkheid, de veiligheid, de goede en gelijke basiskwaliteit voor alle kinderen centraal. Eind 2006 kon gestart worden met de procedure die leidt tot de aanwijzing van 16 proefprojecten 'Centrum voor Kinderopvang'. Deze proefprojecten testen via samenwerking een aantal doelstellingen uit. Zij kunnen de vernieuwing en de realisatie van de drie maatschappelijke functies van de kinderopvang, nl. de economische, de sociale en de pedagogische functie, vorm en inhoud geven.

De voorbereiding van de invoering van het actieplan van de Vlaamse Regering voor de flexibele en occasionele opvang kwam in de tweede jaarhelft in een stroomversnelling en zal in 2007 concreet vorm krijgen.

1. KINDEROPVANG IN CIJFERS

1.1 AANTAL OPVANGPLAATSEN

Het totale aantal plaatsen dat erkend is door of onder toezicht staat van Kind en Gezin, bedraagt eind 2006 99 377 plaatsen. Dit is een toename met 4,0% tegenover 2005.

De stijging van het aantal plaatsen in erkende diensten voor onthaalouders is eerder beperkt en bedraagt 0,8%.

Het aantal plaatsen in erkende kinderdagverblijven is toegenomen met 2,3%. Voor het eerst sinds jaren is ook het aantal plaatsen voor buitenschoolse opvang in aparte lokalen van een kinderdagverblijf gestegen (+2,9%).

De toename van het aantal plaatsen is het grootst bij de initiatieven voor buitenschoolse opvang, nl. +3,6%. In totaal neemt het aantal plaatsen in de erkende opvang toe met 1482 (+2,1%).

Het aantal plaatsen bij de zelfstandige onthaalouders stijgt voor het eerst sinds

jaren. Eind 2006 waren er 7021 plaatsen bij zelfstandige onthaalouders onder toezicht. Ook bij de mini-crèches en de zelfstandige kinderdagverblijven blijft het aantal plaatsen verder toenemen. Eind 2006 waren er 13 612 plaatsen in mini-crèches onder toezicht en 7305 plaatsen in de zelfstandige kinderdagverblijven onder toezicht.

Het totale aantal plaatsen in de zelfstandige opvang - opvang met attest van toezicht - neemt toe met 2357 (+9,2%).

Wat het aantal *opvangplaatsen per provincie* betreft, telt Antwerpen het grootste aantal. Het aantal plaatsen is het kleinst in het Brusselse Gewest.

Wat het aantal plaatsen in de erkende sector in de verschillende provincies betreft, telt Antwerpen het grootste aantal en het Brusselse Gewest het

Opvangplaatsen

	2005	2006
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin		
Kinderdagverblijven	14 815	15 159
Diensten voor onthaalouders	30 560	30 812
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	1 009	1 038
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	23 592	24 430
Totaal erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin	69 976	71 439
Met attest van toezicht van Kind en Gezin		
Mini-crèches	12 466 ⁽¹⁾	13 612
Zelfstandige kinderdagverblijven	6 243 ⁽¹⁾	7 305
Zelfstandige onthaalouders	6 846	7 021
Totaal met attest van toezicht van Kind en Gezin	25 555	27 938
Algemeen totaal	95 531	99 377

1.1 Aantal plaatsen in erkende (en gesubsidieerde) opvangvoorzieningen en in opvangvoorzieningen met attest van toezicht

(1) Naar aanleiding van de verruiming van de fiscale aftrekbaarheid van de kinderopvangkosten tot de leeftijd van 12 jaar, hebben een aantal schoolse voorzieningen, louter om te beantwoorden aan de voorwaarden voor fiscale aftrek, een attest van toezicht aangevraagd. Een aantal van deze voorzieningen hebben in 2006 al afgezien van dit attest van toezicht. Met deze plaatsen werd hier geen rekening gehouden

kleinste aantal. Ook voor de sector van de kinderdagverblijven, de diensten voor onthaalouders en de initiatieven voor buitenschoolse opvang telt Antwerpen het hoogste aantal plaatsen. De buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven is het sterkst uitgebouwd in Limburg, maar het aantal plaatsen in West- en Oost-Vlaanderen ligt in dezelfde orde van grootte. In Brussel is een dergelijk aanbod onbestaande. Ook het aantal plaatsen in diensten voor onthaalouders en in initiatieven voor buitenschoolse opvang is het kleinst in Brussel. Het laagste aantal plaatsen in kinderdagverblijven situeert zich in Limburg.

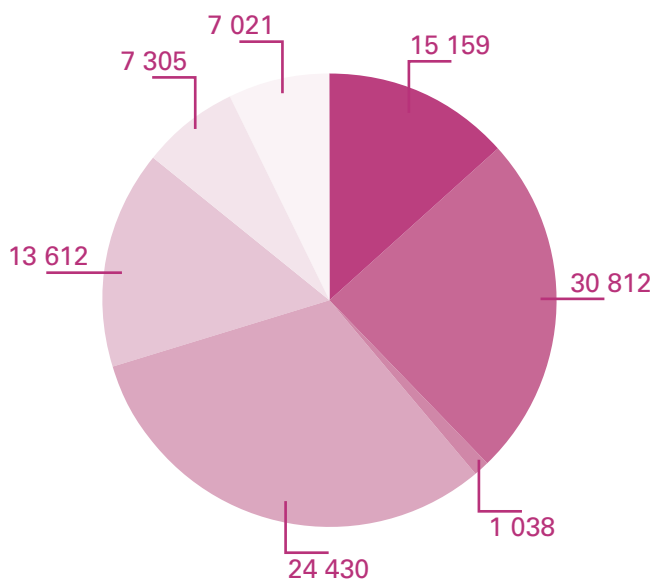
Wat het aantal plaatsen in de zelfstandige sector in de verschillende provincies betreft, telt West-Vlaanderen het grootste

aantal en Limburg het kleinste. Het aantal plaatsen in de mini-crèches is het grootst in West-Vlaanderen. Het aantal plaatsen in zelfstandige kinderdagverblijven is duidelijk het hoogst in het Brusselse Gewest. Hierbij moet worden opgemerkt dat de zelfstandige kinderdagverblijven georganiseerd vanuit het gemeenschapsonderwijs ook worden beschouwd als zelfstandige initiatieven. Zij hebben een ietwat specifieke werking, met bijvoorbeeld ook een inkomensgerelateerde ouderbijdrage. Het gaat om ongeveer 900 plaatsen. Het aantal plaatsen in de andere provincies ligt heel wat lager. Bij de zelfstandige onthaalouders is West-Vlaanderen de koploper wat het aantal plaatsen betreft. De andere provincies tellen heel wat minder plaatsen bij de zelfstandige onthaalouders.

Opvangplaatsen per provincie

	Antwerpen	Vlaams-Brabant	Brussels Gewest	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Limburg
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin						
Kinderdagverblijven	3 618	3 408	1 982	1 849	2 996	1 306
Diensten voor onthaalouders	8 932	4 312	40	5 488	7 336	4 704
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	53	151	0	279	272	283
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	5 916	3 725	319	4 422	5 472	4 576
Totaal erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin	18 519	11 596	2 341	12 038	16 076	10 869
Met attest van toezicht van Kind en Gezin						
Mini-crèches	3 021	2 415	1 527	3 117	3 038	494
Zelfstandige kinderdagverblijven	939	1 831	3 157	389	766	223
Zelfstandige onthaalouders	891	1 222	187	2 865	1 639	217
Totaal met attest van toezicht van Kind en Gezin	4 851	5 468	4 871	6 371	5 443	934
Algemeen totaal	23 370	17 064	7 212	18 409	21 519	11 803

1.2 Aantal plaatsen in erkende (en gesubsidieerde) opvangvoorzieningen en in opvangvoorzieningen met attest van toezicht per provincie - 2006

Aantal plaatsen in de verschillende opvangvoorzieningen

- Kinderdagverblijven
- Diensten voor onthaalouders
- Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven
- Initiatieven voor buitenschoolse opvang
- Mini-crèches
- Zelfstandige kinderdagverblijven
- Zelfstandige onthaalouders

1.3 Aantal plaatsen in erkende (en gesubsidieerde) opvangvoorzieningen en in opvangvoorzieningen met attest van toezicht - 2006

Algemeen genomen zijn er per 1000 kinderen onder de 3 jaar 342,4 plaatsen beschikbaar in het Vlaamse Gewest. Hiermee voldoet Vlaanderen aan de Europese richtlijn dat er tegen 2010 voor 33% van de kinderen jonger dan jaar een plaats beschikbaar moet zijn in de opvang buiten de familie. Het aantal plaatsen per 1000 kinderen is wel gedaald tegenover

2005. Dit kan verklaard worden door het gegeven dat het aantal kinderen jonger dan 3 jaar sneller stijgt dan het aantal plaatsen, respectievelijk 2,62% tegenover 2,17%.

Ruim 2/3 van deze plaatsen is gesitueerd in de erkende sector, 1/3 wordt gerealiseerd in de zelfstandige sector.

Opvangplaatsen per duizend kinderen ⁽¹⁾

	2005	2006
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin		
Kinderdagverblijven	70,0	69,7
Diensten voor onthaalouders	165,7	162,8
Totaal erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin	235,7	232,5
Met attest van toezicht van Kind en Gezin		
Mini-crèches	57,6	61,2
Zelfstandige kinderdagverblijven	14,9	13,1
Zelfstandige onthaalouders	35,7	35,6
Totaal met attest van toezicht van Kind en Gezin	108,3	109,9
Algemeen totaal	344,0	342,4

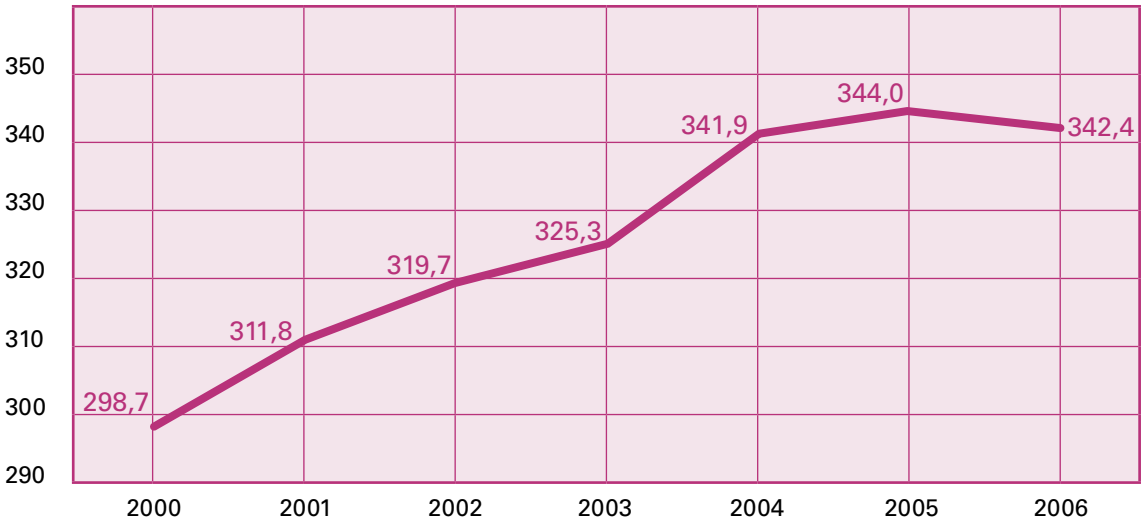
1.4 Aantal opvangplaatsen per 1000 kinderen onder de 3 jaar in het Vlaamse Gewest

(1) Deze cijfers zijn enigszins overschat, omdat ook kinderen boven de 3 jaar worden opgevangen in de vermelde voorzieningen. Het is evenwel niet mogelijk om het aantal plaatsen dat gebruikt wordt voor buitenschoolse opvang te ramen. Het aantal plaatsen in voorzieningen die enkel buitenschoolse opvang aanbieden, werd wel in mindering gebracht

Sinds 2000 is het aantal plaatsen per 1000 kinderen in stijgende lijn. De voorbije jaren had dit niet alleen te maken met het toegenomen aantal plaatsen, maar ook met de daling van het aantal 0- tot

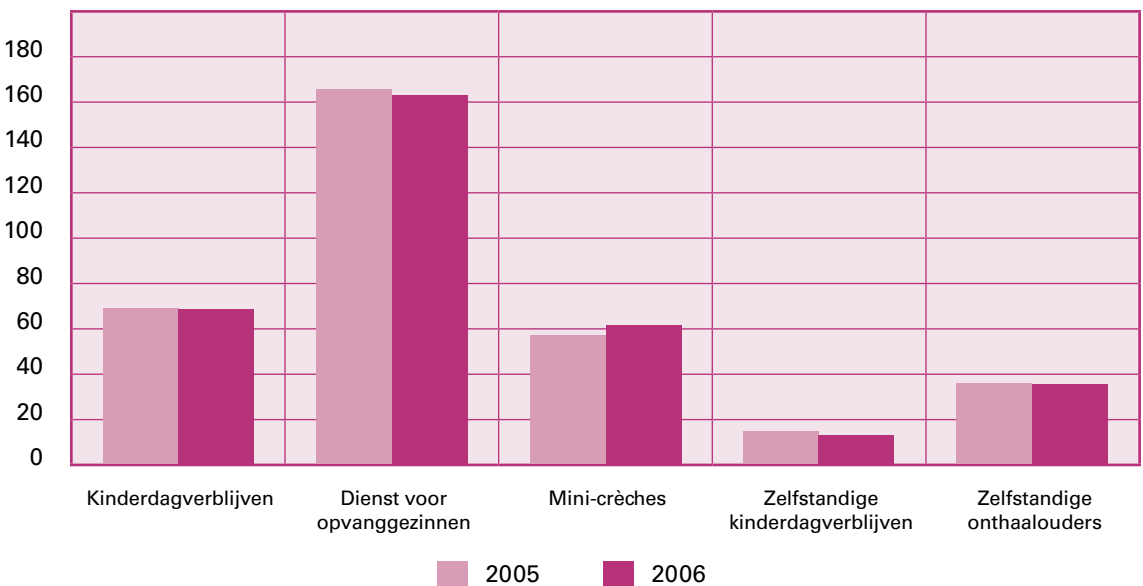
3-jarigen. In 2005 en in 2006 is het aantal 0- tot 3-jarigen opnieuw stijgende, wat in 2006 aanleiding gaf tot een daling van het aantal plaatsen per 1000 kinderen.

Evolutie opvangplaatsen per duizend kinderen

1.5 Evolutie van het aantal plaatsen per 1000 kinderen onder de 3 jaar in het Vlaamse Gewest

Opvangplaatsen per duizend kinderen

1.6 Aantal plaatsen per 1000 kinderen onder de 3 jaar in het Vlaamse Gewest

1.2 AANTAL OPVANGVOORZIENINGEN

Eind 2006 functioneerden er 336 kinderdagverblijven en 194 diensten voor onthaalouders. Daarvan waren er 34 kinderdagverblijven die buitenschoolse opvang in aparte lokalen organiseerden. Eind 2006 waren er 238 initiatieven voor buitenschoolse opvang. Het aantal door Kind en Gezin erkende en gesubsidieerde voorzieningen is in 2006 lichtjes toegenomen, met uitzondering van de diensten voor onthaalouders. Deze laatste bleven status-quo.

Eind 2006 waren er 854 mini-crèches, 163 zelfstandige kinderdagverblijven en 1190 zelfstandige onthaalouders onder toezicht van Kind en Gezin. Ook in 2006 zet de trend van de voorbije jaren zich voort: het aantal mini-crèches en het aantal zelfstandige kinderdagverblijven blijven verder stijgen, terwijl het aantal zelfstandige onthaalouders verder daalt.

Opvangvoorzieningen

	2005	2006
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin		
Kinderdagverblijven	334	336
Diensten voor onthaalouders	194	194
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	33	34
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	233	238
Met attest van toezicht van Kind en Gezin		
Mini-crèches	796 ⁽¹⁾	854
Zelfstandige kinderdagverblijven	148 ⁽¹⁾	163
Zelfstandige onthaalouders	1 201	1 190

1.7 Aantal erkende (en gesubsidieerde) opvangvoorzieningen en aantal opvangvoorzieningen met attest van toezicht

(1) Naar aanleiding van de verruiming van de fiscale aftrekbaarheid van de kinderopvangkosten tot de leeftijd van 12 jaar, hebben een aantal schoolse voorzieningen, louter om te beantwoorden aan de voorwaarden voor fiscale aftrek, een attest van toezicht aangevraagd. Een aantal van deze voorzieningen hebben in 2006 al afgezien van dit attest van toezicht. Met deze voorzieningen werd hier geen rekening gehouden

1.3 AANTAL AANWEZIGE KINDEREN

Het cijfer van de aanwezige kinderen toont aan hoeveel verschillende kinderen er kunnen worden opgevangen binnen de beschikbare capaciteit. Sinds 2004 worden de aanwezige kinderen geteld tijdens de week van 1 februari, naar analogie met de telling van de onderwijspopulatie. Een beperkt aantal voorzieningen stuurde het registratieformulier niet terug, zodat het aantal ontbrekende kinderen werd geraamd. Daartoe werd berekend wat

de ratio was van het aantal aanwezige kinderen per plaats van de voorzieningen die de gegevens wel doorstuurden en werd deze ratio toegepast op de ontbrekende capaciteit.

In de week van 1 februari 2006 waren in totaal 144 404 kinderen aanwezig in de opvang. Dat is 6,5% meer dan het jaar voordien. Het aantal kinderen dat voorschools wordt opgevangen stijgt met 5,2%, het aantal kinderen dat buitenschools wordt opgevangen stijgt met 8,0%. De stijging van het aantal

aanwezige kinderen doet zich in elk voorzieningstype voor, maar de relatieve stijging is het grootst bij de zelfstandige kinderdagverblijven.

Ruim drie kwart van de kinderen wordt

opgevangen in een erkende voorziening en voor ruim de helft van de kinderen gaat het om voorschoolse opvang. Deze verhoudingen zijn zogoed als ongewijzigd tegenover 2005.

Aanwezige kinderen

	Voorschools ⁽¹⁾		Buitenschools		Totaal	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin						
Kinderdagverblijven	18 543	18 867	236	152	18 779	19 019
Diensten voor onthaalouders	30 281	32 364	6 708	7 328	36 989	39 692
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	43 ⁽²⁾	23 ⁽²⁾	2 275	2 463	2 318	2 486
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	52 ⁽²⁾	52 ⁽²⁾	47 984	50 295	48 036	50 347
Totaal erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin	48 919	51 306	57 203	60 238	106 122	111 544
Met attest van toezicht van Kind en Gezin						
Mini-crèches	14 003	15 316	1 745	1 968	15 748	17 284
Zelfstandige kinderdagverblijven	4 757	5 022	787	2 260	5 544	7 282
Zelfstandige onthaalouders	7 083	7 028	1 152	1 266	8 235	8 294
Totaal met attest van toezicht van Kind en Gezin	25 843	27 366	3 684	5 494	29 527	32 860
Algemeen totaal	74 762	78 672	60 887	65 732	135 649	144 404

1.8 Aantal aanwezige kinderen volgens soort opvang in de week van 1 februari 2005 en in de week van 1 februari 2006

(1) Kinderen die nog niet naar school gaan of kinderen in de overgangperiode tussen opvang en basisschool

(2) Het gaat hier om kinderen die slechts deeltijds naar school gaan en gedurende een bepaald dagdeel tijdens de schooluren in de opvangvoorziening worden opgevangen

1.4 AANTAL VERBLIJFSDAGEN

In de kinderdagverblijven werden in 2006 meer dan 3 miljoen prestaties geleverd. Het totale aantal verblijfsdagen is hiermee met 2,6% gestegen tegenover vorig jaar. Dit heeft uitsluitend te maken met de stijging van het aantal verblijfsdagen in de voorschoolse opvang. Het aantal verblijfsdagen in de buitenschoolse opvang is immers opnieuw gedaald.

In de diensten voor onthaalouders werden in 2006 in totaal ruim 5,5 miljoen prestaties geleverd. Dit is een toename met 5,4%. In de diensten voor onthaalouders is er een stijging van zowel het aantal verblijfsdagen in voorschoolse opvang als het aantal verblijfsdagen in buitenschoolse opvang. Voorschoolse opvang gebeurt nog altijd overwegend gedurende volle dagen, zowel in kinderdagverblijven (87%) als in

Verblijfsdagen

	Kinderdagverblijven		Diensten voor onthaalouders	
	2005	2006	2005	2006
Voorschoolse opvang				
Volle verblijfsdagen	2 516 118	2 589 355	3 582 467	3 814 098
Halve verblijfsdagen ⁽¹⁾	352 586	348 167	709 520	726 092
1/3-verblijfsdagen ⁽²⁾	45 955	49 743	53 247	60 499
Aantal prestaties ⁽³⁾	2 914 659	2 987 265	4 345 234	4 600 689
	(100,0)	(102,5)	(100,0)	(105,9)
Aantal herleide prestaties ⁽⁴⁾	2 707 729	2 780 020	3 954 976	4 197 310
	(100,0)	(102,7)	(100,0)	(106,1)
Buitenschoolse opvang ⁽⁵⁾				
Volle verblijfsdagen	14 810	13 918	353 826	369 885
Halve verblijfsdagen ⁽¹⁾	6 033	4 517	231 010	226 774
1/3-verblijfsdagen ⁽²⁾	10 943	10 289	326 418	344 117
Aantal prestaties ⁽³⁾	31 786	28 724	911 254	940 776
	(100,0)	(90,4)	(100,0)	(103,2)
Aantal herleide prestaties ⁽⁴⁾	21 474	19 606	578 137	597 978
	(100,0)	(91,3)	(100,0)	(103,4)
Algemeen totaal aantal prestaties ⁽³⁾	2 946 445	3 015 989	5 256 488	5 541 465
	(100,0)	(102,4)	(100,0)	(105,4)
Algemeen totaal aantal herleide prestaties ⁽⁴⁾	2 729 203	2 799 626	4 533 113	4 795 288
	(100,0)	(102,6)	(100,0)	(105,8)

1.9 Aantal verblijfsdagen in kinderdagverblijven en diensten voor onthaalouders

(1) Verblijf tussen 3 en 5 uur

(2) Verblijf van minder dan 3 uur

(3) Totaal van volle, halve en 1/3-verblijfsdagen, niet gewogen naargelang van de duur

(4) Totaal van volle, halve en 1/3-verblijfsdagen, gewogen naargelang van de duur

(5) Voor kinderdagverblijven: buitenschoolse opvang in eigen lokalen

diensten voor onthaalouders (83%). In de kinderdagverblijven is het aandeel van halve dagen opnieuw gedaald, terwijl het aandeel van 1/3-verblijfsdagen verder blijft toenemen. In de diensten voor onthaalouders neemt het aandeel van zowel halve dagen als 1/3-verblijfsdagen verder toe.

In de initiatieven voor buitenschoolse opvang werden in 2006 ruim 5,3 miljoen prestaties geleverd. Het aantal prestaties is hiermee gestegen met 6,2% tegenover vorig jaar. Bij de buitenschoolse opvang in aparte lokalen van een kinderdagverblijf werden zo'n 263 000 prestaties geleverd, wat eveneens iets meer is dan in 2005 (+5,5%).

Verblijfsdagen

	2005	2006
Initiatieven voor buitenschoolse opvang		
Meer dan 6 uur	578 156	632 398
Tussen 3 en 6 uur	637 825	656 206
Minder dan 3 uur	3 832 108	4 072 701
Totaal initiatieven voor buitenschoolse opvang	5 048 089	5 361 305
	(100,0)	(106,2)
Aparte lokalen van kinderdagverblijven		
Meer dan 6 uur	41 579	48 297
Minder dan 6 uur	207 925	214 862
Totaal aparte lokalen van kinderdagverblijven	249 504	263 159
	(100,0)	(105,5)

1.10 Buitenschoolse opvang: aantal verblijfsdagen in initiatieven voor buitenschoolse opvang en in aparte lokalen van kinderdagverblijven

1.5 GEMIDDELDE OUDERBIJDRAGE IN DE ERKENDE KINDEROPVANG

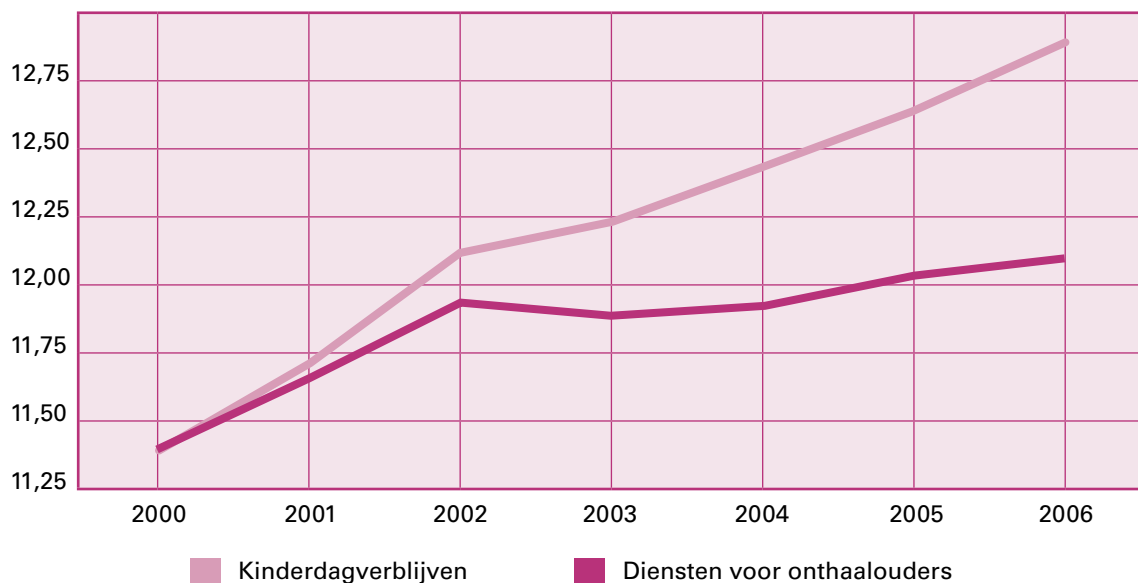
In de kinderdagverblijven en diensten voor onthaalouders betalen de ouders een bijdrage die is vastgesteld bij ministerieel besluit en die afhangt van het belastbaar gezinsinkomen.

In 2006 betaalden ouders voor een volle verblijfsdag gemiddeld 12,89 euro in een kinderdagverblijf (+1,8%) en 12,10 euro in een dienst voor onthaalouders (+0,6%).

Gemiddelde ouderbijdrage

	2005	2006
Kinderdagverblijven	12,66	12,89
Diensten voor onthaalouders	12,03	12,10
Totaal erkende kinderopvang	12,27	12,39

1.11 Gemiddeld betaalde ouderbijdrage in de erkende kinderopvang in euro voor een volle verblijfsdag

1.12 Evolutie van de gemiddelde ouderbijdrage voor een volle verblijfsdag naar type van voorziening (in euro)

2. KWALITEITSZORG

2.1 COMPETENTIEBEVORDERING EN PROFESSIONALISERING

Kind en Gezin werkt op verschillende manieren aan de weg om in kinderopvang de competenties te verbeteren. De onderwijsconferentie werd voor de tweede maal georganiseerd. Deze conferentie richt zich tot leerkrachten uit de opleiding kinderzorg en heeft als doel de opleiding beter af te stemmen op de behoeften in het werkveld. Het thema in 2006 was 'Kinderopvang, een job voor de toekomst' en de opkomst was zeer groot. Sinds 2003 werkt Kind en Gezin mee aan een proefproject over het 'erkennen van verworven competenties' (EVC), dat in 2005 resulteerde in een volledig uitgewerkte methodiek. De doelstelling is om via deze methode het grote aantal niet of minder opgeleide medewerkers in de kinderopvang de kans te bieden om via een verkort leertraject hun competenties te versterken en een officieel studiecertificaat te behalen. Het beleidsaccent is inmiddels opgeschoven van de EVC-methodiek naar een 'Titel van beroepsbekwaamheid' (ook

'ervaringsbewijs' genoemd) waar gepeild wordt naar aanwezige competenties. Het beleid hieromtrent is in volle ontwikkeling. Kind en Gezin volgt de evolutie actief op.

In 2005 heeft Kind en Gezin een competentieprofiel voor onthaalouders opgesteld en goedgekeurd. Een onderzoek van de universiteit van Gent bij onthaalouders en ouders bevestigt in 2006 dat dit profiel inderdaad beschrijft wat een onthaalouder moet kennen en kunnen. Dit profiel was de inhoudelijk basis voor het uitwerken van een selectie-instrument en een opleidingscurriculum voor onthaalouders binnen het Europese Equal-project. Het opleidingsinstrument is - omwille van de combinatie van e-learning, groepsleren en begeleiding - innovatief en sluit perfect aan bij de praktische mogelijkheden van onthaalouders om zich bij te scholen. Het uitwerken en uittesten van de methode wordt wetenschappelijk begeleid door de universiteit van Gent.

Kind en Gezin verzorgt een leestijd binnen het postgraduaat

‘Leidinggevende in kinderopvang’, een samenwerkingsverband van twee hogescholen en het Vormingscentrum Opvoeding & Kinderopvang (VCOK). De opleiding krijgt in 2007 een modulaire vorm om beter in te spelen op de opleidingsbehoeften van leidinggevers. Daarnaast verzorgt Kind en Gezin voor het vak ‘kinderopvang’ van de masteropleiding ‘social work’ van de universiteit van Gent, een lespakket over het ‘Kinderopvangbeleid in Vlaanderen’.

2.2 ZiKo, ZELFEVALUATIE-INSTRUMENT VOOR WELBEVINDEN EN BETROKKENHEID

De ZiKo-begeleidingstrajecten door ECEGO, het ExpertiseCentrum ErvaringsGericht Onderwijs van de K.U.Leuven, werden in 2006 voortgezet. Zo waren er begeleidingstrajecten in kinderdagverblijven, centra voor kindercare en gezinsondersteuning, diensten voor onthaalouders, mini-crèches, zelfstandige kinderdagverblijven, initiatieven voor buitenschoolse opvang en gemelde initiatieven voor buitenschoolse opvang. Sinds de invoering van ZiKo in het najaar van 2004 kregen meer dan 600 voorzieningen een training in het gebruik ervan. In al deze voorzieningen deed ECEGO een nulmeting van het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen in de opvang. De observaties en de gesprekken leveren gegevens op die betrekking hebben op meer dan 8000 kinderen. Hieruit blijkt dat kinderen het in het algemeen redelijk goed doen op het vlak van welbevinden, maar de betrokkenheid bereikt het minimaal aanvaardbare niveau van 3.5 op een schaal van 5 niet. Gelet op de grote verschillen tussen de voorzieningen, zijn er nog inspanningen nodig om door middel van opleiding en nascholing de deskundigheid van begeleiders en verantwoordelijken te bevorderen en zo de minder goede voorzieningen op een beter niveau te brengen.

2.3 MEDISCHE PREVENTIE

In 2006 werd de vernieuwde aanpak van veiligheid en medische preventie in de

kinderopvang verder ingevuld. Kind en Gezin beoogt hiermee de medisch-preventieve begeleiding van alle kinderen in alle opvangvormen te versterken. Dit resulteerde in een aantal concrete acties.

Alle kinderen hebben recht op een evenwaardige preventie. De medische zittingen in de kinderdagverblijven bieden slechts aan een gedeelte van de kinderen een eerder beperkte medisch-preventieve opvolging aan, veelal zonder vaccinaties. Deze medische zittingen werden afgebouwd en de kinderen worden voortaan toegeleid naar het medisch-preventieve aanbod van Kind en Gezin in de consultatiebureaus of naar een privéarts.

De Infectieziekteklapper werd aangepast aan de nieuwste medische ontwikkelingen en herschreven op maat van de opvangvoorzieningen. Hij geeft een overzicht van de meest voorkomende infectieziekten met hun kenmerken en beschrijft hoe een opvangvoorziening ermee kan omgaan, wanneer verwijdering uit de opvang of weigering zinvol is en welke maatregelen een opvangvoorziening kan of moet nemen. De nieuwe versie werd bezorgd aan alle opvangvoorzieningen.

Het plan werd opgevat om een sectorspecifieke gids over voedingshygiëne uit te werken. In nauw overleg met het Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid en ONE wordt een leidraad opgemaakt die de federale wetgeving ter zake vertaalt en verduidelijkt op maat van de kinderopvang. Het is de bedoeling deze gids in de loop van 2007 te verspreiden. Het project basisopleiding ‘Levensreddend handelen bij baby’s en peuters’ voor begeleid(st)ers van 0- tot 3-jarigen dat in 2005 van start ging, werd voortgezet. De 5 erkende medische opleidings- en expertisecentra organiseerden samen 221 basisopleidingen in Vlaanderen en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. 2013 begeleid(st)ers woonden de opleiding bij en kregen van Kind en Gezin een financiële tegemoetkoming van 20 euro per persoon. Na 2 jaar werking

betekent dit concreet dat 44,8% van de begeleid(st)ers in kinderdagverblijven werd opgeleid. De onthaalouders blijven achterop: respectievelijk werden 11,6% van de aangesloten onthaalouders en 6,9% van de zelfstandige onthaalouders bereikt. Tevens werd 56% van het totale aantal mini-crèches bereikt. De affiche met de basishandelingen - die gratis verspreid wordt onder de deelnemers aan de basisopleiding - werd in nauw overleg met de European Resuscitation Council (ERC) geactualiseerd en herdrukt naar aanleiding van de nieuwe Europese richtlijnen inzake reanimatie.

In 2006 werd een voorstel uitgewerkt voor de start van een gelijkaardig project voor begeleid(st)ers van 2,5- tot 12-jarigen. Dit project zal in 2007 van start gaan en lopen tot en met 2009.

2.4 RONDETAfelGESPReK OVER INTEGRATED SERVICES EN CENTRA VOOR KINDEROPVANG

In het vernieuwingsproces van de kinderopvang is de lokale en/of regionale samenwerking tussen opvangvoorzieningen een van de belangrijkste pijlers. De CKO's of Centra voor Kinderopvang zullen hierin een belangrijke rol spelen. In het kader daarvan nodigde Kind en Gezin, samen met het VBJK, het expertisecentrum voor opvoeding en kinderopvang, een aantal internationale experts uit. Verschillende Europese landen kennen immers sinds kort geïntegreerde en klantgerichte diensten voor gezinnen. De studiedag richtte zich tot een aantal sleutelfiguren uit de Vlaamse kinderopvang, met als doel te leren uit de ervaringen in andere landen. De ervaringen van de Integrated Centres uit de UK, de Maisons Relais uit Luxemburg, de Judy's Centres uit de USA en de Familien Zentrum uit Duitsland werden voorgesteld.

Dit rondetafelgesprek kreeg de steun van de Vlaamse Gemeenschap en van het Europees Sociaal Fonds en vond plaats in overleg met 'Improving Childcare', een transnationaal samenwerkingsverband binnen het 'Equal-programma' van het Europees Sociaal Fonds.

3. SPECIFIEKE ACTIVITEITEN IN 2006

De Vlaamse Regering maakte voor 2006-2007 een budget van ruim 6 miljoen euro vrij voor 3000 nieuwe plaatsen in de erkende en in de zelfstandige opvang. Met het verhogen van de kostenvergoeding per plaats per jaar voor mini-crèches, wordt gemikt op 1750 bijkomende plaatsen in de zelfstandige opvang. Deze maatregel bereikte alvast het beoogde effect: in 2006 werden 1449 meer plaatsen financieel ondersteund. Voor de erkende kinderopvang werden op basis van specifieke inhoudelijke en programmatorische criteria principiële akkoorden verleend voor 472 nieuwe plaatsen in erkende kinderdagverblijven, 168 plaatsen bij diensten voor onthaalouders, 446 plaatsen in initiatieven voor buitenschoolse opvang en 80 plaatsen in de buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven.

Ook werd werk gemaakt van de aanpassing van de subsidiëring van de diensten voor onthaalouders. In overleg met de sector werden een aantal maatregelen voorgesteld om de erkennings- en subsidieregels voor deze sector aan te passen. Deze voorgestelde hervorming heeft enkele belangrijke gevolgen. Diensten voor onthaalouders worden voortaan erkend en gesubsidieerd voor een aantal plaatsen op basis van effectief verrichte opvangdagen, niet meer volgens een aantal schijven van onthaalouders. Het vereiste minimum aan aangesloten onthaalouders is niet meer van toepassing: de regels die bij een tekort aan onthaalouders de subsidies kunnen verminderen of schorsen, worden vervangen door een bezettingsevaluatie op basis van effectief verrichte opvangdagen. Naast de subsidie op plaatsbasis, wordt voortaan ook in een beperkte subsidie voorzien voor het aantal aangesloten onthaalouders en het aantal opgevangen kinderen.

De omzetting naar plaatsencapaciteit betekent voor sommige diensten een vooruitgang, andere moeten dan weer inleveren in verhouding tot hun werkelijke opvangprestaties in een voorgaande referteperiode. Het globale aantal te erkennen en te subsidiëren plaatsen bij de diensten voor onthaalouders ligt daarmee evenwel 1300 plaatsen hoger dan voorheen, aangezien er uitgegaan wordt van effectief verrichte opvang.

Het ontwerp van nieuwe regelgeving werd eind 2006 voorgelegd aan de Vlaamse Regering met het voorstel deze te laten ingaan op 1 januari 2007.

De voorstellen met betrekking tot de vernieuwing van de kinderopvang werden begin 2006 gecommuniceerd. In elke provincie werd een informatiedag gehouden, en de consultants Lokaal Beleid Kinderopvang lichtten op het Lokaal Overleg de inhoud van de vernieuwing verder toe. De bedenkingen die werden geformuleerd binnen de commissie Welzijn van het Vlaams Parlement en door de sector van de kinderopvang hebben ertoe geleid dat de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin het initiatief nam tot bijkomend overleg met de sector en met Kind en Gezin om het concept bij te sturen. Dit leidde tot een aangepaste basistekst, waarin onder meer de doelstellingen en de knelpunten voor de vernieuwing duidelijker werden afgelijnd. De kern van de vernieuwing, namelijk het ontwikkelen van een eenvormig vergunningskader en het lokaal en/of regionaal samenwerken van opvangvoorzieningen aan opvang die voor alle gezinnen toegankelijk is en die de drie maatschappelijke functies van de opvang waarmaakt, bleef duidelijk behouden. In het najaar van 2006 werden de voorbereidingen getroffen voor een proefperiode waarin enkele proefprojecten het CKO-concept zullen uitproberen. De projectoproep, gelanceerd in december 2006, zal in 2007 leiden tot de keuze en de start van

16 proefprojecten. Deze zullen van dichtbij door Kind en Gezin worden opgevolgd en begeleid. De proefperiode loopt tot eind september 2008.

Midden 2006 keurde de Vlaamse Regering een actieplan voor flexibele en occasionele kinderopvang goed. Hierbij werd ruim 18 miljoen euro vrijgemaakt om het aanbod aan flexibele en occasionele opvang te versterken en uit te breiden. Het actieplan behelst een aantal maatregelen voor de verschillende opvangsectoren en introduceert de dienstencheques voor alleenstaande ouders. De maatregelen worden in 2007 verder uitgewerkt.

In 2006 publiceerde Kind en Gezin voor het eerst haar gemeentelijke kindrapporten. Hiermee wil Kind en Gezin de gegevens die ze verzamelt, via een aantal interne databanken, ter beschikking stellen van de lokale besturen en andere geïnteresseerden. De gemeentelijke kindrapporten bevatten gegevens over de kinderen, over de moeders van deze kinderen, over de voorzieningen voor kinderopvang en preventieve zorg en over het gebruik van preventieve zorg. De gegevens worden ter beschikking gesteld op het niveau van het gewest, de provincie, het arrondissement en de gemeente. De cijfers voor de gemeente worden bovendien opgesplitst naar deelgemeente, waardoor de gemeentelijke kindrapporten zinvolle informatie aanleveren voor de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan en van het lokaal beleidsplan kinderopvang. De gemeentelijke kindrapporten worden jaarlijks geactualiseerd. In de toekomst zullen de gegevens elk kwartaal worden bijgewerkt.

2. PREVENTIEVE GEZINSONDER- STEUNING

OP DE DREMPEL VAN EEN NIEUW ELAN

Inge Duchateau
afdelingshoofd Preventieve
Gezinsondersteuning

In 2006 steeg het *aantal geboorten in Vlaanderen* opnieuw, terwijl de personeelscontingenten van regioteamleden niet in verhouding konden meegroeien.

Maar ondanks het bewezen personeelstekort realiseerden de teamleden de kernopdrachten van Kind en Gezin en zorgden zij zelfs in deze moeilijke werkomstandigheden voor een nog groter doelbereik op de consultatiebureaus. Het stijgende aantal gezinnen dat een beroep doet op onze dienstverlening resulteert in de behoefte aan bijkomende zittingen, maar ook hier botsen we tegen budgettaire grenzen aan. Binnen de huidige dotatie kunnen we de groei van het aantal geboorten en van het doelbereik niet langer volgen; maatregelen zijn noodzakelijk.

Toch maakten we in 2006 verder werk van de vernieuwing van de preventieve gezinsondersteuning en in overleg met de organiserende besturen zochten we oplossingen voor de te plannen zittingen. Binnen de dienstverlening zien we ons gedwongen de minimumgrens van het aantal huisbezoeken voor alle gezinnen te verlagen. Ondertussen pleiten we bij de Vlaamse Regering voor meer middelen.

Inzake de ontwikkeling van onze visie op het werken met *maatschappelijk kwetsbare gezinnen* werd een kader uitgetekend waarbinnen medewerkers hun dienstverlening gestalte kunnen geven. En in samenspraak met de afdeling Kinderopvang en de cel Communicatie

werd ons communicatiebeleid ten aanzien van maatschappelijk kwetsbare gezinnen onder de loep genomen.

Ten slotte kreeg de werking van de gezinsondersteuners een eerste evaluatie en dit leidde tot tal van verbetervoorstellen die in de loop van 2007 gerealiseerd zullen worden.

De prenatale steunpunten voor *maatschappelijk kwetsbare zwangeren* in Antwerpen, Brussel, Gent en Mechelen werden in 2006 erkend en een voorlopige reglementering werd uitgewerkt. Prebis, het elektronische registratiesysteem voor de dienstverlening aan kwetsbare zwangeren, werd verder op punt gesteld en zorgt voor een goede opvolging van de doelgroep.

Kind en Gezin heeft ook verder werk gemaakt van de uitbouw van één centraal aanspreekpunt. De *Kind en Gezin-Lijn* werd in 2006 van het pilootproject in West-Vlaanderen uitgebreid naar de provincies Limburg en Antwerpen. Samen met de vertrouwenscentra kindermishandeling werd een haalbaarheidsstudie opgezet voor een Vlaams callcenter kindermishandeling.

In 2006 deden zich belangrijke ontwikkelingen voor inzake *vaccinaties*: het vaccin tegen het rotavirus kwam op de markt en het basisvaccinatieschema werd aangepast om de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad over het pneumokokkenvaccin op te volgen.

We voerden ook verbeteringen door inzake organisatie en logistiek: in alle consultatiebureaus staan nu professionele koelkasten met bewaking van de temperatuur.

De studie naar de vaccinatiegraad bij jonge kinderen en adolescenten, uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, toonde aan dat de vaccinatiegraad van de Vlaamse kinderen tussen 18 en 24 maanden voor alle basisvaccins ruim boven de norm van 90% ligt en dat Kind en Gezin 83,2% van de vaccinaties aan baby's voor haar rekening neemt.

Kind en Gezin steunt actief de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie om 6 maanden uitsluitend *borstvoeding* te geven en liet het expertisecentrum 'De Bakermat' een groot onderzoek bij moeders uitvoeren. Zo kregen we inzicht in de kenmerken van langvoedsters, de succesfactoren om lang te voeden en de noden en de randvoorwaarden om een goede ondersteuning en begeleiding te bieden aan borstvoedende vrouwen.

In 2006 werd de ingebruikname van het nieuwe toestel voor *gehoorscreening*, de ALGO3i, voorbereid en gestart. Dit toestel test beide oren tegelijk, waardoor de test nog sneller gebeurt.

Het spreekuur *opvoedingsondersteuning* werd in het afgelopen jaar in alle regio's ingevoerd en we troffen voorbereidingen om in dit spreekuur de methodiek van Triple P te integreren.

Een multidisciplinaire werkgroep werkte een wetenschappelijk dossier huilen uit met vernieuwde inzichten om onze begeleiding ook hier nog verder te professionaliseren.

In 2006 hebben de verschillende subsectoren van Kind en Gezin die te maken hebben met de *Integrale Jeugdhulp*, met name de preventieve

zorg, de INLOOP-teams, de centra voor kindercare en gezinsondersteuning, de diensten voor gezinsondersteunende pleegzorg en de vertrouwenscentra kindermishandeling werk, gemaakt van de modulering en de procedures om te komen tot een netwerk van crisishulp. Dit betekent dat elke voorziening haar aanbod beschrijft in kleine onderdelen van hulp.

In 2006 werden de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp in heel Vlaanderen opgestart. Dit vroeg van al onze subsectoren een actieve participatie in deze netwerken.

Voor de CKG's werd op verzoek van de minister een voorstel uitgewerkt om bijkomende plaatsen te verdelen en werd heel wat geïnvesteerd in de verdere uitbouw van hun preventief mandaat inzake opvoedingshulp. Ze verruimden hun kennis inzake de zogenoemde focusmodules: de mobiele intensieve gezinsbegeleiding voor baby's en hun gezin, de ambulante pedagogische begeleiding en training voor ouders samen met hun kinderen. Daarnaast werd ook een strategie ontwikkeld om het STOP 4-7-programma (Samen Terug Op Pad) in 2007 te kunnen implementeren.

De INLOOP-teams verfijnden hun opdracht. Meer in het bijzonder schreven zij hun dienstverlening concreet uit. De oefening zette het proces in gang om voor de INLOOP-teams een geëigende regelgeving uit te schrijven.

Deze terugblik maakt duidelijk dat 2006 een vruchtbaar jaar was. Niet alleen duidelijk in de statistieken van de geboortecijfers, maar ook in de werking van Kind en Gezin. De manier waarop ons agentschap antwoord geeft op de nieuwe accenten in de gezinsondersteuning zijn tekenend voor een krachtig en vernieuwend werken.

1. ZWANGERSCHAP EN BEVALLING

1.1 INFOAVONDEN

Aanstaande ouders, zeker wanneer ze een eerste kind verwachten, hebben veel vragen over het verloop van de zwangerschap en de bevalling. Om hieraan tegemoet te komen, biedt Kind en Gezin op de infoavonden 'Kind op komst' een informatief programma aan aanstaande ouders. Kind en Gezin organiseert deze *infoavonden in samenwerking met de kraamklinieken*. Er wordt informatie gegeven over de ontwikkeling van het ongeboren kind, de begeleiding en de onderzoeken tijdens de zwangerschap, ongemakken en levenswijze, de betekenis van het ouderschap, het verloop van de bevalling, de onderzoeken bij en de behoeften van de pasgeborene, de babyuitzet en ook

over de sociale rechten en plichten tijdens de zwangerschap. De aanstaande ouders worden eveneens rondgeleid in een verloskamer.

Daarnaast verleent Kind en Gezin haar medewerking aan infoavonden in 8 kraamklinieken in het Vlaamse Gewest en 1 in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, zonder dat deze avonden gesubsidieerd worden door Kind en Gezin.

De regioverpleegkundigen werken als lesgever mee aan de lessenreeks.

In 2006 werden in 57 kraamklinieken infoavonden gesubsidieerd door Kind en Gezin (zie tabel 2.1). Er waren 31 219 deelnemers aan 676 avonden. Dit is een gemiddelde van 46 aanwezigen per avond.

Infoavonden

	2005	2006
Aantal plaatsen met infoavonden i.s.m. kraamklinieken	54	57
Aantal gesubsidieerde infoavonden	523	676
Aantal deelnemers	27 134	31 219

2.1 Aantal gesubsidieerde infoavonden voor aanstaande ouders en aantal deelnemers

1.2 ZWANGERSCHAPSMAP, ZWANGERSCHAPSPAKKET EN ZWANGERSCHAPSNIEUWSBRIEVEN

De zwangerschapsmap werd in april 2006 gelanceerd ter vervanging van het moederboekje. Het luik 'Mama's info en afspraken' in deze map bevat informatie over de belangrijkste aspecten van zwangerschap en bevalling, er is notitieruimte voor afspraken en vragen. In 'Mama's medisch profiel' noteert de gynaecoloog, huisarts of vroedvrouw de informatie voor opvolging van de zwangerschap en de geboorte. In 'Mama's verzamelhoekje' zitten voorgedrukte formulieren, zoals voor de aangifte van de zwangerschap aan de werkgever, de aanvraag van moederschapsrust, enz. De map heeft ook een verzamelfunctie om eigen documenten zoals echografische foto's bij te houden. De zwangerschapsmap werd onder leiding

van Kind en Gezin ontwikkeld door een werkgroep bestaande uit gynaecologen, kinderartsen, huisartsen, vroedvrouwen en medewerkers van de toenmalige administratie Gezondheidszorg* van de Vlaamse Gemeenschap. De lancering van de zwangerschapsmap ging gepaard met een promotie van het vernieuwde instrument bij gynaecologen, huisartsen en vroedvrouwen.

In 2006 werden er 72 865 zwangerschapsmappen overhandigd aan gynaecologen, huisartsen en vroedvrouwen. Dit is een stijging met 48% in vergelijking met 2005. 10 404 van de zwangerschapsmappen (14%) werden verdeeld naar aanleiding van de gerichte promotieactie.

In 2006 werden er ongeveer 8100 zwangerschapspakketten afgegeven.

* Nu 'Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid' genaamd

Elke aanstaande ouder kan een zwangerschapspakket aanvragen. Dat bestaat uit een zwangerschapskalender, de folders over borstvoeding, baby- en peuteruitzet en kinderopvang en een map met 'kinderkwesities'. 'Kinderkwesities' verschaffen achtergrondinformatie over de sociale wetgeving rond zwangerschap en geboorte, ongemakken tijdens de zwangerschap, nuttige adressen en aanbevolen lectuur voor aanstaande ouders.

13 344 aanstaande ouders schreven zich in 2006 in voor de elektronische

zwangerschapsnieuwsbrieven via de website van Kind en Gezin. Deze nieuwsbrief geeft wekelijks informatie over het verloop van de zwangerschap.

1.3 BEZOEKEN AAN PASBEVALLEN VROUWEN IN KRAAMKLINIEKEN

Tijdens hun verblijf in de kraamkliniek worden pasbevallen vrouwen bezocht door een regioverpleegkundige van Kind en Gezin. Zij of hij stelt de dienstverlening voor en gaat, als de ouders dat wensen, dieper in op hun vragen.

Kraambezoek

	Aantal	Doelgroepbereik %
2005	57 169	87,9
2006	58 524	87,7

2.2 Aantal kraambezoeken door regioverpleegkundigen van Kind en Gezin gebracht bij kinderen geboren in het betreffende jaar en percentage kinderen met een kraambezoek geboren in het betreffende jaar

1.4 SAMENWERKING MET VROEDVROUWEN

In de lijn van het protocol voor gestructureerde samenwerking met de beroepsorganisaties voor vroedvrouwen in de postnatale periode, werd het regionaal overleg opgestart. Op regionaal niveau maken regioteams van Kind en Gezin afspraken met vroedvrouwen uit de thuiszorg over het naar elkaar verwijzen van cliënten, de onderlinge afstemming van de dienstverlening, de communicatie van de samenwerking, de dienstverlening bij gezinnen die extra zorg nodig hebben, enz.

Op beleidsniveau werden afspraken gemaakt rond gezamenlijke studiedagen, het doorgeven van wetenschappelijke kennis, enz.

1.5 PRENATALE STEUNPUNTEN

In 2006 werd een nieuw concept van prenatale dienstverlening aan kwetsbare zwangeren en hun partner in grootsteden ingevoerd. Via dit concept wil Kind en Gezin de doelgroep van maatschappelijk kwetsbare aanstaande ouders beter bereiken, de psycho-sociale begeleiding uitbreiden en voor de medische begeleiding meer samenwerken met de medische reguliere sector.

De prenatale consultatiebureaus in Antwerpen, Brussel, Gent en Mechelen worden vanaf 2006 erkend als prenatale steunpunten. Eind 2006 waren er 6 prenatale steunpunten in het Vlaamse Gewest en 1 in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

De zwangere en haar partner worden hier al tijdens de zwangerschap toegeleid naar de medische reguliere sector. Hiervoor worden netwerken uitgebouwd met gynaecologen, huisartsen en vroedvrouwen.

De regioteamleden van Kind en Gezin nemen de psychosociale begeleiding met gezondheidsvoorlichting en -opvoeding op. De voorlopige reglementering van de prenatale steunpunten is gemaakt in overeenstemming met de reglementering van de consultatiebureaus voor het jonge kind:

- zittingen worden forfaitair vergoed en niet meer per prestatie;
- verschillende overlegmomenten voor cliëntbespreking en bespreking van de kwaliteit van de dienstverlening zijn ingebouwd;
- aangepaste bezettingsnormen zijn vastgelegd.

Sinds juni 2006 verloopt de registratie in de prenatale steunpunten op elektronische wijze, zodat de kenmerken van de doelgroep en de activiteiten goed kunnen worden opgevolgd. Uit deze registratie blijkt dat ruim 50% van de vrouwen effectief komt voor zwangerschapsopvolging. 22% van de vrouwen komt voor contraceptie en 10% voor een zwangerschapstest zonder

verdere begeleiding. Andere redenen zijn bv. vraag naar abortus, kinderwens en fertiliteit, een gynaecologisch probleem of een postnataal onderzoek.

24% van de cliënten is van Marokkaanse origine, 17% is van Belgische origine en 11% is van Turkse origine. Ongeveer 15% van de zwangere vrouwen heeft een onzeker verblijfsstatuut en 18% zijn mensen zonder papieren.

2. DE EERSTE WEKEN, MAANDEN EN JAREN VAN HET KIND: EEN PROFESSIONELE BEGELEIDING OP MAAT

De preventieve gezinsondersteuning informeert en ondersteunt gezinnen op het vlak van gezondheid (met inbegrip van vaccinaties), voeding, verzorging, veiligheid, ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Hierbij hoort ook het vroegtijdig opsporen en signaleren van afwijkingen of risico's door bijvoorbeeld het screenen van het gehoor en het opsporen van opvoedings- of ontwikkelingsproblemen. De dienstverlening is gratis en beschikbaar voor alle ouders die er gebruik van wensen te maken.

In de eerste drie levensmaanden van het kind brengt een regioverpleegkundige 3 à 4 huisbezoeken aan het gezin. De ouders krijgen dan informatie over het gediversifieerde aanbod van Kind en Gezin. Hun vragen worden in kaart gebracht en in dialoog met het gezin wordt hun behoefte aan dienstverlening ingeschat. Die 'vraag- en-aanbodverheldering' is en blijft zeer belangrijk in het contact met de ouders.

Naast de huisbezoeken kunnen ouders voor 10 leeftijdsgebonden consulten terecht op een consultatiebureau voor het jonge kind. Een consult bestaat uit een medisch-preventief consult bij de consultatiebureau-arts en een sociaal-verpleegkundig consult bij de regioverpleegkundige van Kind en Gezin. Ouders kunnen er hun kind ook gratis laten vaccineren. In regio's met een hoog aantal kansarme gezinnen wordt de regioverpleegkundige bijgestaan door een

gezinsondersteuner. Bij elke zitting zijn ook vrijwilligers aanwezig; zij staan in voor het onthaal en voor het wegen en meten van de kindjes.

Daarnaast kunnen ouders met opvoedingsvragen gebruikmaken van het spreekuur opvoedingsondersteuning. Een medewerker van Kind en Gezin luistert naar de specifieke situatie, geeft pedagogisch advies en gaat samen met de ouders op zoek naar antwoorden op hun opvoedingsvragen.

2.1 INFORMATIEAANBOD

Kind en Gezin heeft een ruim informatieaanbod over alles wat het opgroeien van baby tot kleuter aangaat. Dit aanbod bestaat uit verschillende communicatiedragers. De folders, brochures en dvd's bevatten basisinformatie die aan ouders met jonge kinderen wordt overhandigd tijdens de contacten met Kind en Gezin. Verder is er ook een aanbod van meer diepgaande informatie in de vorm van 'kinderkwesties', bedoeld voor specifieke situaties of voor wie behoefte heeft aan meer dan basisinformatie.

De nieuwe brochure 'Wat eten we vandaag?' is een volledig en toegankelijk naslagwerk over kwaliteitsvolle vaste voeding geworden. De brochure bevat tips en recepten voor een gezonde baby- en peutervoeding, opgedeeld per leeftijdscategorie, zodat de ouder weet wat zijn kindje op een bepaald ogenblik al kan of mag eten. Naast tips en recepten

wordt er ook verwezen naar opvoeding, veiligheid in de keukens en diversiteit in de voedingsgewoonten. Ook de Kind en Gezin-website wordt intensief als communicatiekanaal gebruikt. De online-informatie wordt regelmatig uitgebreid en geactualiseerd.

Kind en Gezin heeft in 2006 verder werk gemaakt van de uitbouw van één centraal aanspreekpunt voor (aanstaande) ouders van jonge kinderen, waar ze terecht kunnen met vragen over zwangerschap en over alle aspecten van kindweldzijn, zoals gezondheid, voeding, verzorging, veiligheid en opvoeding. Op het nummer 078 150 100 kunnen alle (aanstaande) ouders in de provincies West-Vlaanderen, Limburg en Antwerpen op werkdagen terecht van 8 tot 20 uur voor eerstelijnsinformatie. Specifiek opgeleide

voorlichters verstrekken algemene informatie en kunnen afspraken in een consultatiebureau maken of wijzigen. Voor advies worden ouders doorgeschakeld naar regioverpleegkundigen in de zogenoemde 'backoffice' (tweede lijn). Voorbereidingen werden getroffen om de Kind en Gezin-Lijn in 2007 in alle provincies toegankelijk te maken.

2.2 GEZINSBEZOeken

Een groot deel van de activiteiten van Kind en Gezin bestaat in de individuele begeleiding van ouders met jonge kinderen tijdens gezinsbezoeken aan huis, hoofdzakelijk in de neonatale periode. In 2006 werden 190 291 gezinsbezoeken gebracht in het Vlaamse Gewest én in het Brusselse Gewest. In het Vlaamse Gewest bereiken we hiermee 97,3% van de kinderen.

Gezinsbezoeken

	Aantal	Doelgroepbereik %
2005	194 904	97,0
2006	190 291	97,3

2.3 Aantal gezinsbezoeken door regioverpleegkundigen van Kind en Gezin.

Percentage kinderen met minstens 1 gezinsbezoek in de neonatale periode (0 tot 15 weken)

Het aantal gezinsbezoeken is het totaal van de bezoeken in het Vlaamse en het Brusselse Gewest. Het doelgroepbereik slaat alleen

op het Vlaamse Gewest en betreft het percentage kinderen met minstens 1 gezinsbezoek in de neonatale periode.

Doelbereik gezinsbezoeken neonatale periode

	%	cum %
Eerste kinderen		
5 gezinsbezoeken of meer	5,1	5,1
4 gezinsbezoeken	17	22,1
3 gezinsbezoeken	31,5	53,6
2 gezinsbezoeken	31,8	85,4
1 gezinsbezoek	13	98,4
0 gezinsbezoeken	1,6	100,0
Totaal	100,0	

2.4 Doelbereik gezinsbezoeken: percentage kinderen geboren in 2006 naargelang van het aantal gezinsbezoeken in de neonatale periode (0 tot 15 weken) - eerstgeboren kinderen - Vlaams Gewest

2.3 CONSULTEN

Alle ouders met kinderen onder de 3 jaar kunnen gratis terecht op het consultatiebureau voor een preventief-medisch en psychosociaal toezicht.

In 2006 noteerden de consultatiebureaus 171 636 consulten. In het eerste levensjaar kwam 88,9% van de kinderen minstens 1 maal op consult.

Aantal consultatiebureaus, zittingen, consulten en ingeschreven kinderen ⁽¹⁾

	2005	2006
Aantal consultatiebureaus	337	336
Aantal zittingen	40 858	42 173
Aantal consulten	517 117	530 260
Aantal ingeschreven kinderen ⁽¹⁾	165 517	171 636

2.5 Aantal consultatiebureaus, zittingen, consulten en ingeschreven kinderen

(1) *Ingeschreven kinderen = minstens eenmaal een consultatiebureau bezocht in de loop van het jaar*

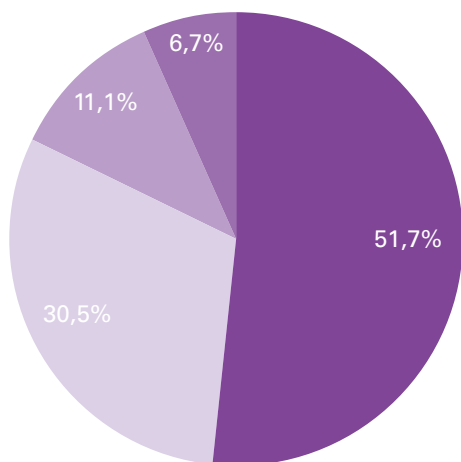
Evolutie doelgroepbereik consulten

2005	86,5%
2006	87,2%

2.6 *Evolutie doelgroepbereik consulten: percentage kinderen geboren in het betreffende jaar met minstens 1 consult - Vlaams Gewest*

Doelbereik consulten eerste levensjaar

Aantal consulten	%	cum %
8 consulten of meer	6,7	6,7
7 consulten	25,7	32,4
6 consulten	26,0	58,4
5 consulten	14,1	72,5
4 consulten	6,7	79,3
3 consulten	4,3	83,6
2 consulten	2,4	86,0
1 consult	2,9	88,9
0 consulten	11,1	100,0
Totaal	100,0	

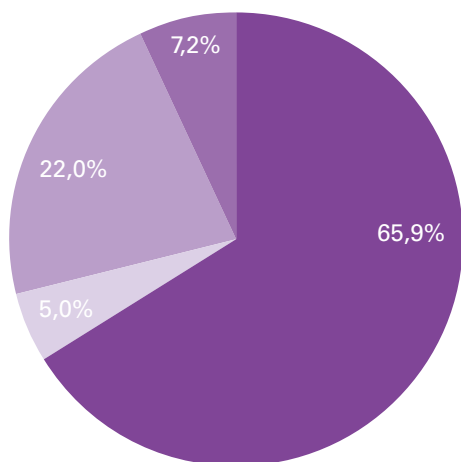

- 8 consulten of meer
- 6 of 7 consulten
- 1 tot 5 consulten
- 0 consulten

2.7 Doelbereik consulten eerste levensjaar: percentage kinderen geboren in 2005 naar aantal consulten in het eerste levensjaar - Vlaams Gewest

Doelbereik consulten tweede levensjaar

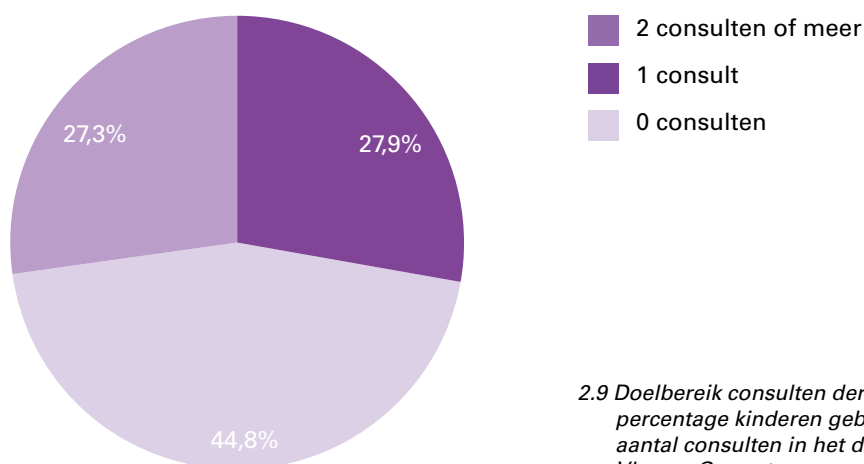
Aantal consulten	%	cum %
4 consulten of meer	7,2	7,2
2 of 3 consulten	65,9	73,1
1 consult	5,0	78,0
0 consulten	22,0	100,0
Totaal	100,0	

- 4 consulten of meer
- 2 of 3 consulten
- 1 consult
- 0 consulten

2.8 Doelbereik consulten tweede levensjaar: percentage kinderen geboren in 2004 naar aantal consulten in het tweede levensjaar - Vlaams Gewest

Aantal consulten	%	cum %
2 consulten of meer	27,3	27,3
1 consult	27,9	55,2
0 consulten	44,8	100,0
Totaal	100,0	

2.9 Doelbereik consulten derde levensjaar: percentage kinderen geboren in 2003 naar aantal consulten in het derde levensjaar - Vlaams Gewest

2.4 VACCINATIES

Het belang van vaccineren als kernactiviteit van Kind en Gezin blijkt opnieuw uit de studie over de vaccinatiegraad bij jonge kinderen en adolescenten, uitgevoerd in 2005*.

Bij de overgang naar 2006 was er geen wijziging in het vaccinatieschema. Wel werd de overheidsopdracht voor het vaccin tegen mazelen-bof-rubella door de Vlaamse Gemeenschap toegewezen aan een andere vaccinproducent (Priorix werd vervangen door MMR Vax). In 2006 bedroeg het totale aantal door Kind en Gezin toegediende inentingen in het Vlaamse Gewest én Brussel 464 372. Net als in 2005 werd het zesvoudige combinatievaccin (difterie, tetanus, pertussis, Haemophilus influenzae B, hepatitis B en polio) als één prik geteld.

De vaccinatie tegen polio is in België de enige wettelijk verplichte. Polio is vervat in het zesvoudige combinatievaccin, maar kan ook als apart vaccin worden toegediend, o.a. bij weigeringen of bij medische contra-indicaties voor de andere componenten van het zesvoudige vaccin.

Het pneumokokkenvaccin werd tot november 2006 toegediend in een 4-dosissenschema (op de leeftijd van 2, 3, 4 en 15 maanden). Na een aanbeveling van de Hoge Gezondheidsraad van België werd in november overgestapt naar een schema met 3 dosissen (op 2, 4 en 12 maanden). Het pneumokokkenvaccin was niet opgenomen in de korf gratis vaccins die de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking stelt en er was geen terugbetaling door het Rijksinstituut voor

Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV). Sommige ziekenfondsen betaalden wel een deel van de kosten terug voor hun leden. Hoewel het om een duur vaccin gaat (66,15 euro per dosis), werden er 102 352 dosissen toegediend; een stijging met ruim 14 000 dosissen tegenover 2005.

In juni 2006 kwam in België het eerste vaccin tegen rotavirus op de markt. Het gaat om een vaccin ter voorkoming van maag-darminfectie bij jonge kinderen ten gevolge van een rotavirusbesmetting. Op dat ogenblik was er geen aanbeveling van de Hoge Gezondheidsraad over het systematisch toedienen van dit vaccin. Het werd daarom niet toegediend noch voorgeschreven in de consultatiebureaus van Kind en Gezin. Ouders die dit vaccin wilden laten toedienen, werden verwezen naar hun behandelend arts.

De vaccinatie tegen rotavirus bestaat uit 2 dosissen. Vanaf 6 weken kan de eerste dosis gegeven worden en de vaccinatie moet volledig afgewerkt zijn vóór het kind de leeftijd van 24 weken bereikt. Het vaccin kost 77,40 euro, een volledige vaccinatie kost dus 154,80 euro. Aanvankelijk was er geen terugbetaling door het RIZIV.

Sinds november 2006 is er een positieve aanbeveling van de Hoge Gezondheidsraad. Vanaf dat moment werd het vaccin voorgeschreven en toegediend bij Kind en Gezin. Sindsdien is er ook een gedeeltelijke terugbetaling door het RIZIV; ouders betalen in de apotheek nog 10,40 euro per dosis.

Kind en Gezin nam initiatieven om verder te investeren in de kwaliteit van het vaccineren.

Erg belangrijk in het vaccinatieproces is het koudeketentraject, dat verwijst naar de noodzakelijke koele bewaring van een vaccin tijdens het traject van productie tot toediening. In het kader daarvan werd besloten de vaccins rechtstreeks in de consultatiebureaus (waar ze worden toegediend) te leveren in plaats van in de regiohuizen. Op die manier valt er een tussenschakel weg (maar vervijfvoudigt

het aantal leveringsplaatsen). Hoe korter het koudeketentraject, hoe beter de koele bewaring van vaccins onder controle te houden is. In het najaar werden de rechtstreekse leveringen veralgemeend in alle provincies. Alle 336 consultatiebureaus werden uitgerust met professionele medische vaccinkoelkasten met minimum-maximumthermometers.

Vaccinnet

Vaccinnet is het registratie- en bestelsysteem dat Kind en Gezin heeft ontwikkeld en dat met de Vlaamse administratie Gezondheidszorg (nu Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid) werd uitgewerkt voor veralgemeende implementatie in Vlaanderen. De vaccinatiedatabank van Kind en Gezin vormde de basis voor Vaccinnet. Alle huisartsen, kinderartsen, centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) en andere vaccinatoren in Vlaanderen hebben sinds 2005 toegang tot Vaccinnet voor het bestellen van vaccins en het raadplegen van vaccinatiegegevens. Het is de bedoeling dat ook de consultatiebureaus van Kind en Gezin in de toekomst van dit systeem gebruik zullen maken.

Aantal vaccinaties

In het eerste levensjaar vaccineerde Kind en Gezin in 2005** ongeveer 82% van de kinderen in Vlaanderen. Net als de voorbije jaren blijkt dat kansarme kinderen in hogere mate (2-5%) door Kind en Gezin werden gevaccineerd dan niet-kansarme kinderen. Bij allochtone kinderen ligt het vaccinatiepercentage dat door Kind en Gezin werd gerealiseerd 6% hoger dan bij autochtone kinderen. Ongeveer 91% van de allochtone kinderen die in het eerste levensjaar op het consultatiebureau komen, krijgt er de inenting. Dit is een lichte toename tegenover 2004.

* Van Damme P., Hoppenbrouwers K., Depoorter A-M., Studie van de vaccinatiegraad bij jonge kinderen in Vlaanderen in 2005, maart 2005

** Cijfers 2006 nog niet beschikbaar

2.5 GEHOOR- EN OOGSCREENING

Gehoorscreening

In 2006 hebben de regioverpleegkundigen 62 163 gehoortesten uitgevoerd.

Daarenboven waren er een aantal gezinnen die de test weigerden 705 of waarvan de baby al getest was in de kraamkliniek of in de afdeling Neonatale Intensieve Zorg 2152.

De incidentie van gehoorverlies bedroeg 2,88 (voorlopige gegevens) per 1000 geteste kinderen geboren in 2006.

In 2006 werd de overschakeling naar het nieuwe Algo 3i-toestel voorbereid en opgestart. Dit compacte toestel heeft als voordeel dat beide oren gelijktijdig worden getest, waardoor de test sneller verloopt. Nieuw is ook de draadloze communicatie tussen de registratiedatabank Ikaros en het Algo 3i-toestel. Via infraroodtechnologie worden kind- en testgegevens automatisch uitgewisseld.

Wakkere baby's kunnen ook makkelijker gescreend worden.

Na een proeffase in oktober in vier regio's startte de fase van ingebruikneming in november 2006, om in alle regio's gerealiseerd te zijn tegen april 2007.

Oogscreening

Afwijkingen van de ogen en van het zicht zijn vaak de oorzaak van het ontstaan van een 'lui oog' (amblyopie). Dit heeft een negatieve invloed op de ontwikkeling en op de socialisatie van het kind en is ook een handicap in het latere beroepsleven. 4 tot 6% van de kinderen ontwikkelt een lui oog en eventuele behandeling is maar mogelijk tot de leeftijd van 7 jaar. Vroege opsporing en verwijzing voor behandeling is daarom nodig.

De praktische uitvoering van het oogonderzoek in de preventieve setting ligt niet voor de hand. Met behulp van een elektronisch screeningstoestel kunnen systematisch de belangrijkste oorzaken van amblyopie opgespoord worden bij kinderen onder de schoolleeftijd. Het voorbije jaar heeft Kind en Gezin, in samenwerking met de universitaire oogheelkundige diensten,

een validatiestudie van een screener uitgevoerd. Met een proefproject in enkele regio's wil Kind en Gezin de organisatorische haalbaarheid en de modaliteiten van een veralgemeende oogscreening in kaart brengen.

2.6 AANMOEDIGEN VAN BORSTVOEDING

Kind en Gezin neemt haar rol op om het borstvoedingsbeleid in Vlaanderen verder uit te bouwen en te verbeteren, met het doel de borstvoedingsgraad te laten stijgen. Het vergroten van de kennis en de vaardigheden omtrent borstvoeding bij de ouders en een professionele begeleiding dragen bij tot een goede start en een gunstig verloop van de borstvoedingsperiode. De sensibiliserende acties inzake borstvoeding beginnen bij aanstaande ouders, die uitgenodigd worden op een informatiesessie 'Kind op komst' waar borstvoeding uitgebreid aan bod komt. Na de bevalling schenkt de regioverpleegkundige veel aandacht aan de ondersteuning en begeleiding van de borstvoedende moeder tijdens de huisbezoeken en consulten. Daarbij wordt rekening gehouden met bijzondere situaties zoals borstvoeding bij prematuren, na een keizersnede, bij fysiologische geelzucht of bij meerlingen. Kind en Gezin beschikt ook over een ruim informatief aanbod inzake borstvoeding (o.m. brochures, website, Kind en Gezin-Lijn, enz.).

Kind en Gezin steunt actief de aanbeveling van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) om uitsluitend borstvoeding te geven tot de leeftijd van 6 maanden. Daarom ook werd aan het Expertisecentrum 'De Bakermat' de opdracht gegeven om de situatie van langvoedsters in Vlaanderen in kaart te brengen. Dit grote onderzoek bij moeders gaf inzicht in de kenmerken van langvoedsters, de succesfactoren om lang te voeden, de noden van deze vrouwen en de randvoorwaarden die vervuld moeten worden om de WHO-aanbeveling te realiseren. Het onderzoek geeft Kind en Gezin nuttige informatie

over de omstandigheden die het langer geven van borstvoeding haalbaar maken.

Regioteamleden van Kind en Gezin spelen een belangrijke rol in de ondersteuning en de begeleiding van borstvoedende vrouwen. Een van de randvoorwaarden om hieraan te voldoen, is een degelijke kennis inzake borstvoeding. Die kennis werd in kaart gebracht en in vervolg hierop werd een bijscholingspakket samengesteld. Op die manier willen we de gezondheidswerkers die de voedende moeders begeleiden een optimale ondersteuning bieden.

Elk jaar vindt begin oktober de 'Internationale week van de borstvoeding' plaats. Kind en Gezin nam ook in 2006 weer deel om het maatschappelijk en publiek draagvlak voor het geven van borstvoeding te vergroten. Voor deze actie wordt ondersteunend materiaal verspreid via de activiteiten van het regioteam, zoals onder meer een mooie attentie voor alle borstvoedende mama's.

2.7 OPVOEDINGSONDERSTEUNING

Het is de opdracht van Kind en Gezin om ouders te ondersteunen bij de opvoeding van hun jonge kind. De instelling streeft ernaar om ouders een adequaat antwoord te bieden bij lichte opvoedingsproblemen en om de netwerken rondom gezinnen - en in het bijzonder gezinnen die weinig steun ervaren vanuit hun onmiddellijke omgeving - te versterken. In 2006 werd verder geïnvesteerd in het uitbouwen en professionaliseren van de dienstverlening inzake opvoedingsondersteuning. Kind en Gezin wil alle ouders met jonge kinderen ook informeren over en sensibiliseren voor de ontwikkeling en opvoeding van het jonge kind. De website bevat een geactualiseerd informatieaanbod over de thema's opvoeding en ontwikkeling. Via brochures wordt het geactualiseerde aanbod inzake opvoedingsondersteuning ook verspreid.

Het spreekuur opvoedingsondersteuning Kind en Gezin startte in 2003 met het uitbouwen van het spreekuur opvoedingsondersteuning in de verschillende regio's over heel Vlaanderen.

Het spreekuur opvoedingsondersteuning is een vorm van kortdurende individuele ondersteuning die vertrekt van een specifieke vraag van de ouders, die de ouders bespreken met een medewerker van Kind en Gezin die geschoold is in het voeren van pedagogische adviesgesprekken. Deze specifieke vraag uit zich in lichte opvoedingsproblemen of een opvoedingsspanning die ouders ervaren met hun kinderen (tot 3 jaar). De opvoedingsvragen hebben te maken met de gewone ontwikkelingsfasen van het kind en de gewone dagdagelijkse interacties tussen ouders en kind(eren), bv. vragen rond koppigheid, driftbuien, slapen, eten, huilen, zindelijkheid, enz. Bij het bespreken van de opvoedingsvraag wordt er teruggegrepen naar de positieve krachten in het gezin en richt de medewerker zich op de actuele situatie van ouders en kinderen.

Uit onderzoek (Colpin & Vandemeulebroecke, 2002 en Snyers et al., 2001) blijkt dat een grote groep ouders (75 à 90%) vragen heeft over de ontwikkeling en opvoeding van hun kind. 20 à 25% van de ouders heeft daarenboven behoefte aan professionele ondersteuning bij zijn opvoedingsvragen. Kind en Gezin streeft ernaar dat alle ouders een beroep kunnen doen op een spreekuur opvoedingsondersteuning. Dit kan aangeboden worden door een regioteamlid, een opvoedingsconsulent of binnen een samenwerkingsverband tussen Kind en Gezin en een partner* in de regio.

* De regioteams staan niet alleen op het terrein van opvoedingsondersteuning. Daarom bouwt Kind en Gezin opvoedingsondersteuning uit in een netwerk van interne en externe partners, waarin iedereen een eigen rol vervult, bv. een opvoedingswinkel, de opvoedingstelefoon (vzw De Keerkring), enz.

Het spreekuur opvoedingsondersteuning wordt geleidelijk uitgebouwd in heel Vlaanderen. Eind 2006 zijn 61 van de 63 regioteams opgeleid en bieden ze het spreekuur opvoedingsondersteuning aan. In 2006 werden 1100 nieuwe kinderen geregistreerd. In totaal vonden 1851 gesprekken plaats.

In de nabije toekomst wordt het dienstverleningsaanbod opvoedingsondersteuning inhoudelijk verder uitgebouwd.

Verkennen van nieuwe werkvormen

Kind en Gezin wil werken aan een gediversifieerd aanbod opvoedingsondersteuning: in diverse werkvormen willen we, afhankelijk van de behoeften, gezinnen ondersteunen. Daarom investeerden we in de ontwikkeling van vernieuwende werkvormen.

In 2005 werd in 3 regio's geëxperimenteerd met de module kortdurende videohometraining. Kortdurende videohometraining biedt ondersteuning bij de opvoeding met behulp van video-opnames van een alledaagse situatie binnen het gezin. Met behulp van deze beelden wordt samen met de ouders een analyse gemaakt van de interacties binnen het gezin. Er wordt nagegaan wat goed loopt en wat nog kan worden verbeterd, zodat ouders en kinderen een beter contact met elkaar hebben. In 2006 werd deze module kortdurende videohometraining voortgezet. In 2007 zal deze module geëvalueerd worden met het oog op een eventuele verdere implementatie.

Triple P

Triple P is een Australisch programma voor opvoedingsondersteuning dat ontwikkeld werd door prof. M. Sanders van de Universiteit van Queensland. Triple P staat voor 'Positive Parenting Program'. Het omvat een getrapt aanbod van opvoedingsondersteuning gaande van een minder intensief aanbod tot een meer intensief aanbod. Interessant aan dit programma is dat het al op

zijn effectiviteit werd onderzocht in verschillende landen en culturen. Triple P heeft op elk niveau materiaal uitgewerkt, zowel voor dienstverleners als voor ouders. Zeker in het kader van het verder methodisch werken rond opvoedingsondersteuning zou dit programma input kunnen bieden voor Kind en Gezin. Ook voor onze interne partners kan het zinvolle methodieken aanbieden.

In 2006 werd de beslissing genomen om het Triple P-programma in een 7-tal (Antwerpse) proefregio's aan te bieden. Samen met de provincie Antwerpen en de stad Antwerpen bouwt Kind en Gezin een evidence-based aanbod uit.

In 2007 zal er effectief gestart worden met de implementatie van Triple P in de (Antwerpse) proefregio's.

2.8 VERSTERKEN VAN DE DIENSTVERLENING AAN MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE GEZINNEN

'Maatschappelijk kwetsbare gezinnen' staat binnen Kind en Gezin voor gezinnen die met uitsluiting bedreigd zijn of in uitsluiting leven. Het gaat om gezinnen die een gebrekkige toegang hebben tot maatschappelijk hooggewaardeerde goederen zoals werk, inkomen, huisvesting, school en gezondheidszorg. Dit zijn vijf van de zes domeinen waar men het binnen Kind en Gezin over heeft wanneer men spreekt over kansarmoede. Vaak gaat het hierbij om een duurzame toestand, die weinig onmiddellijke perspectieven op positieve veranderingen biedt en waarbij de ontwikkeling van het kind gehypothekeerd wordt. Bij allochtone gezinnen moet men rekening houden met twee aspecten die het risico op uitsluiting nog verhogen, namelijk de taalkloof en de cultuurkloof.

Werken met maatschappelijk kwetsbare gezinnen en gepast inspelen op hun vragen naar ondersteuning is niet altijd eenvoudig. Kind en Gezin zoekt dan ook voortdurend naar manieren om de toegang van deze gezinnen tot de dienstverlening te verbeteren en om de ondersteuning nog beter

te laten aansluiten op hun vragen en behoeften. Het ontwikkelen en verspreiden van een visie, het werken met gezinsondersteuners en een gericht communicatiebeleid, afgestemd op maatschappelijk kwetsbare gezinnen, zijn drie belangrijke antwoorden van de organisatie op deze uitdaging.

Visie

In 2006 werd een geactualiseerde visie rond het werken met maatschappelijk kwetsbare gezinnen ontwikkeld en verspreid. De algemene doelstelling zoals geformuleerd in de visietekst, luidt als volgt: 'Kind en Gezin wil door een kwaliteitsvolle dienstverlening aan maatschappelijk kwetsbare gezinnen mogelijke gezondheidsrisico's en -verschillen wegwerken of voorkomen bij de kinderen en ervoor zorgen dat de ouders zich versterkt weten, zodat er effectief wordt bijgedragen aan maximale ontplooiingskansen voor hun kinderen.' De visietekst bevat ook een definitie van de doelgroep en er wordt duidelijk omschreven wat een kwaliteitsvolle dienstverlening aan maatschappelijk kwetsbare gezinnen inhoudt, namelijk een dienstverlening die vraaggericht, effectief, empowerend, betrokken, toegankelijk en laagdrempelig is. Er wordt ten slotte stilgestaan bij wat deze visie betekent voor de dienstverlening, de dienstverlener en de organisatieprocessen. Ook werd het globale ontwikkelingstraject rond het werken met maatschappelijk kwetsbare gezinnen geconcretiseerd. Dit ontwikkelingstraject heeft als doel de implementatie van een kwaliteitsgericht werken met maatschappelijk kwetsbare gezinnen te ondersteunen. Er werd onder andere een kaderdag georganiseerd waarop wetenschappelijke kaders aan bod kwamen die de visie onderbouwen. Daarnaast werden verschillende vormingsactiviteiten opgezet voor de personeelsleden.

Werken met gezinsondersteuners

Binnen de regioteams van Kind en Gezin werken gezinsondersteuners. Vroeger werden zij 'ervaringsdeskundigen in de kansarmoede' en 'intercultureel medewerkers' genoemd. De gezinsondersteuner neemt een autonoom aandeel op in de dienstverlening en werkt tegelijkertijd erg nauw samen met de regioverpleegkundige. Op die manier bieden zij een gezamenlijk aanbod aan maatschappelijk kwetsbare gezinnen waarin ze elk, vanuit hun eigen competenties, een eigen aandeel hebben.

Om het werken met gezinsondersteuners voortdurend te optimaliseren, is een kwalitatieve opvolging noodzakelijk. In 2006 werden op basis van de evaluatie van eind 2005 regionale, provinciale en centrale actieplannen opgesteld. Deze plannen omvatten verschillende acties die het werken met gezinsondersteuners binnen Kind en Gezin verder ondersteunen. De actieplannen werden gebundeld in één globaal actieplan. Het beoogde resultaat van dit actieplan is dat de inzet van de gezinsondersteuners structureel en operationeel verbetert en dat de kwaliteit van de opvolging voortdurend verhoogt.

INLOOP-teams

In 2006 verfijnden de dertien erkende INLOOP-teams hun opdracht. Zij stonden stil bij de inhoudelijke en methodische uitwerking van de verschillende dienstverleningsfuncties die zij opnemen, waaronder onthaal, groepswerking en zorgcoördinatie. Hiermee werkten zij aan een verdere afstemming tussen de verschillende INLOOP-teams en werd de basis gelegd voor een betere afstemming en samenwerking met de regioteams van Kind en Gezin. De oefening droeg ook bij tot de start van het proces om voor de INLOOP-teams een geëigende regelgeving uit te schrijven. Dit proces zal opgestart worden in 2007, waardoor ook binnen de INLOOP-teams een meer gerichte opvolging en kwaliteitszorg mogelijk zal worden.

Communicatie naar maatschappelijk kwetsbare gezinnen

De grote diversiteit aan gezinnen confronteert Kind en Gezin met het feit dat de informatie die Kind en Gezin verstrekt, niet voor iedereen begrijpelijk is. Dit wijst erop dat de communicatiestrategieën, -kanalen en -instrumenten binnen Kind en Gezin niet altijd aangepast zijn aan deze diversiteit.

In 2006 werden een aantal keuzes rond de communicatie naar maatschappelijk kwetsbare groepen structureel vastgelegd. Kind en Gezin stelt een gediversifieerd communicatiebeleid voorop dat afgestemd is op de veelheid van doelgroepen. Aandacht voor maatschappelijk kwetsbare groepen moet structureel ingebed worden in het algemene communicatiebeleid, zodat elke communicatie onmiddellijk afgestemd wordt op de verschillende doelgroepen. Een plan van aanpak om dit te operationaliseren werd voorgesteld. Het wordt vanaf 2007 uitgevoerd.

2.9 VEILIGHEID VAN KINDERARTIKELEN

Meldpunt onveilige kinderartikelen

In december 2005 introduceerde Kind en Gezin het meldpunt voor de registratie van onveilige kinderartikelen (OKA-meldpunt). Ouders, onthaalouders, kinderdagverblijven en alle personen die zorg dragen voor jonge kinderen, kunnen via de website van Kind en Gezin (of telefonisch) melding maken van onveilige eigenschappen van speelgoedartikelen, kindermeubilair of andere producten bestemd voor kinderen van 0 tot 3 jaar of van ongevallen of bijna-ongevallen met deze artikelen.

In 2006, het eerste operationele jaar, waren er 28 meldingen, waarvan 8 met 'rode knop'. Deze betreffen onveilige situaties die door de melder als ernstig worden ingeschat of die een ongeval hebben veroorzaakt. Ze worden meteen meegedeeld aan de Federale Overheidsdienst Economie, die verder onderzoek op zich neemt. Twee producten werden zo via het OKA-meldpunt uit de markt genomen. Het nut

van het meldpunt is daarmee bewezen. Voldoende bekendmaking op permanente wijze is een aandachtspunt voor de toekomst.

In 2006 werd het OKA-meldpunt tweemaal voorgesteld op een meeting van de Europese Commissie. Verschillende Europese landen betonen interesse voor dit concept.

Op basis van de evaluatie van het eerste jaar werden enkele aanpassingen in de invoerschermen aangebracht, met name meer informatie en een nog gebruiksvriendelijker registratie.

Het OKA-meldpunt is een initiatief van Kind en Gezin in samenwerking met de Federale Overheidsdienst Economie, het Onderzoeks- en Informatiecentrum van de VerbruikersOrganisaties (OIVO) en de European Association for the Co-ordination of Consumer Representation in Standardisation (ANEC).

Checklist veilige kinderartikelen: speelgoed

Het streven naar een veilige leefomgeving voor het kind van 0 tot 3 jaar is een van de kernopdrachten van Kind en Gezin. In samenwerking met de Belgische Federatie van de Distributie (FEDIS), OIVO, de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie / Dienst Veiligheid van de consumenten en het Provinciaal Veiligheidsinstituut van Antwerpen (PVI) werd een dossier voorbereid over veilig speelgoed. In 2007 zal dit vertaald worden in een checklist of ander geschikt medium voor ouders. Naast 'meubilair' en 'vervoer' zal 'veilig speelgoed' het derde luik zijn waarover ouders via de Kind en Gezin-website informatie kunnen opzoeken. Het zal gaan om zaken waarop gelet moet worden bij het aanschaffen en/of het gebruik van speelgoed.

3. BIJZONDERE ZORG EN HULPVERLENING

3.1 HULPVERLENING AAN KINDEREN IN PROBLEEM- OF CRISISSITUATIES

Ouders kunnen bij probleem- of crisissituaties met jonge kinderen een beroep doen op een aantal voorzieningen die door Kind en Gezin erkend en gesubsidieerd worden.

De centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning (CKG's) bieden aan gezinnen met jonge kinderen een tijdelijke ondersteuning om een moeilijke periode door te komen. Die hulp kan bestaan uit een pedagogische begeleiding aan huis ofwel uit een verblijf van het kind in het centrum gedurende een dagdeel of 24 uur op 24 uur, gekoppeld aan een gezinsbegeleiding.

Er wordt gefocust op de gezinnen waarbij voornamelijk sociale factoren de opvoeding belemmeren. Ook gezinnen met kinderen met lichte gedragsproblemen kunnen geholpen worden door het CKG. Belangrijk is dat de situatie van die aard is dat ze nog kan worden gekeerd door een vroegtijdig inwerken op de problemen en dat de gezinnen zelf, eventueel met hulp van een andere hulpverlener, de stap zetten om op deze hulpverlening een beroep te doen. Ook acute crisissituaties waarvoor onmiddellijk een oplossing gevonden moet worden, behoren tot de indicaties.

Op verzoek van de ouder(s) of van de plaatsvervanger(s) is bij een probleem- of crisissituatie ook kortstondige opvang mogelijk in een pleeggezin dat aangesloten is bij een dienst voor gezinsondersteunende pleegzorg (GOP). Zowel de gezinnen als de pleeggezinnen worden professioneel ondersteund door deze diensten.

Het overleg over diverse thema's naar aanleiding van de ontwikkelingen in de CKG's en de GOP's gebeurt in het daartoe opgerichte Overlegforum CKG-GOP. Vertegenwoordigers van beide sectoren bespreken er samen met

vertegenwoordigers van de administratie van Kind en Gezin zowel inhoudelijke en regelgevende aspecten als financieel-technische aspecten. Het overlegforum komt tweemaandelijks samen.

De CKG's hebben in het afgelopen jaar heel wat geïnvesteerd in de uitbouw van vernieuwende modules, zoals:

- de mobiele intensieve gezinsbegeleiding voor baby's en hun gezin, de zogenoemde Ambermodule (waarbij mee ingecalculeerd wordt dat prenatale begeleiding ook kan);
- de ambulante pedagogische begeleiding en training voor ouders samen met hun kinderen (de zogenoemde Tuimelmodule).

De Ambermodule, of de mobiele intensieve gezinsbegeleiding voor baby's en hun gezin, bevat ten minste de volgende aspecten:

- er moet worden gewerkt rond hechting en andere thema's die met de ontwikkeling en/of opvoeding van baby's te maken hebben (bv. verzorging, ontwikkelingsstimulering);
- er moet uitdrukkelijk gewerkt worden (activeren en opvolgen) aan een specifiek sociaal netwerk (informeel en formeel, bv. kinderopvang, preventieve zorg Kind en Gezin) rond het gezin dat ten goede komt aan de ontwikkeling van de baby en aan de opvoedingstaken van het gezin die daarmee gepaard gaan;
- de ouder(s) moet(en) actief participeren aan de begeleiding; de ondersteuning moet meer zijn dan verbale ondersteuning;
- methodische benadering tijdens de hele begeleiding (bv. het gebruiken van ontwikkelingschalen en themapakketten (bv. rond hechting).

De Tuimelmodule, of de ambulante pedagogische begeleiding en training voor ouders samen met hun kinderen, bevat ten minste de volgende aspecten:

- ouders brengen hun kind niet naar het CKG, maar komen *samen* met hun kind naar het CKG;

- ouders participeren in het groepsgebeuren en nemen taken op zich ten aanzien van de hele groep van andere ouders en kinderen (door middel van heel gerichte thema's en activiteiten);
- ouders leren van elkaar; er wordt gewerkt aan netwerkontwikkeling tussen de gezinnen onderling;
- ouder(s) participeren actief in de begeleiding; de ondersteuning moet meer zijn dan verbale ondersteuning;
- er worden ontwikkelingsstimulerende groepsactiviteiten aangeboden voor de kinderen;
- ouders participeren in alle facetten van de werking (bv. oudervergaderingen);
- methodische benadering tijdens de hele begeleiding (bv. het gebruiken van ontwikkelingsschalen en themapakketten, bv. rond hechting).

Deze modules hebben tot doel de opvoedingsvaardigheden van de ouders en/of de leefomgeving van het gezin sterk te verbeteren. Hierdoor wordt voorkomen dat meer ingrijpende hulp nodig is.

In 2006 werd beslist om ook het STOP 4-7-programma te integreren in de CKG-werking. Het STOP 4-7 (Samen-Terug-Op-Pad)-programma is een sterk wetenschappelijk onderbouwd programma dat zich richt op kinderen tussen 4 en 7 jaar. Het bestaat uit een groepsoudertraining, een kindtraining en een leerkrachtentraining. In 2006 werd een strategie ontwikkeld voor de implementatie van dit programma binnen de werking van de CKG's. De CKG's spelen een belangrijke rol in de netwerken crisishulp van de integrale jeugdhulpverlening. De CKG's zullen actief zijn op het domein van crisismeldpunt, crisisopvang en -begeleiding. In 2006 werden procedures uitgewerkt om te komen tot een volwaardig aanbod van crisishulp waarbij de verschillende pijlers van de crisishulp kunnen worden gegarandeerd.

In 2006 werd werk gemaakt van een nieuwe regelgeving voor de diensten gezinsondersteunende pleegzorg. Nieuw is dat de diensten gezinsondersteunende pleegzorg zich verder zullen profileren op het terrein van 'steungezinnenwerking'.

Aantal voorzieningen

	2005	2006
Centra voor kindercare en gezinsondersteuning	23	23
Diensten voor gezinsondersteunende pleegzorg	4	4
Projecten met een semi-residentieel en/of ambulant aanbod	3 ⁽¹⁾	2

2.10 Aantal voorzieningen voor kinderen in probleem- of crisissituaties

(1) Eén project liep tot en met 30 juni 2005

Aantal plaatsen

	2005	2006
Centra voor kindercare en gezinsondersteuning	1 450	1 450
Diensten voor gezinsondersteunende pleegzorg	157 ⁽¹⁾	165⁽¹⁾
Projecten met een semi-residentieel en/of ambulant aanbod	52 ⁽²⁾	36⁽²⁾

2.11 Aantal erkende plaatsen in voorzieningen voor kinderen in probleem- of crisissituaties

(1) Aantal opvanggezinnen dat in de loop van het jaar kinderen opving

(2) Aantal begeleide gezinnen met kinderen

3.2 KINDERMISHANDELING

Praten over kindermishandeling is voor veel mensen niet evident. Toch is het van het grootste belang dat de bezorgdheid over kindermishandeling niet verloren gaat. De activiteiten van Kind en Gezin inzake kindermishandeling ontplooiën zich op twee sporen. Enerzijds staat de preventie van kindermishandeling centraal. Op dit punt tracht de instelling om gezinnen met jonge kinderen nog beter te ondersteunen en de problematiek in de kijker te houden. Anderzijds heeft Kind en Gezin een belangrijke opdracht betreffende detectie van kindermishandeling.

Preventie van kindermishandeling

Kind en Gezin engageert zich om gezinnen met jonge kinderen maximaal te ondersteunen op het vlak van opvoeding. Een gerichte ondersteuning via de gezinsbezoeken en de consulten op de consultatiebureaus kan voorkomen dat het fout loopt. Het verder uitbouwen van opvoedingsondersteuning draagt bij tot de preventie van ernstige opvoedingsproblemen en problematische opvoedingssituaties. Hoe Kind en Gezin opvoedingsondersteuning verder uitbouwt, wordt beschreven in punt 2.7 'Opvoedingsondersteuning'.

Richtlijn voor het signaleren van en handelen bij zorgwekkende opvoedingssituaties

Om ouders beter te ondersteunen in hun opvoedingstaak wil Kind en Gezin ook investeren in het vroegtijdig onderkennen van situaties waar het minder goed loopt. Het onderscheiden van opvoedingssituaties die voor kinderen een ernstige bedreiging vormen, is een van de taken van de regioteamleden van Kind en Gezin.

De regioteamleden kunnen o.a. gebruikmaken van de schaal 'Risico's op ernstig problematische opvoedingssituaties'. Het doel van de schaal is onder meer regioteamleden te helpen om op een zo objectief mogelijke manier te kijken naar gezinnen.

In 2006 investeerde Kind en Gezin verder in het uitwerken van een plan van aanpak voor een betere preventie van kindermishandeling. De richtlijn voor het signaleren van en handelen bij zorgwekkende opvoedingssituaties werd in 2006 goedgekeurd en geïntroduceerd bij de leidinggevenden en het middenkader. In 2007 zullen de regioteamleden opgeleid worden, zodat deze richtlijn in de hele organisatie toegepast wordt.

De vertrouwenscentra kindermishandeling in Vlaanderen

De vertrouwenscentra kindermishandeling (VK's) zijn een aanspreekpunt voor alle mogelijke situaties van geweld op kinderen waar iedereen naartoe kan bellen of schrijven om zijn of haar ongerustheid over geweld tegen kinderen te laten horen. Iedereen, zowel hulpverleners als de kinderen zelf, alsook mensen uit de omgeving van een kind die een vermoeden of een ongerustheid hebben over de veiligheid van een kind, kan contact opnemen met een VK voor advies of met een concrete hulpvraag. De medewerker van het VK zal luisteren en advies geven of hulp organiseren. Zodra het team op de hoogte is, zal het met de informatie die het van de melder kreeg, hulp proberen te bieden aan het gezin. Deze hulpverlening is gratis en discreet. Kind en Gezin is verantwoordelijk voor de erkenning en de subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling. In elke Vlaamse provincie en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is er een vertrouwenscentrum werkzaam. Elk VK is telefonisch bereikbaar tussen 9 en 17 uur.

De zes vertrouwenscentra worden in de loop van een jaar gecontacteerd voor een concrete bezorgdheid over de mishandeling of verwaarlozing van ongeveer 47 kinderen per 10 000 minderjarigen in Vlaanderen.

Voor cijfers over de incidentie van kindermishandeling baseren we ons op het aantal keren dat er

contact werd opgenomen met de vertrouwenscentra kindermishandeling. De vertrouwenscentra worden voor uiteenlopende zaken gecontacteerd. Vanuit de bekommernis om tot een correct cijfer van meldingen bij de vertrouwenscentra van concrete situaties van kindermishandeling te komen, nemen we alleen die meldingen in aanmerking waarbij sprake is van een concreet geval van mishandeling of verwaarlozing bij minderjarigen. Er kwamen 4669 meldingen over een concrete situatie van kindermishandeling of verwaarlozing van minderjarigen

binnen bij de vertrouwenscentra in 2006. Bij deze meldingen waren er 6316 minderjarigen betrokken. Naast meldingen van kindermishandeling of -verwaarlozing worden de vertrouwenscentra ook gecontacteerd voor risicosituaties, voor verwerking van vroegere mishandeling of verwaarlozing of voor nog andere problematieken. Soms is de gemelde problematiek onduidelijk. In 2006 werden in de zes vertrouwenscentra kindermishandeling in totaal 1828 dergelijke contactopnames genoteerd.

Meldingen

	2005	2006
Aantal meldingen	4 836	4 669
Aantal betrokken kinderen	6 538	6 316

2.12 Aantal meldingen van kindermishandeling of -verwaarlozing en aantal betrokken minderjarigen tegenover vorig jaar

Bron: Kind en Gezin - Registratie bij de vertrouwenscentra kindermishandeling

3. ADOPTIE

EERSTE VOLLEDIG WERKJAAR SINDS DE WIJZIGING VAN DE ADOPTIEWETGEVING

2006 was het eerste jaar dat de Vlaamse Centrale Autoriteit inzake Adoptie (VCA) een volledig jaar onder de nieuwe adoptiewetgeving werkte.

De federale wet van april 2003 en het decreet interlandelijke adoptie van juli 2005 traden op 1 september 2005 in werking. Op dezelfde datum werd ook het Haags Adoptieverdrag van kracht voor België. De VCA is sindsdien een autonome dienst binnen Kind en Gezin. Een eigen logo maakt deze nieuwe positie voortaan ook zichtbaar. De VCA heeft de voorbereiding van kandidaat-adoptanten, de bemiddeling en de nazorg onder haar bevoegdheid. De bevoegdheid voor de beoordeling van de geschiktheid van kandidaat-adoptanten is naar het federale niveau verschoven (jeugdrechtbank). De erkenning van interlandelijke adopties wordt verleend door de Federale Centrale Autoriteit Adoptie (FCA). Sinds september 2005 werkt de VCA binnen een nieuw wettelijk kader voor de uitvoering van de adoptieregelgeving en dit in samenwerking met de

verschillende betrokken instanties: de voorbereidingscentra, de diensten voor maatschappelijk onderzoek, de erkende adoptiediensten (interlandelijk en binnenlands), de FCA (binnen de federale overheidsdienst Justitie), de Frans- en de Duitstalige Gemeenschap, de jeugdmagistratuur, de federale overheidsdiensten Binnen- en Buitenlandse Zaken en de partners van Kind en Gezin zoals de Vereniging voor Kind en Adoptiegezin.

Na 1 jaar nieuwe praktijk blijkt dat het aantal behandelde dossiers onder de nieuwe wet zowel voor binnenlandse als voor interlandelijke adoptie aanzienlijk gestegen is. De inschatting van het effect van de nieuwe wet is hiermee bevestigd. Er werd een verdubbeling van het aantal adoptiedossiers verwacht; deze verdubbeling was in 2006 zeer goed zichtbaar.

1. VERDERE UITWERKING OPDRACHTEN VCA

De VCA heeft binnen het agentschap Kind en Gezin een eigen plaats naast de andere beleidsafdelingen. In de loop van 2006 kreeg de VCA er ook een aantal nieuwe medewerkers bij. De personeelsuitbreiding stelt de VCA in staat om alle opdrachten uit het Vlaams adoptiedecreet autonoom uit te voeren en de stijging van de werklast te beheersen. In 2006 werden een sectormanager/budgethouder en een tweede trajectbegeleider aangeworven. Hiermee bestond het team in 2006 uit 6 mensen: een opdrachthouder/adoptieambtenaar, een beleidsmedewerker, 2 trajectbegeleiders, een sectormanager/budgethouder en een administratief medewerker. De procedure voor aanwerving van een definitieve adoptieambtenaar liep af in 2006: de eigenlijk aanstelling is voor begin 2007.

De aanzet tot de oprichting van het Steunpunt Nazorg in 2007 werd door de VCA mee ondersteund.

Een nieuwe bevoegdheid voor de VCA is de bewaring en inzage van adoptiedossiers. In het kader van deze bevoegdheid moeten alle dossiers uit het verleden gearhiveerd worden bij de VCA. In 2006 werd voor alle dossiers een regeling uitgewerkt waarbij een onderscheid gemaakt werd tussen nieuwe adoptiedossiers en dossiers uit het verleden. De inzage wordt in 2007 verder op punt gesteld in samenwerking met de adoptiediensten en het zoekregister.

In mei 2006 werd de adoptiewet aangepast, waardoor ook koppels van hetzelfde geslacht de mogelijkheid kregen om een kind te adopteren. Het aantal zelfstandige binnenlandse adopties (adopties van het kind van de partner) is daardoor spectaculair gestegen.

Een belangrijke realisatie in 2006 is de brochure 'Adoptie in vogelvlucht' die in samenwerking met de FCA en de centrale autoriteiten van de gemeenschappen tot stand kwam. Deze brochure is bestemd voor kandidaat-adoptieouders en geeft algemene informatie over alle aspecten van adoptie (zowel binnen- als buitenlandse adoptie, adoptie van minder- en meerderjarigen, de verschillende procedures bij de verschillende instanties, van aanmelding tot erkenning van de adoptie, enz.). Er kwam hiermee één algemene adoptiebrochure tot stand op basis waarvan de kandidaat-adoptieouder kan uitzoeken welke procedure op hem/haar van toepassing is en bij welke instanties hij/zij hiervoor moet zijn.

Op 13 december 2006 vond een ontmoetingsdag plaats voor de adoptiesector en de Vlaamse jeugdmagistraten. Het centrale thema was 'geschiktheid om te adopteren'. Dit initiatief ondersteunde de samenwerking tussen de jeugdrechtbanken en de adoptiesector, in het bijzonder de diensten voor maatschappelijk onderzoek.

2. AANTAL ADOPTIES

2.1 INTERLANDELIJKE ADOPTIE

Zowel wat het aantal aanmeldingen als wat het aantal voorbereidingen betreft, stellen we vast dat de stijging (die zich al in 2005 heeft ingezet) meer dan een verdubbeling inhoudt. De diensten voor maatschappelijk onderzoek komen al in de buurt van een verdubbeling. Bij de adoptiediensten zien we daarentegen een daling. Deze daling heeft vooral te maken met het feit dat het binnen de huidige wetgeving gemiddeld iets langer duurt voordat de voorbereiding en de geschiktheid zijn afgerond. Maar er tekent zich een beeld af van een groeiende kloof

tussen het grote aantal aanvragen en de mogelijkheden tot plaatsing van een kind.

De VCA staat in voor de begeleiding en ondersteuning bij de toepassing van de nieuwe regelgeving van de adoptiediensten, alsook bij het onderzoek en het opstarten van nieuwe kanalen. Hiertoe is een nauwe samenwerking van de VCA vereist met alle betrokken instanties, zoals de FCA, de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken, de dienst Vreemdelingenzaken, de centrale autoriteiten van de Franse en de Duitstalige Gemeenschap, enz.

Interlandelijke adoptie

	2004	2005		2006	
		Voor 31/08	Na 31/08	Totaal	
Aanmeldingen	404	472	154	626	884
Vorbereidingen	253	122	255	377	613
Maatschappelijk onderzoeken	237	206	82	288	410
Geschiktheidsvonnissen	265	209	24	233	269
Aangekomen kinderen	143			172	162

3.1 Aantal aanmeldingen, voorbereidingen, maatschappelijk onderzoeken, geschiktheidsvonnissen en aangekomen kinderen

Adoptie via erkende adoptiediensten

De cijfers van het jaar 2005 voor interlandelijke adoptie werden opgesplitst vóór en na 1 september 2005, datum van de inwerkingtreding van de nieuwe adoptiewet. De vergelijking van 2004 met 2006 maakt duidelijk dat het aantal aanmeldingen meer dan verdubbeld is. Het voorbereidingsprogramma beslaat 20 uren en is sinds september 2005 verplicht voor iedereen die een kind wil adopteren. Dit verklaart de grote stijging van het aantal voorbereidingen. De cijfers betreffen enkel uitgereikte attesten van voorbereiding voor eerste adopties. Voor een tweede of volgende adoptie is het

volgen van de voorbereiding niet vereist. Na de voorbereidingsfase volgt het maatschappelijk onderzoek, dat gebeurt door middel van gesprekken met een maatschappelijk assistent en een psycholoog. De cijfers in tabel 3.1 over het aantal maatschappelijk onderzoeken gaan over de gerealiseerde onderzoeken, m.a.w. waarvan een verslag werd opgemaakt. De dienst voor maatschappelijk onderzoek legt dit verslag voor aan de jeugdrechtbank. In 2006 werden 269 onderzoeken verricht. Het aantal geschiktheidsvonnissen betreft uitgesproken geschiktheidsvonnissen die de VCA via de FCA ontving

(uitspraken van niet-geschiktheid niet inbegrepen). Tot 31 augustus 2005 gaat het om door Kind en Gezin uitgereikte beginseltoestemmingen.

2006 verlengd tot en met 30 september 2011. Sinds 1 oktober 2006 is 'het Kleine Mirakel' als nieuwe adoptiedienst erkend voor de bemiddeling van adopties uit Kazachstan.

De erkenning van de bestaande buitenlandse adoptiediensten werd in

Geadopteerde kinderen

	2005		2006	
	Aantal	%	Aantal	%
China	63	36,63	47	29,01
Colombia	4	2,33	3	1,85
Ethiopië	59	34,30	58	35,80
de Filipijnen	7	4,07	10	6,17
India	10	5,81	15	9,26
Rusland	14	8,14	17	10,49
Sri Lanka	5	2,91	3	1,85
Thailand	1	0,58	1	0,62
Zuid-Afrika	9	5,23	8	4,94
Totaal uit buitenland afkomstig	172	100	162	100

3.2 Voor adoptie geplaatste kinderen via erkende interlandelijke adoptiediensten: aantal volgens land van herkomst

Het aantal adopties is in tegenstelling tot het aantal aanmeldingen, voorbereidingen en maatschappelijk onderzoeken niet gestegen. Dit is te wijten aan de overgang naar de nieuwe

adoptieprocedure: de doorlooptijd tot het verkrijgen van een geschiktheidsvonnis duurt iets langer, waardoor de adoptiediensten iets langer hebben moeten wachten op nieuwe dossiers met

een geschiktheidsvonnis.

Adoptie op zelfstandige wijze

Zelfstandige adoptie, waarbij de adoptant(en) zelf zorgt voor de afhandeling van het dossier, blijft mogelijk volgens de adoptiewet van

september 2005. Een bijkomende voorwaarde is dat de VCA het voorgestelde kanaal moet goedkeuren. Dit betekent dat de VCA de legaliteit en betrouwbaarheid van het buitenlands contact onderzoekt. In overeenstemming met de adoptiewet, verloopt de

Procedures

Kanaaldossier ontvangen	15
Kanaalonderzoek opgestart	9
Goedkeuring kanaal	5
Weigering kanaal	1
Verzending naar buitenland	4
Ontvangen kinddossier	3
Goedkeuring kindtoewijzing	3
Registratie door FCA	1

3.3 Zelfstandige procedures: aantal volgens de fase van verwerking - 2006

kindtoewijzing onder toezicht van de VCA.

In 2006 ontving de VCA 15 aanvragen voor kanaalonderzoek via een aangifteformulier en inlichtingendossier van zelfstandige adoptanten. Voor 9 aanvragen voor kanaalonderzoek werd een onderzoek opgestart in 2006. Dit opstarten is afhankelijk van het beschikbaar zijn van het geschiktheidsvonnis.

Voor 5 aanvragen werd een goedkeuring gegeven door de VCA, voor 1 aanvraag een gemotiveerde weigering. De overige onderzoeken werden niet afgerond in 2006. De adoptieregelgeving vereist dat een zelfstandig adoptiedossier van autoriteit naar autoriteit wordt verzonden en dus niet door de adoptanten. Zo werden 4 zelfstandige dossiers in 2006 door de VCA verzonden naar het buitenland.

De VCA ontving een kindvoorstel vanuit het buitenland voor 3 dossiers, zoals ook vereist is in de regelgeving. Voor elk van deze kindtoewijzingen werd door de VCA een goedkeuring van het kindvoorstel

aan de betreffende landen van herkomst gestuurd.

Na de uitspraak van de adoptie in het land van herkomst, wordt de adoptie erkend door de FCA. Een erkenning wordt door de FCA geregistreerd en de VCA wordt hiervan op de hoogte gebracht door de FCA.

De VCA ontving in 2006 één registratie van de erkenning van een zelfstandige adoptie.

2.2 BINNENLANDSE ADOPTIE

De voorbereiding van een nieuw binnenlands adoptiedecreet werd aangevat in 2006.

Voor een adoptie met tussenkomst van een dienst verliepen alle fases van de procedure (voorbereiding, screening, bemiddeling) in 2006 nog grotendeels via de 5 erkende binnenlandse adoptiediensten. Eind 2006 had voor het eerst een gemeenschappelijke voorbereiding plaats.

Voor de zelfstandige binnenlandse adopties (voornamelijk

<i>Aanmeldingen</i>		
Adoptiedienst	48	7,9%
Zelfstandig		
waarvan Stiefouder hetero	228	41%
Stiefouder holebi	306	55%
Gekend kind	22	4%
Totaal	556	92,1%
Algemeen totaal	604	100%
<i>Afgeronde voorbereidingen</i>		
Adoptiediensten	6	1,3%
Zelfstandig	453	98,7%
Totaal	459	100%
<i>Plaatsingen via adoptiedienst</i>	22	

3.4 Voor adoptie geplaatste kinderen via erkende binnenlandse adoptiediensten of via zelfstandige binnenlandse adopties: aantal aanmeldingen, afgeronde voorbereidingen en plaatsingen - 2006

stiefouderadopties) werd de voorbereiding georganiseerd door EVA-vorming, dit is de koepelorganisatie voor de voorbereiding van zelfstandige binnenlandse adoptanten.

De aanmeldingen van zowel de zelfstandige adopties als de adopties via de erkende adoptiediensten worden door de VCA geregistreerd, evenals het aantal voorbereide kandidaat-adoptanten. De plaatsingen worden bij de VCA enkel geregistreerd wanneer het gaat om adopties via de erkende adoptiediensten.

Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe adoptiewet gebeuren alle adopties via de VCA, ook stiefouderadopties. Hier moet onder meer opgemerkt worden dat holebi-adoptie pas mogelijk was vanaf juni 2006. Hoewel de holebi's (meestal vrouwen) liever spreken over meeouderadoptie, worden deze bij de

stiefouderadopties (adoptie van kind van de partner) ondergebracht. Adoptie van een gekend kind betreft meestal pleegkinderen die al jaren in een gezin verblijven en geadopteerd worden door de pleegouders.

De grote discrepantie tussen adopties via erkende adoptiediensten en zelfstandige adopties heeft als oorzaak de grote toevloed van aanvragen voor stiefouderadopties (in tegenstelling tot interlandelijke adopties, waar het aantal zelfstandige adopties veel lager ligt dan het aantal adopties via een erkende adoptiedienst). In Vlaanderen zijn namelijk erg weinig kinderen voor adoptie beschikbaar, wegens een goed uitgebouwd sociaal systeem.

4. KLACHTENDIENST

Wie een beroep doet op de diensten van Kind en Gezin, kan ook aangeven dat hij/zij daarover ontevreden is.

Dat kan telefonisch of schriftelijk, per brief of e-mail. De contactgegevens van de Klachtendienst worden dan ook bekendgemaakt via verschillende communicatiekanalen en -dragers van Kind en Gezin.

De oproepen over een probleem met een andere dienst van de Vlaamse overheid, met een private dienst of private persoon worden in dit hoofdstuk buiten beschouwing gelaten. Deze oproepen worden wel geregistreerd. De Klachtendienst tracht hier zo zorgvuldig mogelijk door te verwijzen.

1. EVOLUTIE VAN HET AANTAL OPROEPEN

De Klachtendienst van Kind en Gezin registreerde in 2006* 1552 oproepen over een probleem met de diensten van Kind en Gezin zelf of met een voorziening onder de bevoegdheid van Kind en Gezin, met andere woorden een voorziening die erkend en gesubsidieerd, erkend of geattesteerd wordt door Kind en Gezin.

Soorten oproepen: informatieve vraag, melding of klacht

Bij 237 oproepen gaf de gebruiker aan *enkel informatie* te willen over hoe hij/zij met een concreet ongenoegen zou kunnen omgaan.

88 oproepers wilden *iets melden*.

Het ging bijvoorbeeld om een melding van een defect of tekortkoming bij Kind en Gezin (64) of om een voorziening die zelf meldde dat er een probleem was binnen de eigen dienst.

Voor de informatieve oproepen en meldingen wordt geen klachtendossier gestart. De Klachtendienst helpt deze oproepers door informatie of advies te verschaffen, door te verwijzen, te bemiddelen, de oproep door te geven als nuttige informatie, enz.

In 2006 waren er 1227 oproepers die een klacht indienden. 28 oproepers dienden een klacht in over 2 verschillende diensten en 1 oproeper over 3 diensten. Samen werden aldus 1256 klachtendossiers opgemaakt, waarvan 248 over de dienstverlening van Kind en Gezin zelf en 1008 over een voorziening die onder de bevoegdheid van Kind en Gezin valt.

Evolutie van het aantal oproepen

Het aantal oproepen waarbij geklaagd werd over 1 of meerdere diensten steeg ten opzichte van 2005 met ongeveer 16%.

Het aantal informatieve oproepen over een ongenoegen steeg met 22% en het aantal meldingen daalde met iets meer dan 5%.

Aantal klachtendossiers

Het totale aantal klachtendossiers steeg met 18,4%. Het aantal ontvankelijke** klachten over Kind en Gezin zelf steeg met 42% tegenover 2005. Het aantal ontvankelijke klachten over een voorziening onder de bevoegdheid van Kind en Gezin steeg met 17%.

* Het registratiejaar start met de nieuwe oproepen die vanaf 1 december 2005 binnenlopen en sluit af op 30 november 2006

** De lijst van redenen om een klacht onontvankelijk te verklaren is terug te vinden enerzijds in het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen en anderzijds in 'De procedure voor de behandeling van klachten door de Klachtendienst van Kind en Gezin' (Willems G., 1 maart 2004)

Aantal klachtendossiers

	2005	2006	Evolutie
Klachten over Kind en Gezin	182	248	+36,3
<i>(ontvankelijke)</i>	<i>(100)</i>	<i>(142)</i>	<i>(+42,0)</i>
Klachten over een voorziening	879	1 008	+14,7
<i>(ontvankelijke)</i>	<i>(728)</i>	<i>(852)</i>	<i>(+17,0)</i>
Totaal	1 061	1 256	+18,4

4.1 Evolutie van het aantal klachtendossiers op de Klachtendienst

2. KLACHTEN OVER DE DIENSTVERLENING VAN KIND EN GEZIN

In 2006 waren minder dan 6 op de 10 (57%) klachten over Kind en Gezin ontvankelijk. Het ging om 142 dossiers. Verder werden ongeveer 4 op de 10 klachten onontvankelijk bevonden. Reden van onontvankelijkheid was bij 3 op de 10 dossiers dat de klacht handelde over de regelgeving of over het beleid (domein Kinderopvang of domein Adoptie). Bij

1 op de 10 klachten waren er diverse redenen van onontvankelijkheid: men kon nog bezwaar indienen, de klacht was kennelijk ongegrond, de klager bleef te vaag, enz.

Tabel 4.2 toont meer in detail over welke diensten of afdelingen van Kind en Gezin de klachten gingen.

Klachten over Kind en Gezin

	Ontvankelijk	Onontvankelijk	Totaal
Administratieve dienst of beleidsafdeling	63	94	157
Regionale preventieve gezinsondersteuning	62	2	64
Vlaamse Centrale Autoriteit Adoptie	7	9	16
Inspectie	10	1	11
Totaal	142	106	248
	57,2%	42,7%	100,0%

4.2 Klachten over Kind en Gezin naar de dienst/afdeling waarover de klacht ging - 2006

Klachten over een administratieve dienst of beleidsafdeling

De klachten over de administratieve diensten betreffen zowel de diensten in het hoofdbestuur als die in de provinciale afdelingen, met inbegrip van de Kind en Gezin-Lijn en de Klachtendienst zelf. De beleidsafdelingen Preventieve Gezinsondersteuning en Kinderopvang zijn gesitueerd in het hoofdbestuur van het agentschap.

Bij ongeveer 38% (24) van de ontvankelijke klachten over een administratieve dienst, een beleidsafdeling of een andere centrale dienst, kwam de Klachtendienst tot de eindbevinding dat de klacht (minstens deels) gegrond was. Meer dan 1 op de 3 (22) klachten over de administratie bleek ongegrond te zijn. Ongeveer 11% van de klachtendossiers kon worden afgesloten zonder tot een eindbevinding te komen, omdat door het geven van informatie de klager meer begrip kon opbrengen voor het verloop van de dienstverlening of

omdat het probleem ondertussen werd opgelost.

Klachten over regionaal georganiseerde preventieve gezinsondersteuning

Het gaat hier om klachten over een regioteam, een regioteamlid of de regiohuiswerking. Bij 56,5% (35) van de ontvankelijke klachten over de regionaal georganiseerde preventieve gezinsondersteuning kwam de Klachtendienst tot de eindbevinding dat de klacht (deels) gegrond was. Een kleine 15% (9) bleek ongegrond*. Verder werden 2 klachten beschouwd als een terechte opmerking en werd 17,7% van de klachten betwist. Ongeveer 8% (5) van de klachtendossiers kon worden afgesloten zonder tot een eindbevinding te komen, omdat door het geven van informatie de klager meer begrip kon opbrengen voor het verloop van de dienstverlening of omdat het probleem ondertussen werd opgelost.

Klachten over de Vlaamse Centrale Autoriteit Adoptie

Bij de ontvankelijke klachten over de Vlaamse Centrale Autoriteit Adoptie waren er 6 deels gegrond (2 over ontoereikende informatieverstrekking en 4 over het gebrek aan een efficiënte coördinatie).

Klachten over de inspectie

Ter uitvoering van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid werden de inspectieambtenaren die de voorzieningen onder de bevoegdheid van Kind en Gezin bezoeken, op 1 april 2006 overgeheveld naar het verzelfstandigd agentschap Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Van de klachten over de inspectie die toch nog door de Klachtendienst van Kind en Gezin werden behandeld, was geen enkele gegrond.

Geschonden ombudsnormen

Voor de 65 klachten over Kind en Gezin die (deels) gegrond werden bevonden, werden samen 85 ombudsnormen gescoord. Bij meer dan 1 op de 3 (deels) gegronde klachten over Kind en Gezin (36,9%) moest de klant te lang wachten. Bij een kwart van de deels gegronde klachten ging het om de inhoud van de dienstverlening of beslissing. Bij een ander kwart werd er te weinig of foutieve informatie verschaft aan de klant. Bij ongeveer 18% van de terecht klachtendossiers was het probleem dat Kind en Gezin haar afspraak of belofte niet nakwam of dat de gebruiker zich onheus behandeld voelde. Andere niet nageleefde ombudsnormen waren bijvoorbeeld onvoldoende bereikbaarheid, te weinig respect voor de persoonlijke levenssfeer of een praktisch probleem.

** De beoordelingscriteria om een klacht ongegrond te verklaren worden bepaald door de regelgeving, de principes van behoorlijk bestuur en de ombudsnormen, zoals omschreven door de Vlaamse Ombudsdienst*

3. KLACHTEN OVER EEN VOORZIENING ONDER DE BEVOEGDHEID VAN KIND EN GEZIN

Voor de bespreking van de ontvankelijke klachten over de voorzieningen die onder de bevoegdheid van Kind en Gezin vallen, wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de klachten over de erkende en gesubsidieerde consultatiebureaus, anderzijds de klachten over een adoptievoorziening, een centrum voor kinderopvang en gezinsondersteuning (CKG) of een vertrouwenscentrum kindermishandeling

(VK) en ten slotte de klachten over een kinderopvangvoorziening. Telkens wordt hieronder uitgelegd waarover de klachten juist gingen. Richtlijn was om alle voorwerpen van de klacht te scoren met een maximum van 4 per klacht. Indien 1 van deze voorwerpen ontvankelijk was, werd de klacht behandeld. De onontvankelijke voorwerpen van de klacht werden als thema in de registratie behouden.

Evolutie van het aantal ontvankelijke klachten

	2005	2006	Evolutie
Consultatiebureaus	82	96	+17,1%
Voorziening sector adoptie, CKG, VK	17	20	+17,6%
Kinderopvangvoorziening	629	736	+17,0%
Totaal	728	852	+17,0%

4.3 Evolutie van het aantal ontvankelijke klachten over een voorziening onder de bevoegdheid van Kind en Gezin per sector

Ontvankelijke klachten over de consultatiebureaus

Het gaat hier om klachten over een aspect van de werking van een consultatiebureau dat onder de verantwoordelijkheid van het organiserend bestuur valt of om klachten over een medewerker in dienst van dit organiserend bestuur. 81 van de 96 klachten over een consultatiebureau gingen over een consultatiebureau-arts. Het ging hierbij om ongenoegens over het inhoudelijk functioneren van de arts, om ongenoegens over de omgangsvormen zoals onvriendelijk of kortaf zijn, om te weinig, onduidelijke of verkeerde informatie verschaffen of om eerder praktische aspecten zoals bijvoorbeeld veel te laat komen.

Van de 15 klachten over de werking van een consultatiebureau handelden er 7 over een vrijwillige medewerker en 8 over een ander werkingsaspect zoals de accommodatie (geen vuilnisbakje voor pampers, geen flesverwarmer, geen goede toegankelijkheid, te klein, te warm), de hygiëne, rook in de lokalen, het voortdurend wisselen van cb-arts of de wijze waarop het organiserend bestuur klachten behandelt.

Ontvankelijke klachten over een adoptievoorziening, een CKG of een VK

In 2006 behandelde de Klachtendienst 10 klachten over een adoptievoorziening, waaronder 2 over een adoptiedienst en

8 over een dienst voor maatschappelijk onderzoek. Verder waren er 7 klachten over een centrum voor kinderzorg en gezinsondersteuning (CKG), 2 klachten over een vertrouwenscentrum kindermishandeling (VK) en 1 klacht over een project dat door Kind en Gezin wordt gesubsidieerd. Samen gaat het over 20 klachtendossiers over een voorziening in de sector van de bijzondere hulpverlening. Vorig jaar bedroeg dit aantal 17.

Ontvankelijke klachten over een kinderopvangvoorziening

De Klachtendienst van Kind en Gezin noteerde in 2006 736 ontvankelijke klachten over kinderopvang. Het ging om 279 klachten over een erkende of gesubsidieerde kinderopvangvoorziening zoals een kinderdagverblijf, een dienst voor opvanggezinnen of een daarbij aangesloten opvanggezin. Verder handelden 407 klachten over een mini-crèche, een zelfstandige onthaalouder of een zelfstandig kinderdagverblijf en ten slotte waren er 50 klachten over enkel gemelde of niet-gemelde kinderopvang. Het totale aantal klachten over een kinderopvangvoorziening is met 17% toegenomen. Het percentage klachten over de deelcategorie gesubsidieerde opvang bleef ongeveer even groot als vorig jaar, terwijl het percentage klachten over de deelcategorie zelfstandige opvangvoorzieningen met ongeveer 24% steeg.

Evolutie van het aantal ontvankelijke klachten over kinderopvang

	2005	2006	Evolutie
Erkende of gesubsidieerde kinderopvangvoorziening	278	279	+0,4%
Mini-crèche, zelfstandig(e) onthaalouder/kinderdagverblijf	329	407	+23,7%
Enkel gemelde of niet-gemelde kinderopvang	22	50	+127,3%
Totaal	629	736	+17,0%

4.4 Evolutie van het aantal ontvankelijke klachten over kinderopvang

Wanneer we de inhoud van de klachten over kinderopvang nader bekijken, kunnen we verschillende thema's terugvinden. In ongeveer 23% van de klachtendossiers

werd het thema *veiligheid* van de kinderen aangebracht. Het gaat om dynamische of statische veiligheid zoals bijvoorbeeld kinderen die alleen

werden gelaten of waarbij het toezicht ernstige lacunes vertoonde, kinderen die een ongeval overkwam dat volgens de klager te vermijden was, kinderen die andere kinderen een letsel toebrachten of onveilige accommodatie.

In 18,6% van de dossiers ging de klacht (mede) over de *hygiëne en/of de verzorging* van de kinderen zoals bijvoorbeeld het onderhoud van de lokalen, de hygiëne bij de bereiding of bewaring van de voeding, het verluieren, het gebruik van de vuilnisbakjes voor de pampers of een onhygiënisch aspect zoals de aanwezigheid van dieren in de opvang.

Op de derde plaats (18,1%) kwamen de dossiers waarin men ontevreden was over de *communicatiestijl* in de opvang, onvriendelijkheid of zich onheus opstellen. Dit thema werd vaak samen gescoord met een ander thema. Mogelijk is de communicatiestijl een van de redenen waarom het aanvankelijke probleem niet ter plaatse werd aangekaart en men contact opnam met de Klachtendienst van Kind en Gezin.

Op de vierde plaats (met bijna 17%) kwamen de klachten over het *pedagogisch functioneren*. Voorbeelden hiervan zijn het omgaan met een huilend kind, het onaangepast straffen van kinderen, het te kleine of niet aangepaste pedagogische aanbod, enz.

In ongeveer 14% van de dossiers was de oproeper van mening dat er *te weinig personeel* aanwezig was in de opvang in verhouding tot het aantal aanwezige kinderen.

Meer dan 1 op de 10 oproepers vond dan men *onjuiste of te weinig informatie* verschaft en ongeveer eenzelfde hoeveelheid had ernstige bedenkingen bij de wijze waarop de inschrijvingen gebeuren, de *opname werd geregeld of werd besloten tot de stopzetting* van de opvang. In deze categorie gaat het ook om problemen met het voorrang geven aan bepaalde groepen van kinderen zoals bijvoorbeeld broers of zussen, kinderen die in de gemeente van de opvang zelf wonen of van plan zijn om naar de school te gaan die als organiserend bestuur van de opvang optreedt.

Verder had meer dan 1 op de 10 oproepers problemen met de *voeding* in de opvang. Het ging bijvoorbeeld om de hoeveelheid voeding, de wijze van toedienen, de ingrediënten of het tijdstip waarop de voeding werd aangeboden.

Ten slotte vernoemen we de klachten waarbij de klant er geen vrede mee kon nemen dat de voorziening de haar toegekende *capaciteit* oversteeg (8%).

Andere klachten gaan over de te betalen sommen of gewijzigde sommen, de accommodatie, wijzigingen in het contract, het niet naleven van het eigen huishoudelijk reglement, een medisch aspect, beslissingen van de directie in verband met personeel, problemen met het fiscaal attest, de wijze waarop de voorziening de klachten behandelt, het niet voldoende bereikbaar zijn, het onvoldoende discreet zijn, het roken in de opvang of nog andere problemen.

4. AANBEVELINGEN NAAR AANLEIDING VAN KLACHTEN

Op basis van de klachtendossiers van 2006 en de ervaringen uit de voorbije werkingsjaren formuleert de Klachtendienst een reeks aanbevelingen. Deze worden meegedeeld aan de verschillende afdelingen binnen Kind en Gezin. Vervolgens wordt gevraagd om aan te geven welke

maatregelen er genomen zullen worden om soortgelijke klachten in de toekomst te voorkomen. Dit resulteert in realisaties tot verbetering of intenties daartoe of in een standpunt van de betrokken afdeling.

5. MANAGEMENT- ONDERSTEUNING

De dienstverlening van Kind en Gezin is afhankelijk van een professionele managementondersteuning, zowel voor informatietechnologie (IT) als voor marketing en communicatie. Beide spelen een belangrijke rol om de opdrachten van Kind en Gezin te kunnen realiseren. Daarenboven is ook de uitwisseling van kennis en expertise doorslaggevend om als organisatie strategische keuzes te maken.

1. KIND EN GEZIN-ACADEMIE

In 2006 werden er heel wat inspanningen geleverd om de Kind en Gezin-Academie als motor van de kennisdelende organisatie in een hogere versnelling te zetten.

Hiertoe werden verschillende acties ondernomen. Zo werden voor de interne medewerkers causerieën georganiseerd over inleefreizen, ondernemen als werkwoord, kinderrechten en diversiteit. Verder werd het concept van Ter Zake ingevoerd met een eerste ontmoetingsmoment rond het thema communicatie.

1.1 KERNTHEMA'S

De Kind en Gezin-Academie zette in 2006 verdere stappen om de leer- en kenniscultuur met betrekking tot de kernthema's van de organisatie verder te stimuleren. Naar jaarlijkse gewoonte werden op dit terrein belangrijke inspanningen geleverd voor het invoeren van verbeteringen en vernieuwingen en voor de inscholing van nieuwe regioteamleden en nieuwe consultatiebureau-artsen. Daarnaast werden ook initiatieven ter ondersteuning van het werken met kwetsbare gezinnen aangeboden.

Opvoeding en ontwikkeling

Ter ondersteuning van de implementatie van het wetenschappelijk dossier 'Huilen' in de dienstverlening werd een aanbod gerealiseerd met een variatie aan werkvormen.

Veilige leefwereld

Een eerst aanzet tot de invoering van het plan van aanpak kindermishandeling werd gegeven in de vorm van provinciale kaderdagen. Ook opleidingen omtrent de POS-schaal (Problematische OpvoedingsSituaties) en de richtlijnen met betrekking tot registratiegegevens droegen hiertoe bij.

Gezondheidsrisico's en vaccinaties

Voor de consultatiebureau-artsen werd een studiedag omtrent vaccinaties gehouden.

Gezonde voeding

In samenwerking met het expertisecentrum voor kraamzorg 'De Bakermat' werd een bijscholing rond borstvoeding uitgewerkt. Een groep Limburgse regioverpleegkundigen kreeg als eerste de gelegenheid om deze bijscholing te volgen.

Kinderopvang

In het kader van de vernieuwing van de kinderopvang werden vijf studiedagen georganiseerd over de Centra voor Kinderopvang (CKO's) en studiedagen over de ouderbijdragen. Vijf studiedagen gingen over de nieuwe reglementering voor de diensten voor onthaalouders. Verder was er een studiedag over ZIKO, het zelfevaluatie-instrument kinderopvang, en een Europees rondetafelgesprek over de verschillende Europese trends in het kinderopvanglandschap. Voor mensen die werken in de onderwijssector hield Kind en Gezin een studiedag met als thema 'Kinderopvang: een job voor de toekomst'.

1.2 INTERN

In 2006 werd opnieuw een introductiedag voor nieuwe personeelsleden op touw gezet. Het agentschap werd op een dynamische wijze voorgesteld; na een plenair gedeelte volgde een ruime keuze aan workshops die de activiteiten van Kind en Gezin illustreerden.

Ook de lancering van het Kind en Gezin-intranet stond speciaal in de kijker en werd ondersteund met een opleidingsaanbod. Bovendien werd geïnvesteerd in een nieuwe tool met betrekking tot e-learning, wat moet leiden tot nieuwe en individuelere vormen van leren, aangepast aan de behoeften van de verschillende doelgroepen.

1.3 EXTERN

Voor de externe partners van Kind en Gezin organiseerde de Academie voor de eerste keer met succes de conferentie 'Het kind in Vlaanderen'. De jaarvergadering over de Algehele gehoorscreening vond plaats, alsook de jaarlijkse vergadering van de Kinder- en Jongerentelefoon. Verder maakten het Studiecentrum voor Perinatale Epidemiologie (SPE), de Bijzondere Jeugdbijstand, het Agentschap Werkgelegenheid en Sociale Economie, de diensten voor Thuishulp, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, het Vlaams Welzijnsverbond en de European Safety & Child Alliance gebruik van de infrastructuur van de Academie. Delegaties uit Polen, Vietnam en Turkije kregen informatie over verschillende Kind en Gezin-thema's. The University of Hope en de studenten van 'The International Social Studies' kregen een eendaagse opleiding over Kind en Gezin. Verder deelde Kind en Gezin haar kennis over veiligheid met het winkelpersoneel van DreamBaby. Er werd ook een protocol afgesloten in verband met de samenwerking met de verschillende hogescholen in Vlaanderen voor de begeleiding van stages van studenten verpleegkunde.

2. INFORMATISERING

De afdeling Informatie- en Communicatie-technologie, kortweg ICT genoemd, is verantwoordelijk voor de informatisering van de instelling. Dit omvat onder meer de uitvoering van een permanente informatieplanning en ook het participeren in de ontwikkeling van nieuwe organisatorische werkconcepten, bv. virtuele werkorganisatie, kwaliteitszorg, enz. Samen met de beleidsafdelingen werkt ICT ook mee aan de productontwikkeling van de verschillende beleidsdomeinen, meer specifiek wat betreft de bijbehorende informatiesystemen (o.m. Ikaros en Osiris). ICT ondersteunt ook de meer dan 1200 computergebruikers door middel van training, helpdesk, systeembeheer en applicatieontwikkeling. Een aantal markante projecten van de ICT-afdeling in 2006 zijn:

Proefproject AA-regiowerking

Begin 2005 werd gestart met een veranderingstraject in een aantal proefregio's (Ieper, Oostkamp) om infrastructuur te vernieuwen, geavanceerdere communicatie-technologie te installeren én tegelijk hierbij het veranderingsproces te begeleiden. Dit heet AA-regiowerking (met AA: Anytime Anywhere - altijd, overal).

Concreet gaat het hierover:

- draadloos werken op het consultatiebureau mogelijk maken - samen met printen/fax/kopiëren;
- in breedband thuis bij de regioteamleden voorzien;
- in ondersteuning voor chat, discussieruimtes, enz voorzien;
- een eerste stap naar het online (en efficiënter!) werken met een webtoepassing (J2EE) op een centrale omgeving (het maken van afspraken op het consultatiebureau);
- online kunnen werken vanuit de kraamklinieken in de regio;
- een intensieve begeleiding
- gekenmerkt door inspraak,

samenwerking, meerwaarde zoeken, communicatie, opleiding, ondersteuning - door de projectleiding vanwege ICT.

Het project was eind 2006 afgelopen.

Eindconclusies zijn dat de aanpassingen inhoudelijk zorgen voor een betere, flexibelere werking van de regio's.

Bovendien heeft werken in AA rechtstreeks invloed op de kwaliteit van de kinddossiers - en ook op de dienstverlening aan de ouders.

In het project informatisering consultatiebureaus wordt momenteel het draadloos werken in de consultatiebureaus al veralgemeend naar heel Vlaanderen. In 2007 zal ook de verdere wijziging in de regiowerking (briefing op afstand, chat, ...) veralgemeend worden. De projectaanpak is vernieuwend en wordt gebruikt als model voor latere veranderingsprocessen.

Informatisering consultatiebureaus

In 2006 werd, als vervolg op het proefproject AA-regiowerking, gestart met de informatisering van alle consultatiebureaus. Met het oog op een online werking vanuit de consultatiebureaus, zowel door regioverpleegkundigen als door artsen, werden 90 consultatiebureaus voorzien van een breedband ADSL-lijn, een router en een printer. Hierdoor zijn de regioverpleegkundigen in staat om draadloos via een beveiligde verbinding met hun laptop gegevens uit te wisselen met informatiesystemen op de centrale administratie in Brussel.

Het project werd tijdelijk onderbroken om een raamcontract voor gunning van de ADSL-lijnen af te ronden en zal in 2007 verder voltooid worden.

Door deze informatisering kunnen regioverpleegkundigen gegevens van het huidige informatiesysteem Ikaros (Geïntegreerd Kind Activiteiten Regio OndersteuningsSysteem, databank met gegevens van alle kinderen vanaf de geboorte) repliceren, het intranet raadplegen, alsook hun e-mail en andere

kleine administratieve taken verwerken. Artsen zullen later in staat zijn om een extranet voor artsen te raadplegen.

Informatieveiligheid

De behoefte aan een gestructureerd informatieveiligheidsbeleid groeit en dit om meerdere redenen.

Het is een uiting van deugdelijk bestuur, met name in verband met de toenemende externe en interne elektronische dienstverlening.

Kind en Gezin wil ook de wettelijke en reglementaire bepalingen naleven, in casu de richtlijnen zoals bepaald in de Stuurgroep ICT-veiligheid van de Vlaamse Gemeenschap, die op hun beurt gebaseerd zijn op de ISO 17799-norm, Kind en Gezin wil kunnen aantonen dat de nodige controlemiddelen in werking zijn.

In 2006 is er een risicoanalyse gemaakt door een externe consultancypartner. Met behulp van een werkgroep zijn vervolgens de beleidstekst en het organisatorische principe inzake informatieveiligheid opgesteld en goedgekeurd door het Directiecomité, is er een veiligheidsconsulent aangesteld en is de stuurgroep Informatieveiligheid opgericht. Deze stuurgroep heeft een projectplan Informatieveiligheid opgesteld met de nadruk op het garanderen van de continuïteit van de activiteiten van Kind en Gezin en het uitwerken van een classificatiesysteem en toegangsbeheer met betrekking tot de vertrouwelijkheid van de informatiemiddelen.

Prebis

Om de prenatale dienstverlening aan kwetsbare vrouwen te ondersteunen werd er een nieuwe toepassing ontwikkeld. Deze maakt de registratie van de cliëntgegevens, de contacten met de cliënt en de opvolging van de doorverwijzingen mogelijk. Prebis staat voor **Prenatale Begeleiding InformatieSysteem**.

Om de prenatale zorg in het algemeen en in het bijzonder in de grootsteden en de centrumsteden te ondersteunen,

werd de inhoud en functionaliteit van de vernieuwde registratie in 2005 door een werkgroep onderzocht. Sinds juni 2006 is Prebis in gebruik in de prenatale steunpunten van Antwerpen, Brussel, Gent en Mechelen, de centrumsteden Genk, Leuven en Oostende, projecten in Mene en Ronse.

Prebis is beschikbaar voor de regioteamleden die zorgen voor de prenatale dienstverlening.

Klaroen

Om de werking van de Klachtendienst van Kind en Gezin te ondersteunen is er een nieuwe webtoepassing ontwikkeld. 'Klaroen' staat voor Klachtendienst Registratie Opvolging en Nabehandeling. Sinds 1 december 2006 (start registratie voor 2007) is Klaroen in gebruik bij de medewerkers van de Klachtendienst. Wat voordien manueel en op papier gebeurde, werd omgezet in een elektronische versie met een aantal voordelen tot gevolg: het versnellen van de opvolging van klachten, een gedetailleerdere analyse van klachten, een verkleinde kans op registratie- en procedurefouten door ingebouwde controles.

Osiris

Sinds september 2006 zijn de voorzieningen binnen de sectoren preventieve gezinsondersteuning en adoptie opgenomen in het Osiris-systeem. Osiris is het elektronische opvolgsysteem voor de door Kind en Gezin erkende of onder toezicht staande voorzieningen.

Terwijl vroeger enkel de dossiers omtrent kinderopvangvoorzieningen konden worden behandeld, is het systeem uitgebreid en bevat het nu ook de identificatiegegevens van de voorzieningen, van consultatiebureaus, kraamklinieken, INLOOP-teams, vertrouwenscentra kindermishandeling, centra voor kindercare en gezinsondersteuning, de binnen- en buitenlandse adoptiediensten en de voorbereidingcentra adoptie.

Samen met deze integratie is er ook

werk gemaakt van het centraliseren van gegevens over de organiserende besturen. Omdat alle voorzieningen georganiseerd door een organiserend bestuur nu opgenomen zijn in dezelfde centrale databank, kunnen de gegevens van de organiserende besturen eenduidig onderhouden worden en dit over de verschillende sectoren heen. Dit project legt de basis voor de verdere informatisering van het dossierbeheer in de preventieve gezinsondersteuning en in de adoptiesector.

Datawarehouse

Kind en Gezin beschikt over een datawarehouse met geconsolideerde data uit de Ikaros- en Osiris-toepassingen. In 2006 publiceerde Kind en Gezin op basis van deze data voor het eerst haar gemeentelijke kindrapporten (GKR's). Hiermee wil Kind en Gezin de gegevens die ze

verzamelt ter beschikking stellen van de lokale besturen en andere geïnteresseerden.

De GKR's bevatten gegevens over de kinderen die geboren zijn in 2004 en 2005, alsook gegevens over de moeders van deze kinderen. Daarnaast bevatten de gemeentelijke kindrapporten gegevens over voorzieningen kinderopvang en preventieve zorg en over het gebruik van preventieve zorg. De gegevens worden ter beschikking gesteld op het niveau van het gewest, de provincie, het arrondissement en de gemeente. De cijfers voor de gemeente worden bovendien opgesplitst naar deelgemeente, waardoor de gemeentelijke kindrapporten zinvolle informatie aanleveren voor de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan en van het lokaal beleidsplan kinderopvang. De GKR's worden jaarlijks geactualiseerd.

3. MARKETING EN COMMUNICATIE

Sinds 2001 werkt Kind en Gezin samen met het communicatiebureau Mosquito om de communicatie op een professionele wijze waar te maken. Op 1 januari 2006 werd de samenwerking met Mosquito vernieuwd in een raamcontract tot 31 december 2010. Zowel strategisch advies als concrete uitwerking van producten maken deel uit van deze samenwerking.

3.1 EXTERNE COMMUNICATIE

Om de dienstverlening aan aanstaande ouders en ouders met jonge kinderen te ondersteunen, stelt Kind en Gezin heel wat communicatiemateriaal ter beschikking zoals flyers, brochures, 'kinderkwesaties' met achtergrondinformatie, dvd- en videomateriaal en affiches. Voor de doelgroep van Kind en Gezin zijn de communicatiedragers gratis. Leerkrachten, studenten, jeugdorganisaties, gezondheidswerkers, enz. kunnen sinds midden 2005 een aantal brochures van Kind en Gezin kopen bij de Standaard Boekhandel.

Huisstijl

In 2006 werden de eerste stappen gezet in de ontwikkeling van een huisstijlhandboek. Een actualisering, optimalisering en aanpassing van het logo van Kind en Gezin en de covers van de brochures is uitgewerkt. Op basis van het logo van Kind en Gezin werden de logo's van de Kind en Gezin-Academie, de Vlaamse Centrale Autoriteit Adoptie en de Sociale Dienst ontworpen.

Er werd eveneens werk gemaakt van een B2B-stijl (of business to business-stijl). Die wordt gebruikt voor communicatiemateriaal in het kader van communicatie met professionals, partners, organisaties, nieuwe contacten. De B2B-stijl is verwant met de huisstijl naar de doelgroep ouders, maar heeft toch een eigen identiteit (1 kleur, tekeningen weergegeven in outline).

Het bestaande communicatiemateriaal werd bij herdruk systematisch aangepast aan de nieuwe huisstijl.

Brochures

In 2006 werden bestaande brochures geactualiseerd. Het Moederboekje werd na een volledige vernieuwing een 'Zwangerschapsmap' en het voormalige receptenboek werd de brochure 'Wat eten we vandaag?' De Zwangerschapsmap mocht rekenen op promotie via een persconferentie en een studiedag voor gynaecologen in het voorjaar van 2006. De brochure 'Wat eten we vandaag?' wordt sinds 2006 bezorgd aan de jonge ouders via de verschillende kanalen van Kind en Gezin. Tijdens een persconferentie op 20 januari 2006 werd Het Grote Kinderopvangboek, een volledig nieuwe publicatie over kwaliteit in de kinderopvang, gelanceerd. Kort daarna viel het in de bus van alle kinderopvangvoorzieningen met een erkenning of attest van toezicht in Vlaanderen. Voortaan wordt het ook gegeven aan elke nieuwe starter in de kinderopvang. Ter informatie werd ook een exemplaar bezorgd aan scholen en vormingsinstellingen voor kinderopvang en aan elk Lokaal Overleg Kinderopvang. De Centrale Autoriteiten Adoptie van de drie gemeenschappen, waaronder de Vlaamse Centrale Autoriteit Adoptie van Kind en Gezin en de Federale Centrale Autoriteit Adoptie, hebben samen de brochure 'Adoptie in vogelvlucht. Kennismaking met instanties en procedures' uitgewerkt. Enkele regio's werden ondersteund bij de ontwikkeling van specifieke communicatiedragers in het kader van een regioproject.

Kinderkwestie

In 2006 werd de kinderkwestie 'Pneumokokken' grafisch uitgewerkt.

Communicatiedrager voor professionals

Het wetenschappelijk dossier 'Huilen' werd volledig herwerkt op basis van de meest actuele wetenschappelijke inzichten. De doelgroep voor een dergelijk dossier bestaat uit regioteamleden, consultatiebureau-artsen en de kinderopvangsector. Het is de eerste brochure voor professionals in de B2B-stijl.

Ondersteunend materiaal voor het spreekuur opvoedingsondersteuning

Voor het spreekuur opvoedingsondersteuning werd ondersteunend materiaal ontwikkeld. Er werden twee folders gemaakt: een voor ouders en een voor doorverwijzers. Voor de regioteamleden werd er observatie- en ondersteuningsmateriaal (bv. beloningskaart, eetdagboek, huil dagboek, stappenplan), een handleiding, een gespreksmodel, specifieke blocnotes en een affiche gerealiseerd.

Affiches

De affiche over reanimatietechnieken voor de opleiding baby- en kinderreanimatie voor kindbegeleiders in de opvang werd geactualiseerd naar aanleiding van nieuwe Europese richtlijnen.

www.kindengezin.be

De informatie op de website wordt continu geactualiseerd en aangevuld. Sinds eind 2006 kunnen aanstaande ouders er alle data van de infoavonden Kind op komst in heel Vlaanderen vinden.

Communicatie via partners

Kind en Gezin richt zich ook tot haar doelgroep via kanalen van partners, zoals bv. met redactionele bijdragen in het tijdschrift Kind & Co en de DreamBabycatalogus.

Campagne Positief Ouderschap

Kind en Gezin heeft van het kabinet van minister Vervotte de opdracht gekregen de trekkersrol op te nemen

voor de uitwerking van de campagne Positief Ouderschap. Hiervoor wordt samengewerkt met andere partners in het veld, nl. de Gezinsbond, het Vlaams Agentschap Jongerenwelzijn, het tijdschrift Klasse en de Bond zonder Naam. Aanvankelijk was het de bedoeling de campagne in 2006 te lanceren. De voorbereidingen vergden echter meer tijd.

Persberichten, persconferenties

In 2006 werd Kind en Gezin ruim 1100 keer vermeld in kranten en tijdschriften. Ook de nieuwsredacties van radio en tv hadden regelmatig belangstelling voor de informatie die werd verstrekt door Kind en Gezin. Er werden 16 persberichten opgemaakt, waarvan er 5 werden verspreid naar aanleiding van een persconferentie.

De actualiteit waarmee de organisatie geconfronteerd werd, zowel positief (bv. dienstverlening aan kwetsbare gezinnen) als negatief (bv. kindermishandeling, incidenten in de kinderopvang, enz.), werd nauwlettend opgevolgd door de pers.

Beurzen

Kind en Gezin was in 2006 aanwezig op 4 'babybeurzen', namelijk in Hasselt, Antwerpen, Gent en Brussel. Door deel te nemen aan deze beurzen kan Kind en Gezin aanstaande en jonge ouders informeren over haar dienstverlening. Op deze beurzen werden meer dan 1500 informatiepakketten in verband met zwangerschap aangevraagd.

De stand van Kind en Gezin was ook te bezichtigen op een 13-tal regionale beurzen, op de Trefdag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) in Gent en op de Ontmoetingsdag OpvoedingsOndersteuning in Antwerpen.

3.2 INTERNE COMMUNICATIE**Intranet**

Begin 2006 werd het Kind en Gezin-intranet gelanceerd. Via het intranetportaal raadplegen alle personeelsleden van Kind en Gezin heel wat informatie

via een persoonlijke toegang op een makkelijke en eenduidige manier. Enerzijds is er een kenniscentrum met inhoudelijke informatie over de thema's waarrond Kind en Gezin werkt en anderzijds is er de praktische informatie die personeelsleden nodig hebben bij hun dagdagelijks werk (bv. personeelszaken, beslissingen van het Directiecomité, structuur en werking van Kind en Gezin, nieuwsberichten, enz.). Een dynamisch organogram zorgt ervoor dat personeelsleden elkaar makkelijk kunnen terugvinden. Het intranet maakt dat alle communicatie naar het personeel beter gestroomlijnd is, wat het e-mailverkeer voor dergelijke informatie sterk inperkt. Vanaf september 2006 werden ook interactieve applicaties geïntroduceerd via intranet, o.a. de e-HRM-toepassingen loon- en weddefiche en wijzigen van personeelsgegevens,

inschrijvingsformulieren voor opleidingen bij de Kind en Gezin-Academie. In 2006 verschenen 227 nieuwsberichten. Gemiddeld werden per week 2 items op het prikbord geplaatst door de personeelsleden.

Kwista!

Kwista! is een professioneel uitgewerkt spel dat gebaseerd is op het gezelschapsspel Ganzenbord. (Nieuwe) regioteamleden en andere medewerkers van Kind en Gezin kunnen op een ludieke manier kennis en vaardigheden oefenen met betrekking tot huisbezoeken, borstvoeding en het agentschap Kind en Gezin. De provinciale afdelingen hebben Kwista! in 2006 in gebruik genomen. Op verzoek van de provinciale afdeling Vlaams-Brabant en Brussel werd dit spel aangevuld met het thema diversiteit. Dit spel kan ook gebruikt worden door scholen en netwerkorganisaties.

4. PROJECT TELEFONISCHE DIENSTVERLENING

Met dit project wil Kind en Gezin de dienstverlening beter bereikbaar maken via één centraal oproepnummer en uitbouwen tot een volwaardig kanaal van dienstverlening. Het is de bedoeling te komen tot een eenduidig beeld van Kind en Gezin, om zo de kwaliteit en de effectiviteit van de service te verhogen. Op deze manier krijgen regioteamleden meer ruimte om met hun eigenlijke kernopdrachten, de adviesverlening aan zwangeren en jonge ouders, bezig te zijn.

Voor de organisatie van deze telefonische dienstverlening via 1 oproepnummer werkt Kind en Gezin samen met de Vlaamse Infolijn.

Kind en Gezin beschikt over een eigen oproepnummer (078 150 100), is hierop elke werkdag bereikbaar van 8 tot 20 uur, maar maakt gebruik van hetzelfde technisch platform waarmee alle clusters binnen het Contactcenter Vlaamse Infolijn werken (CCVI).

Hiervoor doet de Vlaamse Infolijn een beroep op de firma Sitel.

Via het 078-nummer komen de oproepen terecht bij een centrale frontoffice, waar eerstelijnsinformatie verstrekt wordt door medewerkers die specifiek zijn opgeleid voor de oproepen van Kind en Gezin. Zij geven algemene informatie (bv. aanvraag van folders, kinderopvangadressen) en kunnen afspraken in een consultatiebureau maken of wijzigen. Voor advies worden ouders doorgeschakeld naar regioverpleegkundigen in de backoffice, die Kind en Gezin in eigen beheer opgericht heeft.

Voor elke oproep, of het nu een vraag om informatie is, het regelen van een afspraak in een consultatiebureau of het zoeken naar een kinderopvangadres, enz., telefonisch of per e-mail, wordt automatisch een dossier aangemaakt. Op basis van deze registraties wordt

de dagelijkse uitwisseling met de regio georganiseerd. De geregistreerde gegevens bevatten ook waardevolle informatie voor de beleidsafdelingen en voor het algemene management van de instelling. Welke vragen stellen de jonge gezinnen? Wat verwachten zij van de Kind en Gezin-dienstverlening?

Na een positieve evaluatie van het proefproject voor het luik preventieve gezinsondersteuning in de provincie West-Vlaanderen eind 2005, werd beslist om het project uit te breiden in 2006. Op 29 mei 2006 ging het project van start in Antwerpen en Limburg. Het project kreeg ook een naam in 2006. Voortaan spreken we over de 'Kind en Gezin-Lijn'. We wilden een duidelijke identificatie met onze organisatie. Daarom de expliciete vermelding van ons agentschap in de naam.

In 2005 verwerkte de Kind en Gezin-Lijn 66 612 contacten. In 2006 was het aantal contacten, met de uitbreiding naar de provincies Antwerpen en Limburg, gestegen tot 129 742. Ongeveer 60% van de vragen wordt beantwoord via de frontoffice. 91% van de vragen wordt per telefoon gesteld, 9% per e-mail. De inhoudelijke verdeling is 83% over preventieve gezinsondersteuning, 17% over kinderopvang. In 9 op de 10 gevallen zijn de vragen afkomstig van een vrouw.

Naar aanleiding van dit resultaat werd eind 2006 beslist om de telefonische dienstverlening in 2007 ook in de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant/Brussel via de Kind en Gezin-Lijn te organiseren.

5. INTERNE CONTROLE

Kind en Gezin hecht veel belang aan de wijze waarop haar activiteiten en processen beheerst worden. Daarom doet het agentschap aan voortdurende verbetering op het vlak van interne controle. Met interne controle wordt hier bedoeld: 'Het geheel van maatregelen, genomen door het management, om ervoor te zorgen dat de financiën deugdelijk beheerd worden, de processen en procedures efficiënt en effectief uitgevoerd worden, de rapportering deugdelijk en betrouwbaar is en het geheel verloopt volgens de normen, voorschriften en wetgeving die van toepassing zijn.'

De realisatie van een dergelijk intern controlesysteem is de verantwoordelijkheid van het management van het agentschap.

Voor de evaluatie van de systemen van interne controle was er tot 31 maart 2006 binnen Kind en Gezin een Auditcomité actief, opgericht door de Raad van Bestuur. Binnen de administratie bestond een interne auditdienst, georganiseerd volgens de normen van het Instituut voor Interne Auditors. Vanaf 1 april 2006, met de omvorming van Kind en Gezin tot IVA met rechtspersoonlijkheid, is de interne auditdienst vervangen door een dienst bevoegd voor de evaluatie van de interne controlesystemen binnen het agentschap. Deze dienst opereert los van het operationeel management en rapporteert rechtstreeks aan de administrateur-generaal.

Om te kunnen vastleggen welke evaluaties er moeten worden uitgevoerd, maakt de dienst die bevoegd is voor de evaluatie jaarlijks een risicoanalyse op van alle processen die gangbaar zijn binnen het agentschap. Deze risicoanalyse is gestoeld op een kwantitatieve benadering van de risico's die zich voordoen in elk proces. De risicoanalyse rangschikt de processen van hoog risico naar laag risico, waarbij

het de bedoeling is dat de processen die de grootste risico's inhouden, prioritair afgedekt worden door een evaluatie van de interne controlesystemen die met deze processen gepaard gaan. Deze risicoanalyse wordt jaarlijks gevalideerd door het Directiecomité van het agentschap. Het is de bedoeling om alle processen binnen Kind en Gezin om de 5 jaar minstens één keer te evalueren.

Na elke evaluatie worden een aantal aanbevelingen geformuleerd omtrent de interne controlesystemen die vasthangen aan een bepaald proces. Het operationeel management moet vervolgens een actieplan indienen waarin de managementreactie ten aanzien van de aanbevelingen opgenomen is, de concrete maatregelen die genomen zullen worden als reactie op de aanbevelingen en het tijdsschema. De dienst voor de evaluatie van de interne controlesystemen plant in de regel een opvolgingsonderzoek na het verstrijken van het tijdsschema voor de aanpassing. Wanneer de dienst echter van oordeel is dat uit de reactie van het operationeel management blijkt dat het risico te hoog blijft, kan hij het actieplan 'escaleren' tot op het hoogste managementniveau om daar met alle betrokken partijen een risico-inschatting te doen.

6. SOCIAAL VERSLAG

1. PERSONEELSOPBOUW

Op 31 december 2006 telt Kind en Gezin 1321 personeelsleden. Uit tabel 6.1 blijkt dat het grootste gedeelte daarvan (805 personeelsleden of 61%) statutair is en dat 516 van de personeelsleden niet statutair is. In het cijfer van de niet-statutairen zijn ook de contractuelen opgenomen die een personeelslid vervangen dat met loopbaanonderbreking is. In het kader van een uitzonderlijke en tijdelijke behoefte werken 74 personen; 97 personeelsleden werken in een bijzondere en specifieke betrekking.

Ten opzichte van 2005 is er een afname van het aantal personeelsleden. In 2005 werkten er 1385 personen bij Kind en Gezin; een jaar later zijn dat er 64 minder. Deze belangrijke vermindering is in hoofdzaak te wijten aan het vertrek

van de inspectieleden naar het IVA Inspectie Welzijn en Volksgezondheid in het kader van de realisatie van de vernieuwingsoperatie van de Vlaamse overheid, Beter Bestuurlijk Beleid (BBB).

Op 31 december 2006 vertegenwoordigen de 1321 personeelsleden van Kind en Gezin 978,3 voltijdse equivalenten. In 2005 waren er 1385 personeelsleden die 1025,6 voltijdse equivalenten vertegenwoordigden. Hierdoor stijgt het gemiddelde activiteitspercentage van 74,0 naar 74,1%.

De 692 regioverpleegkundigen vormen 52,3% van het totale aantal personeelsleden. Dit is een beperkte daling met 9 regioverpleegkundigen tegenover 2006. Dit grote aantal verpleegkundigen verklaart het overwicht in aantal van de personeelsleden in niveau B.

Personneelsbestand

	Statutair	Niet-statutair				Totaal	
		Blokkering kader ⁽¹⁾	Bijzondere en specifieke betrekkingen	Uitzonderlijke en tijdelijke behoeften	Vervanging deeltijdsen en loopbaanonderbrekers		
Niveau A	106	3	8	11	46	68	174
Niveau B	565	0	1	1	249	251	816
Regioverpleegkundigen	475	0	0	0	217	217	692
Niveau C	58	9	45	4	22	80	138
Niveau D/E	76	9	43	58	7	117	193
Totaal	805	21	97	74	324	516	1 321

6.1 Personneelsbestand van Kind en Gezin op 31 december 2006

(1) Onder de categorie 'Blokkering kader' vallen de niet-statutaire personeelsleden die op basis van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 januari 1996 houdende vaststelling van de personeelsformatie van Kind en Gezin, een plaats op deze personeelsformatie blokkeren

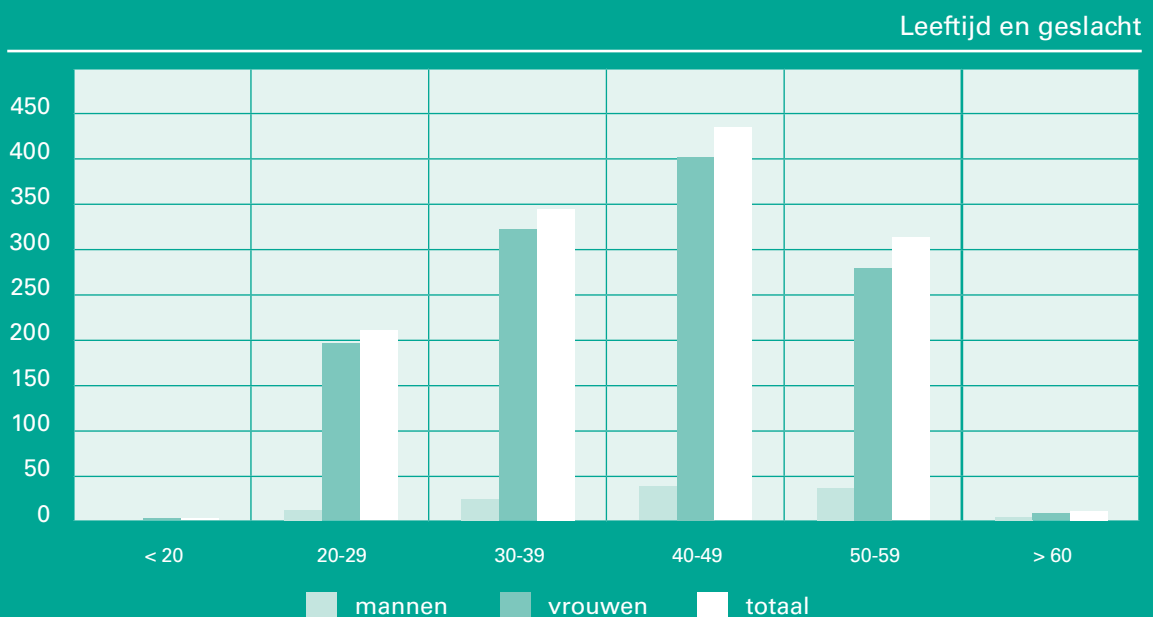
2. LEEFTIJD EN GESLACHT

Zoals zichtbaar in grafiek 6.2 bevindt het grootste aandeel van het personeel, 441 personen, zich in de leeftijdsklasse van 40 tot en met 49 jaar. Dit is 33,4% van het totale aantal werknemers. De op één na grootste groep van medewerkers bij Kind en Gezin bestaat uit personen van 30 tot en met 39 jaar, met 344 personeelsleden of 26,0% van het personeelsbestand. De op twee na grootste leeftijdsgroep vormen de 50- tot 59-jarigen met 316 personeelsleden.

Uit deze cijfers blijkt dat de leeftijdspiramide van Kind en Gezin licht scheef is in de richting van de oudere leeftijdsklasse.

De gemiddelde leeftijd van de mannen is gestegen van 43 jaar in 2005 naar 43,8 jaar in 2006. Bij de vrouwen ligt dit cijfer iets lager, maar is het ook gestegen in vergelijking met vorig jaar, van 41 jaar naar 41,3 jaar.

Globaal genomen blijkt er dus een veroudering van het personeelsbestand van Kind en Gezin.

6.2 Personeelsbestand volgens de leeftijdsklasse en het geslacht bij Kind en Gezin op 31 december 2006

3. OVERWEGEND VROUWELIJK PERSONEEL

Uit tabel 6.3, die het personeelsbestand weergeeft volgens geslacht, statuut en niveau, blijkt dat het personeel van Kind en Gezin een overwegend vrouwelijke samenstelling heeft. Dit beeld tekent zich af in alle niveaus en in elk statuut. Het aantal vrouwen is gedaald tegenover vorig jaar van 1258 tot 1206 (4,1%), het aantal mannen is afgenomen met 12, dat is 9,5% minder

dan in 2005. Door dit verschil in afname is het percentage vrouwen met 0,5% toegenomen in het totale personeelsbestand, van 90,8% in 2005 naar 91,3% in 2006.

In totaal zijn er in verhouding meer mannen statutair dan vrouwen (67,8% tegenover 60,3%). Wat ook opvalt is dat in niveau A de mannen in verhouding meer vertegenwoordigd zijn.

Geslacht, statuut en niveau

	Statutairen		Niet-statutairen		Totaal	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
Niveau A	35	71	13	55	48	126
Niveau B	24	541	6	245	30	786
Niveau C	7	51	10	70	17	121
Niveau D	12	64	8	109	20	173
Totaal	78	727	37	479	115	1 206

6.3 Personeelsbestand volgens geslacht, statuut en niveau bij Kind en Gezin op 31 december 2006

4. DIVERSITEIT IN DE ARBEIDSVERDELING

Kind en Gezin staat positief tegenover vragen van personeelsleden om deeltijds te werken of om hun loopbaan tijdelijk te onderbreken. Dit helpt de medewerkers om hun werksituatie zo goed mogelijk te combineren met hun gezinssituatie. Deze vorm van gezinsvriendelijke flexibiliteit heeft naast arbeidsherverdelende effecten echter ook belangrijke organisatorische en kostenverhogende effecten.

Op een totaal van 1321 personeelsleden zijn er 574 personeelsleden of 43,5%

die voltijds werken en 658 of 49,8% die deeltijds werken. Vorig jaar was er slechts één personeelslid meer deeltijds werkend dan voltijds werkend. Het aantal deeltijds werkenden is in vergelijking met 2005 gestegen met 11 of 1,7%.

Er zijn 50 personeelsleden of 3,8% die gebruikmaken van een of andere vorm van langdurige afwezigheid, en 39 personeelsleden of 3,0% zijn met voltijdse loopbaanonderbreking. Beide percentages zijn een status-quo tegenover vorig jaar.

Personeelsbestand: prestaties

	Voltijdse prestaties		Deeltijdse prestaties ⁽¹⁾		Langdurig afwezig ⁽²⁾		Loopbaanonderbreking ⁽³⁾		Totaal personeelsbestand	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niveau A	125	71,8	36	20,7	9	5,2	4	2,3	174	100,0
Niveau B	299	36,6	458	56,1	31	3,8	28	3,4	816	100,0
Niveau C	78	56,5	54	39,1	3	2,2	3	2,2	138	100,0
Niveau D/E	72	37,3	110	57,0	7	3,6	4	2,1	193	100,0
Totaal	574	43,5	658	49,8	50	3,8	39	3,0	1 321	100,0

6.4 Overzicht van het aantal presterende en langdurig afwezige personeelsleden bij Kind en Gezin op 31 december 2006

- (1) Deeltijdse prestaties zijn het verlof voor deeltijds werk, het verlof voor halftijdse loopbaanonderbreking en deeltijdse contracten
- (2) Langdurig afwezig zijn personeelsleden met ouderschapsverlof, met gecontingenteerd verlof voor 1 jaar, met gecontingenteerd verlof voor een stage of proefperiode, met detachering, met verlof voor opdracht of met verlof voorafgaand aan de pensionering
- (3) Onder de categorie Loopbaanonderbreking vallen de personeelsleden met voltijdse loopbaanonderbreking. De personeelsleden met deeltijdse loopbaanonderbreking zijn opgenomen bij de deeltijdse prestaties

5. FOCUS OP DE REGIOVERPLEEGKUNDIGE

Op 31 december 2006 had Kind en Gezin 692 regioverpleegkundigen in dienst. Dit zijn 9 verpleegkundigen minder dan vorig jaar.

60,7% van de regioverpleegkundigen werkt deeltijds, waardoor het percentage deeltijds werkenden met 0,9% is gestegen. Met 420 deeltijdse voor 221 voltijdse regioverpleegkundigen geeft dat een verhouding van 2 op 1. In grote lijnen gaat deze verhouding op voor alle provinciale afdelingen. Het aantal regioverpleegkundigen dat langdurig afwezig is en het

aantal personen met voltijdse loopbaanonderbreking samen, is gestegen van 49 naar 51 (0,4%).

De 692 regioverpleegkundigen vertegenwoordigen een equivalent van 494,9 voltijdbanen. In 2005 waren er 488,2 voltijdbanen op een totaal van 701 regioverpleegkundigen. Met 9 verpleegkundigen minder worden er dus 6,7 voltijdbanen meer ingevuld. Het gemiddelde activiteitspercentage van de regioverpleegkundigen is daardoor het laatste rapportjaar gestegen van 69,6% naar 71,5%.

Regioverpleegkundigen: prestaties

	Voltijdse prestaties		Deeltijdse prestaties ⁽¹⁾		Langdurig afwezig ⁽²⁾		Loopbaanonderbreking ⁽³⁾		Totaal aantal regioverpleegkundigen	Equivalent in voltijdse prestaties	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
Antwerpen	71	34,0	126	60,3	4	1,9	8	3,8	209	(100,0)	150,4
Vlaams-Brabant en Brussel	47	36,4	70	54,3	8	6,2	4	3,1	129	(100,0)	92,7
Limburg	27	30,3	52	58,4	3	3,4	7	7,9	89	(100,0)	60,7
Oost-Vlaanderen	44	30,3	94	64,8	4	2,8	3	2,1	145	(100,0)	107,4
West-Vlaanderen	32	26,7	78	65,0	5	4,2	5	4,2	120	(100,0)	83,7
Totaal	221	31,9	420	60,7	24	3,5	27	3,9	692	(100,0)	494,9

6.5 Overzicht van het aantal regioverpleegkundigen volgens de provincie waar ze werken en volgens de aard van de prestaties bij Kind en Gezin op 31 december 2006

- (1) Deeltijdse prestaties zijn het verlof voor deeltijds werk, het verlof voor halftijdse loopbaanonderbreking en deeltijdse contracten
- (2) Langdurig afwezig zijn personeelsleden met ouderschapsverlof, met gecontingenteerd verlof voor 1 jaar, met gecontingenteerd verlof voor een stage of proefperiode, met detachering of met verlof voorafgaand aan de pensionering
- (3) Onder de categorie Loopbaanonderbreking vallen de personeelsleden met voltijdse loopbaanonderbreking. De personeelsleden met deeltijdse loopbaanonderbreking zijn opgenomen bij de deeltijdse prestaties

6. VORMING EN ONTWIKKELING

In 2006 was de vormingsparticipatie in Kind en Gezin opnieuw hoog. Hoewel het aantal gevolgde vormingsdagen daalde in vergelijking met 2005 (van 5234 dagen naar 3999 dagen) steeg het deelnemerspercentage van 80,4% naar 85,8%, en dit voor het vierde jaar op rij. Dit betekent dat slechts 14,2% van de personeelsleden in 2006 geen formele

opleiding volgde en dat het aantal vormingsdagen per personeelslid lager lag (van 3,9 dagen naar 3,0 dagen). Een personeelslid dat opleiding volgde, nam gemiddeld deel aan drie opleidingen. Dit is evenveel als in 2005. In 2006 is de gemiddelde duur van een opleiding echter gedaald (1,2 dagen in 2006 tegenover 1,4 dagen in 2005).

Vormingsdagen

	2005	2006
Aantal dagen		
Regiopersoneelsleden	3 535,0	2 618,0
Andere personeelsleden	1 699,0	1 381,0
Totaal	5 234,0	3 999,0
Gemiddeld aantal dagen		
Per regiopersoneelslid	4,3	3,4
Andere personeelsleden	3,0	2,5
Alle personeelsleden	3,9	3,0
Aantal deelnemers aan een of meerdere opleidingen	1 114,0	1 133,0
% personeelsleden dat deelnam aan een of meerdere opleidingen	80,4	85,8

6.6 Overzicht van de vormingsdagen

7. SOCIALE DIENST

De Sociale Dienst heeft een uitgebreid dienstenaanbod om de personeelsleden en gepensioneerden te ondersteunen in hun welbevinden en betrokkenheid op het werk. De klemtoon ligt op het versterken van mensen. Door de individuele dienstverlening worden de collega's persoonlijk benaderd met respect voor hun eigenheid en hun mogelijkheden. Daarnaast zorgt het collectieve aanbod ervoor dat het leven voor alle personeelsleden en gepensioneerden kwaliteitsvol en aangenaam kan zijn.

Op financieel vlak ligt het netto-uitgavensaldo in 2006 beduidend hoger dan in 2005, nl. ca. 84 000 euro. In 2006 bedroeg dat saldo ca. 0,245 miljoen euro. Vele uitgaven zijn gestegen. Zo zijn de uitgaven voor individuele steun, extra reiskosten en de werking van de Sociale Dienst gestegen. De vaccinatielasten, de vakantiecampen en de tegemoetkoming voor maaltijden zijn gedaald. De stijging van de werkingskosten heeft te maken met de reis voor gepensioneerden en de Kind en Gezin-gezinsdag. De hogere uitgaven weerspiegelen het blijvend grote beroep dat op de Sociale Dienst wordt gedaan.

De ontvangsten zijn anderzijds gedaald. Hierin zitten een aantal terugbetalingen van andere Vlaamse openbare instellingen voor de pensioencursus 2005-2006. De daling of stijging is daarnaast soms een louter boekhoudkundig gegeven en afhankelijk van het jaar waarin ontvangsten kunnen genoteerd worden.

Door zijn werking en zijn respect voor gelijke kansen draagt de Sociale Dienst bij tot de kracht en de dienstverlening van de instelling. De Sociale Dienst biedt immers aan iedereen de kans om opnieuw stabiliteit in werk en persoonlijk leven te vinden. De Sociale Dienst werkt zeer discreet en daardoor met een lage toegangsdrempel. De noodzaak voor Kind en Gezin om voor haar sociale opdracht te kunnen beschikken over sterke teams, maakt ook de dienstverlening van de Sociale Dienst noodzakelijk. Deze dienstverlening streeft naar verbondenheid, respect, vrijheid en versterking van de omstandigheden die een sterk engagement mogelijk maken.

8. AANDACHTSPUNTEN IN HET PERSONEELSBELEID

In 2006 leidden enkele grote projecten tot belangrijke resultaten.

8.1 BBB: INVOERING VAN HET RAAMSTATUUT

Op 1 april 2006 kreeg Kind en Gezin het nieuwe statuut van Intern Verzelfstandigd Agentschap met rechtspersoonlijkheid, of kort IVA rp. Dit gebeurde naar aanleiding van de hervorming van de Vlaamse overheid in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). Deze omschakeling had tot gevolg dat de eerste fase van het nieuwe personeelsstatuut, of het raamstatuut, voor Kind en Gezin van kracht werd.

8.2 BBB: DE OVERDRACHT VAN DE INSPECTIELEDEN

Door de oprichting van het nieuwe IVA Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, stapten alle inspectieambtenaren van Kind en Gezin over naar dit nieuwe IVA. In totaal verlieten 41 collega's van de Inspectiedienst het agentschap Kind en Gezin.

8.3 INTERN CONTROLESYSTEEM VOOR BINNENLANDSE REIZEN

Op 1 januari 2006 werd het interne controlesysteem voor binnenlandse reizen van kracht, waardoor de tijdige en correcte terugbetaling van de reis- en maaltijdvergoedingen geoptimaliseerd werd en dit conform de regelgeving. De invoering van het interne controlesysteem werd gekoppeld aan o.a. het gebruik van een elektronische kostenstaat, gerichte en steekproefcontroles van de ingediende kosten, duidelijke informatie over de reglementering en systematische rapportering van het verloop van de kosten.

8.4 E-HRM

In 2006 werden de eerste stappen van het e-HRM-project genomen:

- in februari werden het *Organogram en de Personeelslijst* op intranet gelanceerd. Deze functionaliteiten garanderen - omwille van de interactie met SAP - een geactualiseerd overzicht van de organisatiestructuur van Kind en Gezin en een gemakkelijke zoekmogelijkheid naar contactgegevens van medewerkers.
- sinds november 2006 kan iedere medewerker zijn of haar *loonfiche* op intranet raadplegen.
- eveneens sinds november kunnen personeelsleden hun eigen *personeelsdossier* raadplegen en er een aantal gegevens in wijzigen, zoals bv. het domicilieadres, het bankrekeningnummer, enz.

8.5 OPSTARTPERSONEELSPLAN

In het kader van Beter Bestuurlijk Beleid en het sectoraal akkoord 2005-2007 werd een opstartpersoneelsplan opgemaakt. Het opstartpersoneelsplan functioneert als referentiekader voor het Directiecomité om beslissingen over personeelsverschuivingen te kunnen afoetsen. De effectieve personeelsbezetting op 1 juni 2006 is het uitgangspunt. Daarbij zijn de personele behoeften, opportuniteiten en beperkte doorstroombmogelijkheden in kaart gebracht.

7. FINANCIËEL VERSLAG

1. BEGROTINGSEVOLUTIE IN 2006

Zoals voor elk begrotingsjaar werden ook voor 2006 een initiële begroting en een begrotingscontrole goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Daarnaast hechte de minister van Begroting ook nog zijn goedkeuring aan twee begrotingsherschikkingen die Kind en Gezin respectievelijk in september en in december 2006 aanvroeg. Conform het besluit betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen, wordt de begroting aan inkomsten- en uitgavenzijde ingedeeld op basis van de ESR95-structuur.

1.1 INITIËLE BEGROTING EN BEGROTINGSCONTROLE: EVOLUTIE VAN DE DOTATIE

De kredieten die Kind en Gezin ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap worden ondergebracht in 4 basisallocaties:

- dotatie aan Kind en Gezin;
- dotatie aan Kind en Gezin gefinancierd met de netto-opbrengsten van de Nationale Loterij;
- dotatie aan Kind en Gezin voor de financiering van de toelagen voor aankoop, bouw, verbouwing, uitbreiding en uitrusting van crèches;
- vastleggingsmachtigingen aan Kind en Gezin.

De volgende eenmalig toegekende bijkredieten of eenmalig opgelegde besparingen werden teruggedraaid:

- 2,0 mio EUR werd bij de begrotingsopmaak 2005 als eenmalig bijkrediet toegekend. Dit bijkrediet werd in 2005 toegekend om in datzelfde jaar de kloof binnen de sector van de kinderopvang te dichten. Deze kloof was het gevolg van het verschil in stijgingsritme tussen enerzijds de subsidiëringsuitgaven van de kinderdagverblijven en de diensten voor opvanggezinnen en anderzijds de financieringsbronnen ervan. De afspraak was dat dit bijkrediet in 2005 eenmalig aan de dotatie zou worden toegevoegd. In overeenstemming met deze afspraak werd dit bedrag in 2006 dan ook opnieuw in mindering gebracht van de dotatie.
- 0,2 mio EUR werd in mindering gebracht van de dotatie en dit ten gevolge van de gedeeltelijke eigen financiering (door Kind en Gezin) van de huur van de administratieve zetel van Kind en Gezin.
In 2004 werd de administratieve zetel van Kind en Gezin onderworpen aan een 'sale-and-rent-backoperatie'. De verkoopsom van deze operatie kon door Kind en Gezin zelf als reserve aangehouden worden, maar dan wel onder voorwaarde dat de opbrengst van de belegging van deze reserve aangewend zou worden om de sommen, verschuldigd ingevolge de wederinhuring van het gebouw, te betalen.
Aangezien op de belegging van deze verkoopsom pas intrest werd ontvangen vanaf 2006, werd bij de begrotingscontrole 2005 het volledige wederinhuringsbedrag (1,5 mio EUR) als bijkrediet toegekend. Vanaf 2006 geniet Kind en Gezin intresten gegenereerd op de belegging van de verkoopsom. Voor 2006 werd deze intrestontvangst geraamd op 0,2 mio EUR.
- 0,8 mio EUR werd opnieuw toegevoegd aan de dotatie van Kind en Gezin en

dit als recuperatie van de eenmalige besparing opgelegd in 2005 binnen de sector van de kinderdagverblijven.

De volgende ingediende voorstellen werden door de Vlaamse Regering goedgekeurd:

- 1,4 mio EUR voor de financiering van de structurele stijging van het aantal zittingen in de consultatiebureaus. Sinds 1996, het jaar waarin de consultatiebureaus nieuwe stijl werden opgericht, tot op heden, wordt Kind en Gezin geconfronteerd met een continue stijging van het doelgroepbereik. Was er in 1995-1996 nog voorzien in een doelgroepbereik van 75%, dan werd in 2006 al 86% van de doelgroep in het eerste levensjaar bereikt; voor het tweede levensjaar was het doelgroepbereik, vroeger vastgelegd op 50%, in 2006 al 70%. Het stijgende doelgroepbereik tijdens het eerste en tweede levensjaar betekent ook dat op het consultatiebureau meer kinderen zich aandienen dan voorheen en dat ook meer kinderen het volledige programma doorlopen.
De opeenvolgende besluiten op consultatiebureaus maken wel dat Kind en Gezin aan deze gestegen vraag concreet gevolg moet geven door voldoende zittingen in de consultatiebureaus te organiseren en te subsidiëren.
Het bedrag dat bij de begrotingsopmaak toegekend werd, dient dan ook om dit gestegen aantal zittingen te kunnen financieren. In het verleden moest Kind en Gezin de financiering van deze stijging altijd binnen de eigen begroting opvangen.
- 0,2 mio EUR om de invloed van de anciënniteit op de subsidiëring van de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning en van de vertrouwenscentra kindermishandeling op te vangen.
Binnen bepaalde sectoren van de preventieve gezinsondersteuning is leeftijd/anciënniteit een parameter bij de subsidieberekening. Bij

de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning en de vertrouwenscentra kindermishandeling is dit het geval.

Het bedrag dat bij de begrotingsopmaak toegekend werd, dient dan ook om de invloed van de anciënniteit op de subsidiëring van deze sectoren in 2006 op te vangen.

- 0,6 mio EUR ter financiering van de meerkosten in 2006 als gevolg van de inwerkingtreding van het decreet interlandelijke adoptie.

De uitvoering van het nieuwe adoptiedecreet vraagt bijkomende middelen op recurrente basis.

Bijkomende middelen die dienen voor de volgende componenten:

- subsidiëring van de voorbereidingscentra;
- subsidiëring van de diensten voor maatschappelijk onderzoek;
- subsidiëring van de adoptiediensten;
- bijkomende personeelsinvestering voor de samenstelling van de Vlaamse Centrale Autoriteit;
- subsidiëring van het steunpunt nazorg;
- subsidiëring van het bijdragestelsel kandidaat-adoptanten.

Gelet op het feit dat er nog geen gegevens bekend waren over het te verwachten aantal kandidaat-adoptanten, noch over de inkomens van deze kandidaat-adoptanten, werd in 2006 enkel een eerste bedrag toegekend. Een bedrag dat overeenstemde met de subsidiëring van die componenten waarvan de budgettaire impact al bekend was (zijnde de voorbereidingscentra, de diensten voor maatschappelijk onderzoek, de adoptiediensten, de Vlaamse Centrale Autoriteit).

Na de initiële begroting 2006 bedroeg de dotatie aan Kind en Gezin aldus 292,5 mio EUR.

De begrotingscontrole 2006 had tot gevolg dat de dotatie die aan Kind en Gezin werd toegekend, verhoogd werd tot 293,1 mio EUR. Deze nettotoename van de dotatie met 0,6 mio EUR is de

resultante enerzijds van bijkomende toegekende middelen ter financiering van het constant beleid en anderzijds van de overheveling van middelen vanuit de dotatie van Kind en Gezin naar een ander beleidsdomein.

- 0,7 mio EUR werd toegekend ter financiering van de invloed van de geldelijke en de functionele loopbaan op het personeelsbudget van Kind en Gezin in 2006. De geldelijke loopbaan houdt in dat elk personeelslid van Kind en Gezin (zowel contractueel als statutair) in het begin van de loopbaan na één jaar geldelijke anciënniteit en nadien na drie jaar geldelijke anciënniteit een loonsverhoging ontvangt. De functionele loopbaan houdt in dat de statutaire personeelsleden van Kind en Gezin recht hebben op een bevordering in salarisschaal na 6, 8, 9, 10 of 12 jaar schaalanciënniteit, afhankelijk van de salarisschaal die hen wordt toegekend.
- 0,1 mio EUR voor het opvangen van de stijging van de gezondheidsindex met 1,69% in plaats van de 1,5% waarmee rekening werd gehouden bij het opstellen van de initiële begroting 2006.
- 0,2 mio EUR wordt overgeheveld vanuit de dotatie aan Kind en Gezin naar het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Deze overheveling van middelen is het gevolg van de overdracht van bevoegdheid voor de vzw Kinderrechtswinkels en de vzw Kinder- en Jongerentelefoon aan dit beleidsdomein. Deze overdracht van bevoegdheid vond plaats op 1 juli 2006.

Na de begrotingscontrole gebeurden er nog twee bewegingen die de dotatie van Kind en Gezin beïnvloedden en deze uiteindelijk op het niveau van 295,5 mio EUR brachten.

In de eerste plaats werd een bedrag vanuit de dotatie van Kind en Gezin overgeheveld naar het agentschap 'Inspectie' van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Immers, in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid ging eind maart 2006 de Vlaamse openbare instelling Kind en Gezin over in het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin. Samen met deze overstap werd vanuit Kind en Gezin de activiteit 'Inspectie' overgedragen aan het intern verzelfstandigd agentschap 'Inspectie' van het beleidsdomein Welzijn. De overdracht van deze activiteit bracht eveneens een overdracht van middelen met zich mee. Meer bepaald werd in dit kader in 2006 een bedrag van 1,4 mio EUR overgedragen.

Daarnaast werden er na de begrotingscontrole ook een aantal provisionele kredieten overgeheveld naar de dotatie van Kind en Gezin. Meer bepaald gaat het hier over de volgende middelen, die samen een bedrag van 3,8 mio EUR vertegenwoordigen:

- 1,5 mio EUR om de eerste fase van de uitbreiding van de kinderopvang over de periode 2006-2007 te financieren. Immers, over de periode 2006-2007 wordt de uitbreiding van de kinderopvang met 3000 plaatsen als doelstelling vooropgesteld. De uitbreiding van de kinderopvang wordt gespreid over verschillende soorten voorzieningen (kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen, zelfstandige opvang, initiatieven voor buitenschoolse opvang). Tegelijkertijd wordt ook de financiële tegemoetkoming, toegekend aan mini-crèches, opgetrokken. Deze doelstellingen kosten op recurrente basis 6,9 mio EUR. Een eerste deel van de financiering werd al in 2006 toegevoegd aan de dotatie van Kind en Gezin.
- 0,2 mio EUR ter financiering van de invulling van de categoriale maatregelen zoals opgenomen in het Vlaams Intersectoraal Akkoord 2006-2011 voor de social-profitsector. Voor

wat betreft de sectoren gesubsidieerd door Kind en Gezin, gaat het hier om de volgende twee maatregelen:

- een eerste aanzet in een traject ter overbrugging van het verschil tussen enerzijds de loonschaal B1a en anderzijds de loonschaal voor de dienstverantwoordelijken in de diensten voor opvanggezinnen;
 - de opheffing van de maandbegrenzing tot 10% op het brutoloon, van de loontoeslag bij actief nachtwerk en slapende nachtdienst.
- 1,4 mio EUR ter financiering van twee andere maatregelen opgenomen in het Vlaams Intersectoraal Akkoord 2006-2011 voor de social-profitsector. Meer bepaald gaat het hier om de verhoging van de eindejaarspremie en de kwaliteitsverbetering. Deze kwaliteitsverbetering wordt gerealiseerd enerzijds door middelen ter beschikking te stellen voor managementondersteuning en anderzijds door de inzet van middelen ter realisatie van de werkdrukvermindering.
- Bijkomende middelen toegekend naar aanleiding van de spilindexoverschrijding in september 2006: 0,6 mio EUR.

1.1.2 DOTATIE AAN KIND EN GEZIN GEFINANCIERD MET DE NETTO- OPBRENGSTEN VAN DE NATIONALE LOTERIJ

Sinds 2002 wordt de toelage gefinancierd met de netto-opbrengsten van de Nationale Loterij, toegekend en uitgekeerd door de Vlaamse Gemeenschap. Voor 2006 werd een dotatie van 0,6 mio EUR ontvangen. Met deze toelage worden een aantal innoverende projecten (mee)gefinancierd. Het gaat meer bepaald om projecten die werken rond kansarmoede, de integratie van risicogroepen en het verantwoord inspelen op bijzondere levenssituaties die voor de besteding van de jaarlijkse dotatie in aanmerking komen.

1.1.3 DOTATIE AAN KIND EN GEZIN VOOR DE FINANCIERING VAN DE TOELAGEN VOOR AANKOOP, BOUW, VERBOUWING, UITBREIDING EN UITRUSTING VAN CRÈCHES ('VIPA-INVESTERINGSDOTATIE')

De grootte van de VIPA-investeringsdotatie wordt bepaald door of is het gevolg van de vastleggingsmachtiging uit het verleden. Aan de hand van de vastleggingsmachtigingen die in de loop van de voorbije jaren aan de kinderopvangvoorzieningen werden toegewezen, werd voor 2006 de benodigde investeringsdotatie op 5,6 mio EUR geraamd. Dit bedrag werd ook aan Kind en Gezin toegekend naar aanleiding van de initiële begroting.

1.1.4 VASTLEGGINGSMACHTIGINGEN AAN KIND EN GEZIN

De 'Vastleggingsmachtigingen aan Kind en Gezin' voor 2006 bedroegen 6,0 mio EUR. Dit is een doortrekking van de vastleggingsmachtigingen zoals toegekend in 2005.

1.2 UITVOERING VAN DE BEGROTING

1.2.1 RESULTAAT

De uitvoering van de begroting werd in 2006 afgesloten met een tekort van 0,7 mio EUR (zie tabel 7.1).

Dit tekort moet voor de duidelijkheid opgesplitst worden in:

- een overschot op de VIPA-dotatie ten bedrage van 0,4 mio EUR;
- een tekort op de werkingsdotatie ten bedrage van 1,1 mio EUR.

Aangezien Kind en Gezin in 2006 een VIPA-dotatie van 5,6 mio EUR ontving, maar in 2006 slechts een bedrag van 5,1 mio EUR aan VIPA-investeringsdotaties uitkeerde binnen het domein Kinderopvang, resulteert dit in 2006 in een overschot op de VIPA-dotatie van 0,4 mio EUR.

Dat er in 2006 begrotingsmatig een tekort zou zijn op de werkingsdotatie, had Kind en Gezin al aangekondigd

naar aanleiding van de begrotingsherschikking waarvoor Kind en Gezin het akkoord van de minister van Begroting ontving in september 2006.

Het tekort is toe te schrijven aan de in 2006 uit te keren subsidiebedragen aan de 'diensten voor onthaalouders'. De aan de 'diensten voor onthaalouders' uit te keren subsidiebedragen lagen in 2006 hoger dan verwacht en dit was het gevolg van het gestegen aantal plaatsingsdagen gerealiseerd in 2005 door de onthaalouders aangesloten bij deze diensten.

Bij de afrekening van 2005 (die gebeurt tijdens het eerste kwartaal van 2006) bleek voor de 'diensten voor onthaalouders' het aantal gerealiseerde plaatsingsdagen in 2005 een stuk hoger te liggen dan in het voorgaande jaar. Aangezien het aantal gerealiseerde plaatsingsdagen een parameter is bij de berekening van de subsidiëring, had dit zijn invloed op het over 2005 uit te keren saldo aan 'de diensten voor onthaalouders'. Het in 2006 uit te keren saldo over 2005 was dus hoger dan geraamd. Daarenboven wordt er met dit nieuw gegeven omtrent plaatsingsdagen rekening gehouden bij het bepalen van de uit te betalen subsidievoorschotten in 2006. Met andere woorden, het gestegen aantal plaatsingsdagen gerealiseerd door de 'diensten voor onthaalouders' had een dubbel effect op de subsidiëringuitgaven van Kind en Gezin in 2006:

- de uit te keren saldi over 2005 waren hoger dan oorspronkelijk geraamd;
- de uit te keren voorschotten over 2006 waren hoger dan oorspronkelijk geraamd.

Deze hoger dan geraamde subsidiëringuitgaven verklaren dus het tekort op de begroting van Kind en Gezin in 2006.

1.2.2 ONTVANGSTEN IN 2006

Zes categorieën van ontvangsten financieren de uitgaven (zie tabel 7.2).

De inkomsten vanuit de sector overheid vormen met een totaal van 304,0 mio EUR de belangrijkste financieringsbron (75,2%). Onder deze categorie ressorteren:

- de dotaties zoals hierboven aangehaald (zie punt 1.1);
- de renteontvangsten van het Centraal Financieringsorgaan;
- de premies voor gesco's (gesubsidieerde contractuele personeelsleden);
- de tegemoetkoming met betrekking tot de tewerkstelling in het kader van de publieke Sociale Maribel;
- de premies van de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling in het kader van de inzet van gesco's in initiatieven voor buitenschoolse opvang;
- tegemoetkomingen vanwege regionale en lokale overheden.

De functionele ontvangsten betreffen de ouderbijdragen uit de gesubsidieerde kinderopvangsector en de bijdragen voor adoptie. Voor 2006 bedroegen de totale bijdragen 92,3 mio EUR (een stijging met 2,0% ten opzichte van 2005) en vertegenwoordigden ze aldus een aandeel van 22,8% in het totaal van de ontvangsten. Deze verdere stijging van de ouderbijdragen is in hoofdzaak toe te schrijven aan de toename van het aantal opvangdagen gerealiseerd door de onthaalouders aangesloten bij 'diensten voor onthaalouders'.

De derde bron van financiering is de opname van gelden uit het reservefonds. Bij toevoeging van middelen aan het reservefonds, krijgen deze altijd een specifieke bestemming mee. De middelen uit het reservefonds kunnen dan ook alleen maar aangewend of opgenomen worden voor de eraan gegeven bestemming. In 2006 werden voor een bedrag van 6,9 mio EUR middelen uit het reservefonds aangewend.

In 2006 was de vierde categorie van ontvangsten, namelijk de opname van middelen afkomstig uit een lening, niet aan de orde.

De desinvesteringen, die een vijfde categorie van ontvangsten vertegenwoordigen, bedroegen in 2006 niet meer dan 0,1 mio EUR en vertegenwoordigden dus slechts een heel beperkt deel van de ontvangsten. Deze ontvangsten zijn in 2006 in hoofdzaak toe te schrijven aan de verkoop van afgeschreven hardware.

De zesde categorie van ontvangsten betreft de variaontvangsten. In 2006 vertegenwoordigden deze ontvangsten een bedrag van 0,9 mio EUR of een aandeel van 0,2% in het totaal van de ontvangsten. In deze categorie worden onder andere de recuperatie van uitgaven, de inkomsten uit sponsoring, de inkomsten uit het ter beschikking stellen van specifieke diensten binnen de Vlaamse Gemeenschap en de inkomsten uit de verkoop van folders ondergebracht.

1.2.3 UITGAVEN IN 2006

Net als de ontvangsten worden voor een goed overzicht ook de uitgaven onderverdeeld in een aantal categorieën (zie tabel 7.3).

De belangrijkste uitgavencategorie is die van de subsidiëring. In vergelijking met 2005 steeg het totale bedrag aan subsidiëringuitgaven met 4,8% tot 334,2 mio EUR (82,6% van de totale uitgaven). Binnen het beleidsveld Kinderopvang werd 278,1 mio EUR aan subsidies uitbetaald, wat 68,7% van de totale uitgaven betekent. De stijging ten opzichte van 2005 (+4,9%) is volledig toe te schrijven aan de inkomstenoverdrachten en heeft verschillende oorzaken. In de eerste plaats is er de indexering van de subsidiebedragen die telkens op 1 januari van een nieuw kalenderjaar wordt doorgevoerd. Vervolgens is er, zoals hierboven al

aangehaald, bij de afrekening van de subsidies voor 2005 (die pas in 2006 gebeurt) vastgesteld dat het aantal door de onthaalouders aangesloten bij 'diensten voor onthaalouders' gepresteerde opvangdagen in 2005 een stuk hoger lag dan in 2004. Hierdoor liggen de uit te keren subsidiebedragen (saldi + voorschotten) sterk boven die welke werden uitgekeerd in 2005. Daarnaast is de stijging ook deels toe te schrijven aan de bijkomende subsidie-uitgaven gefinancierd met de bijkomende middelen toegevoegd aan de dotatie in de loop van 2006. Meer bepaald wordt verwezen naar de volgende middelen (zie ook punt 1.1.1):

- middelen toegekend ter realisatie van bijkomende plaatsen in de kinderopvang en ter realisatie van de verhoging van de financiële tegemoetkoming aan mini-crèches;
- middelen ter financiering van de invulling van de categoriale maatregelen zoals opgenomen in het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor 2006-2011 voor de social-profitsector;
- middelen toegekend ter financiering van andere maatregelen opgenomen in het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor 2006-2011 voor de social-profitsector. Meer bepaald gaat het hier om de maatregelen met betrekking tot eindejaarspremie, managementondersteuning en werkdrukvermindering.

Vervolgens werden in 2006 ook een aantal bijkomende subsidie-uitgaven aan de 'diensten voor onthaalouders' mogelijk gemaakt via het reservefonds. Het gaat hier om een tegemoetkoming uitgekeerd ter compensatie van de overschrijding in 2005 van het maximumaantal plaatsingsdagen, een eenmalige tegemoetkoming uitgekeerd ter ondersteuning van de informatisering van deze diensten en een tegemoetkoming in het kader van de werkdrukvermindering.

Ten slotte zijn er in 2006 ook een aantal nieuwe initiatieven van start gegaan binnen het domein van de kinderopvang; nieuwe initiatieven die al geruime tijd een principiële akkoord hadden gekregen, maar pas in 2006 effectief opstartten. Samen met de effectieve start werden aan deze initiatieven ook subsidies uitbetaald.

Wat de kapitaaloverdrachten betreft, lijkt de inhaalbeweging die zich de voorbije jaren voordeed, uit te deinen.

In 2006 werd binnen het beleidsveld Preventieve Gezinsondersteuning 56,1 mio EUR aan subsidies uitbetaald. Deze subsidies bedroegen 13,9% van de totale uitgaven. De stijging van de uitgaven met 4,5% ten opzichte van 2005 is in hoofdzaak toe te schrijven aan een drietal factoren.

Een eerste deel van de stijging is te verklaren door de indexering van de subsidiebedragen die voor het overgrote deel van de sectoren wordt doorgevoerd op 1 januari van elk nieuw kalenderjaar. Daarnaast is de stijging ook binnen dit beleidsveld deels toe te schrijven aan de bijkomende subsidie-uitgaven gefinancierd met de bijkomende middelen toegevoegd aan de dotatie in de loop van 2006. Meer bepaald wordt verwezen naar de volgende middelen (zie ook punt 1.1.1):

- middelen toegekend ter financiering van de meerkosten in 2006 als gevolg van de inwerkingtreding van het decreet interlandelijke adoptie;
- middelen toegekend ter financiering van de anciënniteitsontwikkeling binnen de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning en binnen de vertrouwenscentra kindermishandeling;
- middelen ter financiering van de invulling van de categoriale maatregelen zoals opgenomen in het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor 2006-2011 voor de social-profitsector;
- middelen toegekend ter financiering van andere maatregelen opgenomen in het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor 2006-2011 voor de social-profitsector. Meer bepaald gaat

het hier om de maatregelen met betrekking tot eindejaarspremie, managementondersteuning en werkdrukvermindering.

Ten slotte werden in 2006 ook een aantal bijkomende subsidie-uitgaven binnen dit beleidsveld mogelijk gemaakt via het reservefonds. Het gaat hier om een tegemoetkoming in de directiefunctie toegekend aan de vertrouwenscentra kindermishandeling en een eenmalige tegemoetkoming toegekend aan de consultatiebureaus in het kader van het project 'kwaliteitsvol vaccineren'.

De totale uitgaven voor personen verbonden aan de instelling bedroegen 50,5 mio EUR. Dit vertegenwoordigt 12,5% van de totale uitgaven en stemt overeen met een afname van 1,7% tegenover 2005. Deze daling is de resultante van twee tegengestelde bewegingen. Enerzijds stijgen de personeelsuitgaven ten gevolge van een aantal automatismen die van toepassing zijn op de lonen en sociale lasten. Zo is er de automatische indexering van de lonen en sociale lasten bij een spilindexoverschrijding en zijn er de loonsverhogingen waarop personeelsleden recht hebben ingevolge de opgebouwde geldelijke anciënniteit en de opgebouwde functionele loopbaan.

Anderzijds nemen de personeelsuitgaven van Kind en Gezin af ten gevolge van een daling van het personeelsbestand. Deze daling van het personeelsbestand is toe te schrijven aan de volgende twee elementen: de overdracht van de inspectietaak door Kind en Gezin aan het agentschap 'Inspectie' (in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid), en de verdere

implementatie van de Kind en Gezin-Lijn, die gepaard ging met de afschaffing van de regionale permanentie en dus met een verminderde inzet van regioverpleegkundigen.

De functioneringsuitgaven en de investeringen bedroegen samen 18,9 mio EUR, wat 4,7% van de totale uitgaven vertegenwoordigde en een stijging met 18,0% ten opzichte van 2005 betekende. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan bijkomende uitgaven gefinancierd met reservefondsmiddelen. Zo werd in 2006 de aankoop van nieuwe gehoorscreeningstoestellen gefinancierd met reservefondsmiddelen. Ook werd de verdere implementatie van de Kind en Gezin-Lijn en de daarmee gepaard gaande uitbesteding van de frontoffice gefinancierd met het reservefonds. Ten slotte moeten ook nog de IT-projecten vermeld worden die in 2006 mogelijk waren door het aanwenden van de reservefondsmiddelen. Het gaat hier om de projecten met betrekking tot de informatisering van de consultatiebureaus, met betrekking tot de ontwikkeling van het elektronisch dossierbeheer binnen het beleidsveld Preventieve Gezinsondersteuning en de uitbouw van het intranet van Kind en Gezin.

De uitgavencategorie 'rentebetalingen en kapitaalaflossingen leningen' ligt dan weer volledig op één lijn met die van vorig jaar, aangezien er geen wijziging optrad in de leningen die Kind en Gezin afbetaalde.

Door het begrotingsmatig tekort kon Kind en Gezin in 2006 geen bijkomende middelen toevoegen aan het reservefonds.

2. STAND VAN ZAKEN OP 31 DECEMBER 2006

2.1 GECUMULEERD BUDGETTAIR RESULTAAT

2.1.1 GECUMULEERD RESULTAAT OP DE WERKINGSDOTATIE

Vanuit 2005 werd er een overschot van 0,5 mio EUR overgedragen naar het begrotingsjaar 2006. Hierdoor wordt het gecumuleerde budgettaire tekort op de werkingsdotatie per einde 2006 beperkt tot 0,6 mio EUR.

2.1.2 GECUMULEERD RESULTAAT OP DE VIPA-INVESTERINGSDOTATIE

Eind 2005 was er noch een tekort noch een overschot op de VIPA-investeringsdotatie. Eind 2006 is er dus een overschot op de VIPA-investeringsdotatie ten bedrage van 0,4 mio EUR. Dit overschot wordt overgedragen naar het volgende begrotingsjaar.

2.2 RESERVEFONDS

Eind 2006 beschikt Kind en Gezin over een reservefonds ten bedrage van 33,5 mio EUR. Dit zijn reserves met een bijzondere bestemming. Ze kunnen

opgesplitst worden in twee groepen. Ten eerste zijn er de reserves 'Eigen Fondsen'. Als agentschap heeft Kind en Gezin eigen bezit (roerend en onroerend) dat zijzelf beheert. Verrichtingen op eigen middelen worden weliswaar binnen eenzelfde boekhouding geboekt, maar worden afzonderlijk gerapporteerd in de begroting en hebben geen invloed op uitgaven en ontvangsten met betrekking tot de uitvoering van de decretale opdrachten, tenzij de eigen middelen expliciet worden ingebracht in de begroting. De reserves 'Eigen Middelen' zijn in 2006 onveranderd gebleven en bedragen 25,3 mio EUR. Dit bedrag is in hoofdzaak gevormd door de opbrengst van de verkoop van de administratieve zetel van Kind en Gezin in 2004 (24,1 mio EUR).

Vervolgens zijn er ook de reserves op de werkingsdotatie van Kind en Gezin. Deze reserve werd in 2006 aangewend ten bedrage van 6,9 mio EUR. In 2006 werden er geen middelen toegevoegd aan het reservefonds.

Begrotingsresultaat

in duizend EUR	2005	2006
Algemeen totaal inkomsten	393 697,10	404 083,72
Algemeen totaal uitgaven	392 902,05	404 750,93
Begrotingsresultaat	795,05	-667,21

7.1 Vergelijking begrotingsresultaat 2005-2006

in duizend EUR	2005	%	2006	%
A. Inkomsten vanuit de sector overheid				
Dotatie 'Kind en Gezin'	287 626,81		295 515,68	
Dotatie 'Nationale Loterij'	560,76		561,00	
CFO-dotatie	432,89		1 052,97	
Investeringsdotatie crèches (VIPA)	6 857,00		5 568,00	
Premies gesco's	124,62		187,54	
Tegemoetkoming Sociale Maribel	2 103,12		927,12	
Premies Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling	196,89		183,48	
Premies regionale en lokale besturen	0,00		1,58	
Totaal A	297 902,10	75,7	303 997,38	75,2
B. Functionele ontvangsten				
Ouderbijdragen ontvangen door kinderdagverblijven en door te storten aan Kind en Gezin	35 702,38		35 648,16	
Ouderbijdragen ontvangen door diensten voor opvanggezinnen en door te storten aan Kind en Gezin	54 716,31		56 597,36	
Bijdragen adoptie	13,41		18,44	
Totaal B	90 432,10	23,0	92 263,96	22,8
C. Reservefonds				
Totaal C	3 155,78	0,8	6 895,12	1,7
D. Opname lening				
Totaal D	1 388,80	0,4	0,00	0,0
E. Desinvesteringen				
Verkoop bestaande gebouwen	0,00		0,00	
Verkoop overige materialen	136,10		68,88	
Totaal E	136,10	0,0	68,88	0,0
F. Varia				
Recuperatie van kosten en variaontvangsten	682,23		828,38	
Schenkings en legaten	0,00		30,00	
Totaal F	682,23	0,2	858,38	0,2
Algemeen totaal	393 697,10	100,0	404 083,72	100,0

7.2 Vergelijking van de ontvangsten 2005-2006

in duizend EUR	2005	%	2006	%
A. Uitgaven aan personen verbonden aan de instelling				
Personeelssalarissen incl. aanvullende pensioenen	49 466,25		48 832,36	
Representatie- en reiskosten	1 915,69		1 672,73	
Totaal A	51 381,94	13,1	50 505,09	12,5
B. Functioneringsuitgaven				
Huur gebouwen	2 195,90		2 360,73	
Huisvestingskosten	887,78		949,82	
Bureaunkosten	552,01		540,66	
IT-uitrusting en ondersteuning (excl. investeringen)	3 574,55		3 622,79	
Communicatie	1 232,02		1 387,92	
Betalingen aan derden voor geleverde prestaties	1 036,05		1 538,18	
Door derden ter beschikking gesteld personeel	2 660,19		2 883,36	
Leveringen aan voorzieningen en voor huisbezoeken	573,01		300,12	
Overige	968,29		1 155,53	
Totaal B	13 679,79	3,5	14 739,11	3,6
C. Subsidiëring				
Kinderopvang				
Investeringstoelagen kinderdagverblijven	6 857,00		5 146,54	
Kinderdagverblijven	144 856,37		151 037,38	
Diensten voor opvanggezinnen	95 177,60		100 505,23	
Initiatieven buitenschoolse opvang	8 045,77		8 249,14	
Vorming kinderopvang	516,96		404,92	
Projecten kinderopvang	1 967,22		1 479,69	
Projecten Derde Arbeidscircuit	4 223,72		3 495,84	
Financiële ondersteuning mini-crèches	2 535,98		3 795,06	
Startpremie	21,39		351,33	
Specifieke zorgbehoefte	45,63		770,86	
Flexibele opvang	0,00		1 367,95	
Buurt- en nabijheidsdiensten	932,45		1 455,87	
Totaal Kinderopvang	265 180,09	67,5	278 059,82	68,7

in duizend EUR	2005	%	2006	%
Preventieve Gezinsondersteuning				
INLOOP-teams	1 312,02		1 368,65	
Consultatiebureaus, steunpunten	8 448,09		8 962,14	
Infovergaderingen 'Kind op komst'	33,61		37,72	
Medische zittingen in mini-crèches	2,58		3,68	
Prenatale consultatiebureaus	187,75		135,79	
Expertisecentra kraamzorg	547,70		543,16	
Vertrouwenscentra kindermishandeling	3 286,80		3 641,35	
Adoptie	1 322,97		1 846,40	
Centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning	36 169,03		37 409,82	
Centra voor integrale gezinszorg	0,83		0,52	
Diensten voor private gezinsplaatsing	549,15		530,68	
Projecten bijzondere opvang en kansarmoede	1 508,38		1 461,56	
Kinderrechten	323,26		151,00	
Opvoedingsondersteuning	8,71		14,74	
Sociale bijdragen aan gezinnen	27,09		23,06	
Totaal Preventieve Gezinsondersteuning	53 727,96	13,7	56 130,26	13,9
Totaal C	318 908,06	81,2	334 190,08	82,6
D. Investerings en aankopen				
Vervoermateriaal	30,88		0,00	
Installaties, kantoormachines en uitrusting	70,88		2 371,61	
Meubilair	1,73		31,09	
Informatica: hardware en software	1 198,62		1 720,68	
Aankoop van bestaand gebouw	999,56		0,00	
Totaal D	2 301,67	0,6	4 123,38	1,0
E. Rentebetalingen en kapitaalaflossingen leningen				
Totaal E	1 143,35	0,3	1 193,27	0,3
F. Stijving reservefondsen				
Totaal F	5 487,25	1,4	0,00	0,0
Algemeen totaal	392 902,05	100,0	404 750,93	100,0

7.3 Vergelijking van de uitgaven naar bestemming 2005-2006